

Kiszelovics és Társa Településtervező Kft.

5000 Szolnok, Szántó körút 52. I. lh. II/5.

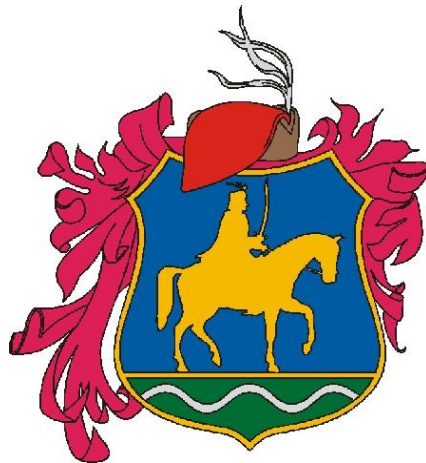
Sz.: 3 / 2021.

RÁKÓCZIFALVA

VÁROS

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZE

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ

Szolnok, 2021. november hó

Aláírólap

Rákóczi falva Város településrendezési eszközének Alátámasztó munkarészéhez

Vezető településtervező:

Kiszelovics Ildikó

TT-1-16-0238

településmérnök, városépítési
városgazdasági szakmérnök

Közlekedéstervező:

Kovács Ferenc

Tkő-16-0568

Közlekedési vezető tervező

Táj- és zöldfelületi tervező:

Kollányiné Földi Hajnalka

TK 01-5242

okl. kertészmérnök

Környezetvédelmi tervező:

Desics Judit

környezetmérnök,

környezetgazdálkodási, közmű
üzemeltetői, ár – és belvízvédelmi
szakmérnök

MK 16-0706

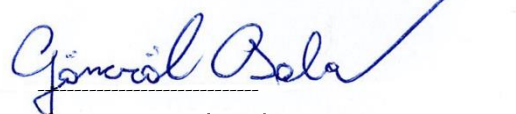
SZ.K.V.1.1. – Hulladékgazdálkodás

SZ.K.V.1.2. – Levegőtisztaság védelem

SZ.K.V.1.3. – Víz és földtani közeg
védelem

SZ.K.V.1.4. - Zaj és rezgésvédelem

Víziközmű tervező:

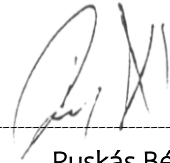

Gönczöl Csaba

TV-16-0857

építőmérnök

Távközlési tervező:

Puskás Béla
TH-16-0297
Távközlési mérnök

Elektromos közmű tervező:

Egervári László
TE-16-0222
villamosmérnök

TARTALOMJEGYZÉK

Rákóczi falva Város Településrendezési eszközének Alátámasztó munkarészeihez

Szöveges munkarészek

1. Előzmények

- 1.1. Bevezetés
- 1.2. Településrendezési eszközök összhangjának vizsgálata

2. Településrendezési javaslatok

- 2.1. Javasolt településszerkezet, területfelhasználási rendszer
 - 2.1.1. Beépítésre szánt területek
 - 2.1.2. Beépítésre nem szánt területek
 - 2.1.3. Szerkezetet meghatározó nyomvonalas és tagoló elemek
 - 2.1.4. Védelmi és korlátozó elemek

3. Változással érintett területek

- 3.1. Településszerkezeti változások bemutatása
- 3.2. Településszerkezeti változások területrendezési tervekkel való összefüggéseinek bemutatása
- 3.3. A változások a hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása

4. Szakági javaslatok

4.1. Tájrendezési javaslat

- 4.1.1. Tájhasználat, tájszerkezet javaslata
- 4.1.2. Természetvédelmi javaslatok
- 4.1.3. Tájvédelmi és tájképvédelmi javaslat
- 4.1.4. Biológiai aktivitásérték változása

4.2. Zöldfelületi rendszer fejlesztése

4.2.1. Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslata

4.2.2. Zöldfelületi ellátottság alakulása

4.2.3. Zöldfelületek ökológiai szerepének erősítésére vonatkozó javaslatok

5. Közlekedési javaslatok

5.1. Közúti hálózat kapcsolatok

5.2. Főbb közlekedési csomópontok

5.3. Belső úthálózat

5.4. Közösségi közlekedés

5.5. Kerékpáros közlekedés

5.6. Főbb gyalogos közlekedés

5.7. Gépjármű elhelyezés, parkolás

6. Közművesítési javaslatok

6. 1. Víziközművek

6.2. Energiaellátás

6.3. Hírközlés

6.4. Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energia gazdálkodás, egyedi közműpótlók

7. Környezeti hatások és feltételek

8. Hatályos településszerkezeti tervvel való összhang bemutatása

9. Szabályozási koncepció

Rajzi munkarészek:

- Közlekedési javaslat I. (külterület) K – 1
- Közlekedési javaslat II. (belterület) K – 2
- Út mintakeresztszelvények K – 3
- Csomópontok K – 4

- Tájrendezési javaslat (külterület) TJ – 1
- Belterületi zöldfelületi rendszer TJ – 2

- Víziközművek – Fejlesztések, ivóvíz ellátás VK – 1
- Víziközművek – Fejlesztések, szennyvíz elvezetés VK – 2
- Víziközművek – Fejlesztések, víziközművek, vízgazdálkodás VK - 3
- Víziközművek – fejlesztések, belterületi csapadékvíz elvezetés VK – 4

- Villamosenergia ellátás javaslat VE – 1

- Gázellátás javaslat G – 1
- Gázellátás javaslat (belterület) G – 2

- Távközlés, hírközlés javaslat HK – 01
- Távközlés, hírközlés javaslat (belterület) HK – 02

- Régészeti lelőhelyek R – 01

1. Előzmények

1.1. Bevezetés

Rákóczi falva Város Önkormányzata 2021. évben bízta meg a Kiszelovics és Társa Településtervező Kft-t, hogy a település igazgatási területére vonatkozóan új, a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet szerinti településrendezési tervet készítsen.

Az új településrendezési terv készítését indokolta a jogszabályi környezet változása, a magasabbrendű tervek módosulása, a megvalósult és előkészítés alatt lévő pályázatok és a hatályos terv jóváhagyása óta bekövetkezett társadalmi-gazdasági folyamatok.

1.2. Településrendezési eszközök összhangjának vizsgálata

Rákóczi falva Város településrendezési eszközei készítése során 2017. évben jóváhagyásra került a Képviselő – testület 164/2017. (XII.21.) határozatával a településképi arculati kézikönyv. A településen olyan nagymértékű változás az azóta eltelt időszakban 2021. évig nem történt, mely megváltoztatta volna a településképet, arculatot, így a Képviselő – testületi határozattal jóváhagyott településképi arculati kézikönyv továbbra is a településrendezési eszközök részeként alkalmazható. A pályázatok megvalósítása után javasolt az arculati kézikönyv frissítése, aktualizálása. A településképi arculati kézikönyvvel összhangban készült Rákóczi falva Város Önkormányzata Képviselő – testületének Rákóczi falva Város településképeinek védelméről szóló 1/2018. (I.12.) önkormányzati rendelete. A településképi rendeletben nem történt módosítás és a rendelet nem helyezett helyi védelem alá művi értéket. A településszerkezeti terv figyelembe vette a településképi rendeletet.

A településrendezési eszközök készítése során megalapozó vizsgálat készült, mely a jelenlegi tényfeltárást tartalmazza a jogszabályban előírt tartalom szerint, mely megalapozó munkarésze a fejlesztési koncepciónak és kiegészítve a településrendezési tervnek is. A város fejlesztési elképzelései, célkitűzései alapján készült a településfejlesztési koncepció melyre alapozva a rövidebb távú célokat az integrált településfejlesztési stratégia tartalmazza. A településszerkezeti tervben azon fejlesztések lettek területfelhasználási változással jelölve, melyeket a koncepció meghatároz, kiegészítve az elmúlt évek jogszabályváltozásai miatt kötelező átsorolásokkal. A településszerkezeti terv területfelhasználásai a szabályozási terv építési övezeteinél és övezeteinél a szabályozási paramétereknél további bontásban jelennek meg. A szabályozási terv és helyi építési szabályzat összhangban van, a szabályozási terv adott építési övezeteire, övezeteire vonatkozó szabályozást a helyi építési szabályzat tartalmazza. Külön jogszabály alapján készült az örökségvédelmi hatástanulmány, mely az arculati kézikönyvvel összhangban van, valamint figyelembe veszi a településképi rendelet előírásait. Az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti munkarészenek lelőhelyekre vonatkozó része megjelenik a településszerkezeti tervben. A településrendezési eszközök különálló munkarésze a 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet alapján készült környezeti értékelés, mely a településszerkezeti tervvel összhangban, a koncepció fejlesztési célkitűzéseit figyelembe véve készült meghatározott tematika alapján. Fentiek alapján megállapítható, hogy a településrendezési eszközök egymással összhangban készültek

2. Településrendezési javaslatok

2.1. Javasolt településszerkezet, területfelhasználási rendszer

Rákóczifalva történeti, területi, gazdasági fejlődését meghatározta az ipari települések Szolnok és Martfű szomszédsága és a Tiszán túli Tiszavárkony közelsége, a Tisza folyón való átkelés lehetősége (révátkelés) és a „vizek közötti” (Kengyeli holtág és a Tisza folyó) jó termőhelyi adottságok.

A település kialakulásában és fejlődésében fontos szerepe volt a Tisza folyónak. Bár a jelenlegi belterület a folyótól távolabb helyezkedik el, az egykori Varsány település kialakulásának fontos tényezője volt.

A községközpont kialakítása 1887-ben kezdődött el. Ekkor mérették ki a községi és felekezeti célokat szolgáló beltelkeket és alakították ki a főteret, az úgynevezett Piacteret.

A községközpont végleges kialakítása azonban még évekig váratott magára. A település szerkezetére jellemző, hogy a főter, amely a település fő utcájának a Rákóczi útnak a kiszélesedése szabályos téglalap alakú, a település utcái pedig mérnöki tervek szerint kiosztott szabályos utcák.

A szabályos utcák ellenére a telekméretetek különbözőek, így a belterületi lakóterületeken a telkek nagysága, beépítésének intenzitása alapján kisvárosias, kertvárosias és falusias lakóterületeket különböztetünk meg, a település központi részén a lakóépületek mellett pedig intézményi területeket találunk, ahol a település igazgatási, oktatási, egészségügyi, kulturális, kereskedelmi létesítményei találhatók.

Az intézményi területek egymáshoz térben közel, a Szabadság tér körül helyezkednek el (Polgármesteri Hivatal, Orvosi rendelő, Varsány Községi Ház, Általános iskola, Macimúzeum, Református templom, Római Katolikus templom) térben kicsit távolabb található az Idősek Otthona, valamint a Rákóczi úton az óvoda és bölcsőde a Toldi utcában az óvoda kihelyezett részlege.

A belterületen néhány beékelődött telephely is található, melyek jellemzően szolgáltató, vagy kisipari telephelyek, környezetüket nem zavaró tevékenységgel. A település nagyobb üzemei közé tartozik a Szabados Hús Kft húsüzeme, a Tollker Kft tolltisztító telephelye, valamint a külterületi mezőgazdasághoz, halgazdasághoz kapcsolódó telephelyei.

A belterületen az elmúlt időszakban több lakóingatlan gazdát cserélt, jellemzően átépítés, bővítés történik az új lakóépületek építése a meglévő avult állapotú épületek lebontásával felszabaduló telkeken történik. Az elmúlt évben egy jelentősebb telekosztás volt, ahol nagyméretű belterületi lakótelek felosztása történt.

A belterület zöldterületei a közparkok, melyek közül a legjelentősebb a városháza, közösségi ház és templomok előtti téren lévő egybefüggő közpark, melynek folytatásában található a település felújított játszótère. A településrészek korszerkezetének átalakulása miatt a Körte utcában található egykori játszótér kihasználatlanság miatt megszűnt és a lakóterület része.

A belterületen a településszerkezeten változtatást nem tervezünk, javasolt a jelenlegi településszerkezet megtartása.

A településszerkezeten a településrendezési terv nagyobb beavatkozást nem tervez, a kialakult közterületek és telektömbök változatlan formában megmaradnak. A fejlesztés irányai egyrészt a meglévő szerkezeten belüliek, valamint a hatályos tervben kijelölt lakóterület fejlesztés továbbra is lehetőség tekintettel az elmúlt évek lakótelek igényeire. A belterületi Jókai Mór utca folytatásában lakóterület kijelölés történik belterületbe vonással, mely kapcsolódik a meglévő belterülethez és nem változtatja meg a település kialakult szerkezetét. Újabb

tömböket, településrészeket nem jelöl ki a rendezési terv és a meglévő szerkezetben sem javasol nagyobb szerkezeti elemet érintő változást.

A külterület zöme általános mezőgazdasági, szántó terület. A külterület keleti részén gyümölcsösök is találhatóak, valamint a 442. számú főközlekedési út mellett, és a Nyár utca folytatásában a külterületen faiskolai lerakat működik. Erdőterületek a Tisza hullámterén és ahhoz közeli területeken találhatóak. A külterületen a déli határrészen nagyobb egykori tsz – majorok találhatóak, melyeken vállalkozási tevékenységet folytatnak és a hatályos tervnek megfelelően továbbra is gazdasági területek. A belterületen és annak folytatásában gazdasági telephely található, mely korábbi tervmódosítás révén valósult meg.

A külterület nyugati részén van a kengyeli halastó halgazdasági tevékenységgel. A belterületről északra, észak – keletre annak folytatásaként a közigazgatási terület mellett egykori zártkerti területek vannak, melyek kiskertekként funkcionálnak.

A külterületen területfelhasználási változásként a már lezárt, rekultivált hulladéklerakó tényleges területnek és a monitoring szakasznak megfelelően lezárt hulladéklerakó területbe kerül besorolásra.

A külterületi nagyobb településszerkezeti változás az új töltés megépítése volt, mely az árvízbiztonságot szolgálja. Jelen településszerkezeti terv a már megépült töltést, mint alaptérképi elemet tartalmazza. A töltés áthelyezés, és a jogszabályi változások révén a töltés vízgazdálkodási területbe került az egykori töltés pedig a területhasználat szerint erdőterület. A külterületen figyelembe véve az Országos erdőállomány adattárat és a tényleges területhasználatot, valamint jogszabályi változásokat lettek a területek jelölve.

A külterületet szerkezetét átalakító nagyobb változás nem tervezett.

A település területfelhasználási rendszere két nagy részre bontható, egyrészt a beépítésre szánt területek, valamint a beépítésre nem szánt területek. E két nagy kategórián belüli területeket az alábbiakban részletezzük.

2.1.1. Beépítésre szánt területek

Rákóczi falva városában a beépítésre szánt területek döntő hányada a belterületen található. A külterületen lévő beépítésre szánt területek jellemzően a gazdasági tevékenységhez, iparhoz, mezőgazdasághoz és állattenyésztéshez tartozó major területek, ahol különböző tevékenységek folynak.

A belterületen lévő beépítésre szánt területek a következők:

- Lakóterületek:
 - Falusias lakóterület: Rákóczi falva belterületének peremterületei kerültek besorolásra, ahol jellemzően nagyobb telkeken gazdálkodnak. A területre jellemző a lazább beépítés, a nagy, művelés alatt álló telkek. Jellemzően oldalhatáron álló földszint, vagy földszint+tetőtér beépítéses családiházak és gazdálkodásra alkalmas melléképítmények találhatóak.
 - Kertvárosias lakóterület: Jellemzően a település középső és keleti részén kialakult, kisebb telekterület mérettel rendelkező tömbök. Oldalhatáron álló beépítés alakult ki földszintes, vagy földszint + tetőtérbeépítéses épületek épületekkel.
 - Kisvárosias lakóterület: A település központi, intézményterületekkel vegyes területe körül kialakult, kisméretű telkekkel rendelkező tömbök, és a településközpont vegyes terület mellett kertvárosias lakóterületből tervezett tömb területe. Oldalhatáron álló beépítés alakult ki jellemzően földszintes épületekkel, intenzívebb beépítéssel.
- Vegyes területek
 - Településközpont vegyes terület: Elsősorban a település központja, az intézményekkel vegyes lakóterület intenzív beépítésű részei kerültek besorolásra. Változatos telekterület mellett, nagyobb beépítési százalék és nagyobb építménymagasság jellemzi ezt a területet. A központi részen a földszintes intézmények mellett méreteivel a templomok, az iskola, a Varsány művelődési ház és a Rákóczi – ház társasházi épülete emelkedik ki.
- Gazdasági területek
 - Kereskedelmi, szolgáltató terület: A belterületen lévő környezetüket nem zavaró kisebb telephelyek, szolgáltató egységek területei, és a belterület peremterületén lévő Tollker Kft nagyobb telephelye.
 - Ipari gazdasági terület: A belterületen lévő húszem, és mellette lévő terület ipari területe. A külterületi egykori majorok gazdasági területe.

- Különleges, beépítésre szánt terület

A beépítésre szánt különleges területfelhasználásba azon területek kerültek besorolásra, melyek nagykiterjedésű, máshova be nem sorolható, speciális funkciójú területek, melyek területei védelemre szorulnak, vagy éppen ezen területek környezetre gyakorolt hatása miatt a környezet szorul védelemre.

- Mezőgazdasági üzemi terület: mezőgazdasághoz kapcsolódó valamint állattartó telepek a külterületen.
- Szabadtéri színház területe: a belterülethez közeli külterületi részen lévő terület.

2.1.2. Beépítésre nem szánt területek

- Közlekedési és közműelhelyezési, hírközlési terület

Közlekedési területbe kerültek besorolásra az országos utak teljes szélességükkel, ahol a közlekedési létesítmények (buszmegálló, buszforduló) helyet kapnak, ezen területek közterületek. A közterületeken a közlekedési létesítményeken túl, közműelhelyezés és hírközlési létesítmények elhelyezése is történik.

- Zöldterület, közpark

Zöldterület, közparkba került besorolásra a település központi részén a Szabadság tér két oldalán meglévő központi park, mely pályázati forrásból újult meg.

- Erdőterület

-gazdasági erdőterület

A belterületen lévő kisebb erdősáv, a külterületen pedig a Tisza melletti erdőterületek.

-védelmi erdőterület

A Tisza melletti védelmi célú erdőterületek.

-közjóléti erdőterület

A belterülethez kapcsolódva a külterületen tervezett turisztikai hasznosítású közjóléti erdőterületek.

- Mezőgazdasági terület

- általános mezőgazdasági terület

A külterület nagy része mezőgazdasági terület, ahol szántóföldi növénykultúrákat termesztene, valamint kisebb legelőterületek alakultak ki.

- kertes mezőgazdasági terület

A belterület folytatásában lévő egykori zártkert területek, valamint a külterületen lévő gyümölcsös területek

- Vízgazdálkodási terület

A Tisza folyó, valamint a Kengyeli halastó, a szerkezeti tervben kijelölt külterületi záportározó és jóléti tó, belvíz- és csapadékvíz elvezető valamint öntözőcsatornák területe.

- Különleges beépítésre nem szánt terület
Különleges beépítésre nem szánt területek, azok a nagyterjedésű minden más területfelhasználástól különböző, speciális funkciójú területek, melyek területei védelemre szorulnak, vagy a környező területek szorulnak védelemre a területen lévő tevékenység miatt. Ebbe a területfelhasználásba soroltak a temető, a belterületi sportterület, a külterületi lovaspálya, a külterületi lezárt hulladéklerakó terület, valamint záportároló területe és a honvédelmi terület.
- Természetközeli terület
A külterületen lévő kisebb nádas területek.

2.1.3. Szerkezetet meghatározó nyomvonalas és tagoló elemek

- Közutak:
-442. számú országos főút Szolnok – Kunszentmárton települési szakasza
A belterületen kijelölt gyűjtőutak a ráfűződő kiszolgálóutak forgalmát vezetik el, kötik be a 442. sz főút települési szakaszába és szerkezeti szempontból meghatározóak.
A külterületen tervezett 442. sz főút elkerülő szakasza.
- Vízfolyások:
A város szempontjából legjelentősebb a Tisza folyó, valamint a Bivaly – tóí főcsatorna. A külterületi belvízelvezető és öntöző csatornákat a településszerkezeti terv tartalmazza.
- Nyomvonalas vezetékek
A közigazgatási területen 22 kV-os villamos hálózatot építettek ki.
 - optikai kábel
 - gázvezeték
 - ivóvíz nyomóvezeték
 - szennyvíz nyomóvezeték

2.1.4. Védelmi és korlátozó elemek

A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet előírásai szerint a vízkivételi létesítményeknél védőidomot, védőterületet és védősávot kell kijelölni, a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai szerint. Ezen felül a termelő- és a tartalékkút folyamatos állagmegóvásáról és a környezetük rendezettségéről, tisztaságáról gondoskodni kell. A belső védőterületen csak olyan tevékenység végezhető, mely a kitermelés előtt, vagy a kitermelés alatt álló víz minőségét, mennyiségét, valamint a vízkitermelés folyamatát nem veszélyezteti.

A meglévő létesítmények üzemeltetésénél, valamint az újak létesítésénél ügyelni kell arra, hogy szennyező anyag ne kerülhessen a védőterületre, illetve a kutak vizébe. A védősáv határa a földbe fektetett vízvezetékek esetében a terepszintig, alattuk 1,0 m mélységig terjed, a vezetékek mellett ugyanakkor mindkét oldalon 2-2 m-es szélességgel veendő figyelembe.

A "vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról" szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, az **500 m³/év kitermelt vízmennyiséget meg nem haladó, magánszemély részére, kizárólag házi vízigény kielégítésére szolgáló, sekély mélységű talajvízkutak** (a terepszint és a talajban lévő első vízzáró réteg között elhelyezkedő vizet megcsapoló kutak) önkormányzati, jegyzői engedélyezési hatáskörbe tartoznak. (Létesítés, használatba vétel, megszüntetés, eltömedékelés, stb.)

Ezek engedélyezésénél is figyelembe kell venni az alapvető vízbázis védelmi követelményeket. A lakossági fúrt vagy ásott talajvízkutakra az előírt 10 m -es védőtávolság megtartása kötelező. A kismélységű kutak különböző létesítményektől, potenciális szennyező forrásoktól (pl: trágya, állatok, vegyszerek, stb.) való minimális védőtávolságát mindenhol be kell tartani! Környezetvédelmi szempontból különösen nagy figyelmet kell fordítani a kutak helyes kialakítására, a szennyező anyagok bejutásának megakadályozására!

A talajvíz a terepszint és a talajban lévő első vízzáró réteg között elhelyezkedő víz. Az első vízzáró réteg elhelyezkedése területenként más és más lehet, ezért a jogszabály méterben kifejezett pontos értéket nem ad meg. Rétegvizeket megcsapoló kutak (amelyeket az első vízzáró réteg alatti vizekbe = rétegvizekbe fúrnak le) létesítése esetén már **vízjogi létesítési engedélyt** kell kérni a területileg illetékes vízügyi hatóságtól, a 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet szerint.

A külterületi tanyák és egyes állattartó telepek vízellátását rendszerint egyedileg, többnyire 10-30 m körüli talpmélységű fúrt kutakból oldják meg a tulajdonosok, de található még néhol ásott kutak is. Ezen vízkivételi művek esetében is elő kell írni a védőterületekre vonatkozó korlátozásokat és tiltásokat, melyeket a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szabályoz.

A közterületi szennyvízátelők szagmentesítő rendszerrel vannak felszerelve, ezért a védőtávolságuk: 20 m.

A szolnoki regionális szennyvíztisztító telep védőtávolsága 500 m, a lakóterületektől mértén (Rákóczi falva közigazgatási területét nem érinti).

A szennyvíztisztító telep védőtávolságán belül lakó-, üdülő, kereskedelmi-szolgáltatási célú, ipari gazdasági, településközponti vegyes és különleges övezethez tartozó építmény nem helyezhető el, élelmiszer és gyógyszer alapanyag nem termelhető és nem állítható elő, élelmiszer és gyógyszer nem gyártható, nem csomagolható, nem raktározható és nem forgalmazható.

A szennyvízgyűjtő hálózatra telepített szagmentesen és zajmentesen kialakított szennyvízátelők műtárgy 20 m-es, a szagtalanító berendezés nélküli műtárgy 150 m-es védőtávolság biztosítását igényli, az OTÉK előírásai szerint (Függelék az Országos Településrendezési és Építési Követelményekhez - Függelék "A").

A **9/2019. (VI. 14.)** MvM rendelet 5. §-a meghatározza a **Vízminőség-védelmi terület övezetét**.

Az Országos Vízvédelmi övezetre vonatkozó korlátozásokat, illetve előírásokat be kell tartani.

A **314/2012. (XI. 8.)** Korm. rendelet 9. mellékletére hivatkozva jelezzük, hogy Rákóczi falva Város közigazgatási területe **érinti az országos vízminőség-védelmi terület övezetét** (lásd a Településrendezési Terv Vizsgálati munkarészének VK-04. rajzszámú tervlapját).

A **30/2008. (XII. 31.)** KvVM rendelet 23. §-a alapján az árvízvédelmi földmű mentén a hullámtéren a vízdali töltésláb vonalától mért 60 m-en, a mentett oldalon pedig a mentett oldali töltésláb vonalától 110 m-en belül anyagödröt, munkagödröt nyitni, szabadkifolyású kutat létesíteni, tavat kialakítani, illetve a fedőréteg tartós eltávolításával járó tevékenységet folytatni csak a vízügyi igazgatóság hozzájárulásával, szükség esetén részletes talajfeltárás, állékonysági és szivárgási vizsgálat alapján lehet.

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII. Törvényt** kell figyelembe venni.

A mértékadó árvízszint vonatkozásában a **74/2014. (XII.23.)** BM rendelet előírásait kell figyelembe venni.

Bármely, a Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő csatornát érintő beavatkozás esetén, az Igazgatóság vagonkezelői hozzájárulását meg kell kérni.

A területek beépítési előírásainak összhangban kell lenni a bel- és külterületi vízrendezési művek kiépítésével és üzemeltetési engedélyével.

A **83/2014. (III. 14.)** Korm. rendelet *a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról* előírásait be kell tartani!

A **120/1999. (VIII.6.)** Kormányrendelet Árvízvédelmi töltések fejezetének, 7. §. (1) pontja kimondja, hogy a „fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltésláb vonalától, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné.”

A **30/2008. (XII.31.)** KvVM rendeletben foglaltakat figyelembe kell venni.

A **147/2010. (IV.29.)** Kormányrendeletben foglaltakat kérjük megfelelően alkalmazni.

A **83/2014. (III.14.)** Kormányrendelet 2. §. (3) pontjában foglaltak szerint:
A parti sáv szélessége:

a./ a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog minkét partján a partvonalától számított 10 méterig,

b./ az a.) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonalától számított 6 méterig,

c) az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízelékesítmények partvonalától számított 3 méterig terjed.

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezés és fejlesztés esetén a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvény előírásait kell figyelembe venni.

Közművezetékek védőtávolságai:

A vezetékek közötti legkisebb vízszintes távolságokat, valamint a vezetékek legkisebb épületektől mért távolságait (védőtávolságokat) az **MSZ 7487/2-1980** számú, „**Közmű és egyéb vezetékek elrendezése közterületen - Elhelyezés a térszint alatt**” című szabvány tartalmazza.

A VEZETÉKEK KÖZÖTTI LEGKISEBB VÍZSZINTES TÁVOLSÁG

méretet m-ben

1. táblázat

Vezetek megnevezése	Vízvezeték	Csatorna	Erősáramú kábel	Távhőellátás vezetéke		Távközlő vezetékek (védőszerkezetben)	Gázelosztó vezetékek
				Védőszerkezetben	Földbe fektetve		
Vízvezeték		1,5	0,7	0,5	1,0	0,7	0,7
Csatorna	(1,0)		1,0	0,7	1,0	1,0	1,0
Erősáramú kábel	(0,7)	(0,7)		1,0	1,0	0,5	0,5
Távhőellátás vezetéke	védőszerkezetben	(0,5)	(0,7)	(0,7)		0,5	0,5
	földbe fektetve	(0,7)	(0,7)	(0,7)		1,0	1,0
Távközlő vezetékek (védőszerkezetben)	(0,7)	(0,7)	(0,5)	(0,5)	(0,7)		0,5
Gázelosztó vezetékek	(0,7)	(1,0)	(0,5)	(0,5)	(0,7)	(0,5)	

Megjegyzés: A zárójeles értékek közös árkos közműsávra vonatkoznak.

VEZETÉKEK LEGKISEBB TÁVOLSÁGA ÉPÜLETEKTŐL

2. táblázat

Vezeték megnevezése		Távolság (m)	
		Védőszerkezet, illetve fokozott biztonság	
		nélkül	alkalmazásával
Vízvezeték	belső mérete		
	Ø 300 mm-ig	3,00	nincs megkötés
	Ø 301-700 mm-ig	5,00	
	Ø 701-1200 mm-ig	7,00	
Ø 1200 mm felett	8,00		
Vízvezetés	zárt gravitációs vezetéke	3,00	2,00
	nyitott szelvény	7,00	-
	nyomóvezetéke	mint a vízvezeték	
Villamosenergia ellátási kábel		0,50	0,30
Távhőellátás	védőszerkezetben	nincs megkötés	-
	földbe fektetve	mint a vízvezeték	
Távközlési kábel	földbe fektetve	1,00	nincs megkötés
	védőcsőben	0,50	
Gázvezeték	kisnyomású	Az MSZ 7048 szerint	
	középnomású		
	nagyközépnomású		

Megjegyzés: A táblázat a közműalagutakban, közműfolyosókban és más építményekben lévő vezetésekre nem vonatkozik.

Rákóczifalva kül- és belterületén elhelyezkedő villamos művek biztonsági övezetei:

- 22 kV-os szabadvezeték külterületen 5,0 m
- 22 kV-os szabadvezeték belterületen 2,5 m
- 22/0,4 kV-os transzformátor állomás külterületen 5,0 m
- 22/0,4 kV-os transzformátor állomás belterületen 2,5 m
- 0,4 kV-os csupasz szabadvezeték kül- és belterületen 1,0 m
- 0,4 kV-os szigetelt szabadvezeték kül- és belterületen 0,5 m
- 0,4 kV-os földkábel kül- és belterületen 1,0 m

Hírközlési vezetékek védőtávolságai:

Telefon földkábel kábeltelevízió fölkábeltól 0,5 m
 Telefon földkábel minden más létesítménytől általánosan 1,5 m

Gázvezetékek védőtávolságai:

A földgázellátó vezetékek épületektől, valamint más közműtől vagy műtárgytól mért védőtávolságait az **MSZ 7048/2-1983** számú szabvány tartalmazza.

Nyomásfokozat	Védőtávolság (m)	
	épülettől	üreges, túlnyomás nélküli közműtől vagy műtárgytól
Kis nyomás	2 (1)	1 (0,5)
Középnomás	4 (2)	2 (1)
Nagy középnomás	5 (2,5)	2 (1)

A Szolnoki katonai repülőtér 500 m-es és 1000 méteres védőtávolságán belül a Honvédelmi Minisztérium szakhatósági szervezete az építési engedélyezési eljárások keretein belül, mint szakhatóság egyedileg vizsgálja az építmények elhelyezésének feltételeit.

3. Változással érintett területek

Változó besorolású (új beépítésre szánt) területek:

- általános mezőgazdasági területből (szántó), kertvárosias lakóterület
- zöldterületből, kertvárosias lakóterület

Változó besorolású (kategóriájukon belül átminősülő) területek:

- Általános mezőgazdasági területből, védelmi célú erdőterület
- Általános mezőgazdasági területből, különleges, gazdasági erdőterület
- Általános mezőgazdasági területből, különleges, beépítésre nem szánt terület (lovaspálya)
- Gazdasági erdőterületből, közjóléti erdőterület
- Töltésből, Gazdasági erdőterület
- Töltésből, Vízgazdálkodási terület (töltés)
- Vízgazdálkodási területből, természetközeli terület
- Mezőgazdasági gyümölcsös területből, kertes mezőgazdasági terület
- Mezőgazdasági gyümölcsös területből, általános mezőgazdasági terület
- Különleges beépítésre szánt terület (bemutató állattartás területe), különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület
- Különleges beépítésre szánt terület (bemutató állattartás területe), különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület
- Mezőgazdasági halastó területből, vízgazdálkodási terület (halastó)
- Különleges beépítésre nem szánt terület (sportpálya), különleges beépítésre nem szánt sportpálya terület
- Különleges beépítésre nem szánt terület (temető), különleges beépítésre nem szánt temető terület
- zöldterületből, zöldterület, közpark

- Tervezett kerékpárút

Árvízvédelmi töltésen kijelölt tervezett térségi kerékpárút hálózat

3.2. Településszerkezeti változások területrendezési tervekkel való összefüggéseinek bemutatása

A magasabbrendű területrendezési tervek tervi hierarchia szempontjából az alábbiak:

- 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
- Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Közgyűlés 3 / 2020 (V.13.) számú rendeletével jóváhagyott Jász – Nagykun – Szolnok Megye Területrendezési Terve (MTrT)

A Trtv. előírásai a Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Közgyűlés 3 / 2020 (V.13.) számú rendeletével jóváhagyott, és hatályos Jász – Nagykun – Szolnok Megye Területrendezési Tervén keresztül érvényesülnek.

- Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Közgyűlés 3 / 2020 (V.13.) számú rendeletével jóváhagyott Jász – Nagykun – Szolnok Megye Területrendezési Terve (MTrT) Rákóczifalva Város közigazgatási területét az alábbi térségekbe sorolja:
 - Mezőgazdasági térség
 - Erdőgazdálkodási térség
 - Vízgazdálkodási térség
 - Települési térség

Rákóczi falva Város közigazgatási területe **az alábbi térségi övezetekbe sorolt a MTrT 1. sz. függeléke alapján:**

- 3.1 sz. melléklet: Ökológiai Hálózat
 - ökológiai folyosójának övezete
- 3.2. sz. melléklet: Kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek övezete
 - Jó termőhelyi adottságú szántóterületek övezete
- 3.3. sz. melléklet: Erdők övezete
 - Erdőtelepítésre javasolt területek övezete
- 3.4. sz. melléklet: Tájképvédelmi terület övezete
- 3.6. sz. melléklet: Víztisztaság-védelmi terület övezete
- 3.7. sz. melléklet: Nagyvízi meder övezet
- 3.8. sz. melléklet: Honvédelmi és katonai célú területek övezete
- 3.9. sz. melléklet: Ásványi nyersanyagvagyon övezete
- 3.12. sz. melléklet: Térszervező városok övezete
- 3.13. sz. melléklet: Térségi együttműködés övezete
- 3.14. sz. melléklet: Ártéri tájgazdálkodás övezete

Országos/Térségi műszaki infrastruktúra hálózatok

A település közigazgatási területét érintő műszaki infrastruktúra elemei

- Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények
 - Főút – tervezett
 - Elsőrendű árvízvédelmi fővonal – meglévő
- Térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények
 - Egyéb mellékút – meglévő
 - Térségi kerékpárút – meglévő
 - Térségi kikötő – tervezett
 - Kompátkelőhely – tervezett
 - Földgázelosztó vezeték – meglévő
 - Térségi csatorna – meglévő

A magasabbrendű tervekkel való igazodás munkarésze részletesen a településszerkezeti terv leírás 5. mellékletében kerül bemutatásra.

3.3. A változások a hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása

Változó besorolású (új beépítésre szánt) területek:

- általános mezőgazdasági területből (szántó), kertvárosias lakóterület, *településfejlesztési koncepció alapján*
- zöldterületből, kertvárosias lakóterület, *tényleges területhasználatnak megfelelően, korábbi településfejlesztési döntés alapján*

Változó besorolású (kategóriájukon belül átminősülő) területek:

- Általános mezőgazdasági területből, védelmi célú erdőterület *településfejlesztési koncepció alapján*
- Általános mezőgazdasági területből, különleges, gazdasági erdőterület *településfejlesztési koncepció, Országos Erdőállomány Adattár és tényleges területhasználat alapján*
- Általános mezőgazdasági területből, különleges, beépítésre nem szánt terület (lovaspálya) *településfejlesztési koncepció alapján*
- Gazdasági erdőterületből, közjóléti erdőterület *településfejlesztési koncepció alapján*
- Töltésből, Gazdasági erdőterület *tényleges területhasználat és funkció megszűnés miatt*
- Töltésből, Vízgazdálkodási terület (töltés) *jogszabályi változás miatt*
- Vízgazdálkodási területből, természetközeli terület *jogszabályi változás miatt*
- Mezőgazdasági gyümölcsös területből, kertes mezőgazdasági terület *tényleges területhasználat alapján*
- Mezőgazdasági gyümölcsös területből, általános mezőgazdasági terület, *tényleges területhasználat alapján*
- Különleges beépítésre szánt terület (bemutató állattartás területe), különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület *jogszabályi változás miatt*
- Különleges beépítésre szánt terület (bemutató állattartás területe), különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület *jogszabályi változás miatt*
- Mezőgazdasági halastó területből, vízgazdálkodási terület (halastó) *jogszabályi változás miatt*
- Különleges beépítésre nem szánt terület (sportpálya), különleges beépítésre nem szánt sportpálya terület *jogszabályi változás miatt*
- Különleges beépítésre nem szánt terület (temető), különleges beépítésre nem szánt temető terület *jogszabályi változás miatt*
- zöldterületből, zöldterület, közpark *jogszabályi változás miatt*

- Tervezett kerékpárút

Árvízvédelmi töltésen kijelölt tervezett térségi kerékpárút hálózat, *magasabbrendű tervek alapján*

3.4. Az újonnan bevezetett építési övezetek bemutatása

- Különleges mezőgazdasági üzemi területek
Jogszabályváltozás miatt a külterületi volt major és állattartó telep területek kerültek ezen építési övezetbe besorolásra. Az építési övezetben a mezőgazdasági termeléshez, állattenyésztéshez kapcsolódó tevékenységek épületei, építményei helyezhetők el.

4. Szakági javaslatok

4.1. Tájrendezési javaslatok

4.1.1. Tájhasználat, tájszerkezet javaslata

Rákóczifalva városa Jász-Nagykun-Szolnok megye székhelyéhez közel, annak déli szomszédságában fekszik, a Tisza bal partján. Az igazgatási terület északról Szolnok-Szandaszőlőssel határos, délről Rákócziújfaluvval, keletről Kengyellel szomszédos. Nyugatról a Tisza-folyón túl Tószeg és Tiszavárkony, Vezseny igazgatási területe határolja. A város Szolnoki Kistérség Többcélú Társulás tagja.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei közgyűlés a 194/2013. (III.27.) számú határozata alapján a megye együttkezelendő térségei között Rákóczifalva városa a Szolnok–Törökszentmiklós–Martfű térséghez, mint „agglomerációs települések városi funkciókkal” elnevezésű térségéhez tartozik. A város, alapító tagja az önszerveződő közösségként létrejött a Közép–Tisza - Zagyva Helyi Közösségnek. Ez a társulás a térség természeti adottságaihoz igazodva segíti a megújuló energia hasznosítás terjedését, valamint a kisléptékű turisztikai fejlesztéseket (lovas-, egészség-, vadász- és horgászturisztika), felhasználva ehhez a LEADER, EMVA, és a térségek közötti VP forrásokat.

A település igazgatási területe 35,94 km² (3594,4995 ha): külterülete 3269,2843 ha, zártkertje: 21,1184, belterülete: 304,0968 ha, lakosainak száma 5307 fő. (2021, április)

Rákóczifalva történeti, területi, gazdasági fejlődését meghatározta az ipari települések Szolnok és Martfű szomszédsága és a Tiszán túli Tiszavárkony közelsége, a Tisza folyón való átkelés lehetősége (révátkelés) és a „vizek közötti” (Kengyeli holtág és a Tisza folyó) jó termőhelyi adottságok.

A rendezési terv megalapozó munkarésében 1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata című fejezetben feltárára került Rákóczifalva igazgatási határának terület-felhasználása. A vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a földhivatali nyilvántartásban lévő művelési ágak a tényleges tájhasználatot tükrözik.

A tájrendezés: a táji (természeti és épített) elemek összehangolása, a tájban rejlő értékek és potenciálok (kedvező élettani hatás, termelőképeség, használati érték, vizuális érték) hasznosítása.

Rákóczifalva jövője a város gazdasági súlyának növelésén (kis és közepes vállalkozások), és a mezőgazdasági hagyományokat folytató gazdálkodások, valamint a mezőgazdasági termékek feldolgozásának támogatásán alapszik. Emellett a városvezetés célja a minőségi lakókörnyezet kialakítása, a meglévő zöldfelületi elemek fejlesztése. A hosszú távú településfejlesztési elképzelésekben szerepel a város igazgatási területén a tájhasználat egyensúlyának megtalálása a mezőgazdasági-, turisztikai célú tájhasználat, és a természeti környezet védelme között, (horgászturizmus, természetjáró turizmus, a Tisza-folyó, mint

„ökosztráda” hasznosítása az élőhelyek, növényvilág és a fauna védelme mellett a biodiverzitás biztosítása) a fenntartható fejlődés figyelembe vételével, valamint a megújuló energia felhasználása.

Népességmegtartó erő a felsoroltak mellett a megfelelő életminőség és élettér biztosítása, ami a rekreációt jelentő közterületek, zöldfelületek fejlesztésével, rendszeres fenntartásával, összességében a településkép pozitív változtatásával valósítható meg.

A település természeti adottságai

Lásd megalapozó vizsgálat 1.12.1.fejezet

Jelenlegi táji megjelenés, tájképi jellegzetesség

Rákóczifalva lakott területe árvízmentes, enyhe kiemelkedésű vonulatokon található szabályos utcahálózattal létrehozott település. A város nyugati, déli határát az áthelyezett védőgát, a Tisza-folyó és ártere határolja. Keletről a Kengyeli holtág szegélyezi a település közigazgatási területét. A külterületet szántóföldi művelésű területek, patkóalakú, mélyfekvésű terület (Bivaly-tó) utak és belvízelvezető csatornák menti erdősávok, kisebb-nagyobb kiterjedésű erdők teszik változatosabbá. Jellegzetes táji elem, a kertgazdasági tájra jellemző telepített növényzet (gyümölcsöskertek, faiskolák rendezett növény sorai), valamint a Tisza folyót kísérő természetes növénytársulások. Rákóczifalva határában a múlt századok folyószabályozását követően létrejött tájsebek, a kubikgödrök és anyagnyerő helyek mentén kialakult jellegzetes, ligetes erdőtársulások színesítik a tájképet. A település külterületének táji látványa ötvözi a természetes társulásokban előforduló fafajok és a kerti körülményekhez nemesített „tájidegen” fafajok harmonikus egymásmellettségét.

Jellemző a város határára a faiskolai természetst tükröző az egyedi, különleges fákból, fafajokból telepített, utakat kísérő vegyes fafajú fasorok látványa: cukorjuhar, erdei fenyő, fekete fenyő, selyemfenyő. A belterületen különböző fajtájú juharok, vadgesztenyék, óriás cseresznyefák, berkenyefák, hársfák, japánakác fasorok, platánfák, szelídgesztenye, júdásfa, szomorú kőris fasor stb. is megtalálhatók.

4.1.1.1. Tervezett tájhasználati változások, fejlesztések

Minden település táji környezete egyedi, ökológiai és vizuális értelemben, valamint tükröződik benne a mindenkori társadalom anyagi létfeltétele, gazdasága.

A rendezési terv időszakára szóló tájhasználati változások a település külterületének és belterületének terület-felhasználását egyaránt befolyásolják. A tájhasználati javaslatokban a természetvédelmi-, táji-, és tájképi elemek védelmének, és a tájtípusok jellegét megtartó tájhasználat elősegítése, valamint a településre vonatkozó térségi tervek az érvényben lévő OTrT, és a 2020. május 15.-től hatályos JNSZ MTrT térségi területfelhasználási kategóriái, térségi övezetei tájhasználati, területhasználati előírásaival való harmonizálás voltak a szempontok.

A tájrendezési javaslat célja, hogy a meglévő és a jövőbeni infrastrukturális adottságokat kihasználva, a település gazdasági életének fejlesztésével egy időben, a természet-adta lehetőségeket az idegenforgalom és a turizmus céljaira is felhasználva, a város történeti tájgazdálkodási örökségét környezetkímélő módon továbbfejlesztő tájhasználat jellemezze Rákóczi-falva igazgatási területét.

Tervezett tájhasználati változások

Külterületen

1. Tervezett kertvárosias lakóterület a Jókai Mór út folytatásában 06/5 hrsz. és a 06/69 hrsz. terület egy része (Má→Lke)

A Jókai Mór utca folytatásában lévő, közvetlenül a belterület határán tervezett lakóterület. Természetvédelmi területet, Natura2000 területet sem érint. A kijelölt lakóterület a település zöldfelületi rendszerét nem befolyásolja, táji megjelenésében nem okoz változást. Javasolt a Jókai Mór utca fásításának folytatása.

2. Az aktivitásérték pótlása miatt véderdő kijelölése a Jókai út folytatásában lévő külterületi 08/57 hrsz. területen (Má→Ev)

A véderdő kijelölése a település táji látványát előnyösen befolyásolja, természetvédelem alatt álló területet (Natura2000, országos jelentőségű és helyi jelentőségű természetvédelmi terület, természeti terület), és tájképvédelmi övezet területet sem érint. Az erdő telepítését a 2009 évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről, az erdőgazdálkodásról szóló un. Erdőtörvény és a végrehajtására kiadott 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet szabályozza, valamint az erdőgazdálkodást, az erdő, mint élőhely védelmét és az erdőterületek érintő mindennemű emberi beavatkozást. A város igazgatási területe a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztályához, mint erdészeti hatósághoz tartozik. Az erdőtelepítésnél előnyben kell részesíteni a potenciális erdőtársulások fafajait, valamint az őshonos fa- és cserjefajokat.

3. Tervezett gazdasági erdőterületek (az Országos Erdőállomány adattár szerint erdők), az aktivitásérték pótlása miatt külterület 022/64 Nyár utca folytatásában lévő dűlőút mellett, valamint a 026/7 hrsz külterületi földrészlet (Má→Eg)

A meglévő erdőterületek átsorolása tájhasználat változást nem jelent. A jelenlegi tájhasználatnak a megfelelően kerültek átsorolásra. A 2009 évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről, az erdőgazdálkodásról szóló un. Erdőtörvény és a végrehajtására kiadott 2009 évi XXXVII. törvény foglaltaknak megfelelően kell az erdőt művelni. A fenti jogszabályok szabályozzák az erdőgazdálkodást, az erdő, mint élőhely védelmét és az erdőterületek érintő mindennemű emberi beavatkozást. Tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

4. Tervezett különleges beépítésre nem szánt lovasturisztikai terület, 076/30 hrsz- ú terület (Má→KbLo)

A belterületi sportcentrum melletti lovaspálya terület átsorolása a település zöldfelületi használatában, a település tájhasználatában és az érintett terület, táji megjelenésében nem okoz változást, megfelel a tényleges területhasználatnak. Tájrendezési szempontból irreleváns

az átsorolás. Javasolt a pálya körüli terület ligetes fásítása őshonos fa és cserjefajok alkalmazásával.

5. Tervezett közjóléti erdő (parkerdő) jelenlegi erdőterület átsorolásával a 076/31 hrsz-ú területen (Eg→Ek)

A belterület szomszédságában lévő erdőterület átsorolása közjóléti parkerdővé (belterületi zöldfelületi rendszerhez kapcsolódva) bővíti a kondicionáló hatású zöldfelületeket a településen. A sétautak, pihenőhelyek kialakításánál figyelembe kell venni az Erdőtörvény előírásait. (2009 évi XXXVII. tv.). A tervezett építmények természetes alapanyagú, helybéli, hagyományos megjelenésű, és a természeti környezethez is igazodó kialakításúak legyenek.

Jogszabály változást követő átsorolás az alábbi területeket érinti:

6. Rekultivált hulladéklerakó hulladéklerakó területbe sorolása a 074/3 hrsz-ú területen (Ev – KbHu)

A lezárt, rekultivált, gyepesített felületű hulladéklerakó terület monitorozási szakasza folyik. Átsorolásával tájhasználat változás nem történt, tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

7. A megszünt töltés erdőterületbe sorolása, 0203/1 és 0203/14 hrsz (töltés→Eg)

A volt védmű területét Erdőtörvény (37/2009) és a végrehajtására kiadott FM rendeletnek (61/2017.) megfelelően kell erdőt telepíteni és fenntartani. A fenti jogszabályok szabályozzák az erdőgazdálkodást, az erdő, mint élőhely védelmét és az erdőterületek érintő mindennemű emberi beavatkozást. Az erdőtelepítésnél előnyben kell részesíteni a potenciális erdőtársulások fafajait, valamint az őshonos fa- és cserjefajokat.

Tájképi és ökológiai szempontból előnyös az átsorolás. A tervezett erdőgazdasági terület tájképvédelmi terület övezetéhez tartozik.

8. A töltés vízgazdálkodási területbe sorolása, 0203/4 és 0203/9 hrsz (töltés→V)

Az átsorolásával tájhasználat változás nem történt, tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

9. Tervezett természetközeli terület (vízállásos terület jogszabályváltozás miatti átsorolása), a 0111 hrsz egyes alrészletei (V→Tk)

A Bivalytói csatorna mentén lévő nádas, vízállásos terület jogszabályváltozás miatti átsorolása tájhasználat változást nem jelent, megfelel a valós tájhasználatnak (természetközeli terület). Tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

10. Kertes mezőgazdasági terület (a gyümölcsös területek jogszabályváltozás miatti átsorolása) 06/20, 06/28, 08/40, 08/41, 08/42, 08/43, 024/3, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/9 hrsz (Mgyü→Mk)

Jogszabályváltozást követően valós tájhasználatnak (mezőgazdasági kertes terület) megfelelően kerültek átsorolásra a felsorolt gyümölcsös területek. Tájhasználat változás nem történt, a település táji megjelenése sem változott.

11. Általános mezőgazdasági terület (nem gyümölcsös terület tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása) 08/74, 030/5 hrsz (Mgyü→Má)

A fenti területek jogszabályváltozást követően valós tájhasználatnak (általános mezőgazdasági terület) megfelelően kerültek átsorolásra. Tájhasználat változás nem történt, javasolt a szántó művelésű területeken az *integrált termelési módok* és a *biogazdálkodás* nagyobb mértékű meghonosítása és a klimatikus viszonyoknak és termőföldi adottságoknak megfelelő vetésszerkezet kialakítása különösen a halastó melletti területen.

12. Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0100 hrsz egy része, 093/1, 082/1, 082/2 és 082/3 hrsz (Ká→KMü)

Jogszabályváltozás miatt kerültek átsorolásra a fent felsorolt területek. Tájhasználat változás nem történt. A kijelölt területek az Országos Ökológiai hálózat ökofolyosó területéhez, valamint az ártéri tájgazdálkodás övezetéhez tartoznak. Tájrendezési javaslat, hogy a mezőgazdasági üzemi terület fejlesztése ne ütközzön táji-, természetvédelmi érdekekkel, értékekkel.

13. Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen bemutató állattartás funkcióval (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0103/20, 0103/16, 0103/14 hrsz (Ká→KMü)

Az állattartással foglalkozó Rocsa-tanya és környezetének tájhasználat a jogszabályváltozás miatti átnevezéssel, átsorolással nem változott. Tájrendezési javaslat, hogy a területen belüli turisztikai fejlesztések ne ütközzenek táji-, természetvédelmi érdekekkel, értékekkel, valamint az állattartó épületek körül és a tanya területén ligetes facsoportok telepítése, fásítás javasolt. A tanya területe az Országos Ökológiai hálózat ökofolyosó területéhez, valamint az ártéri tájgazdálkodás övezetéhez tartozik.

14. Tervezett vízgazdálkodási terület, halastó (jogszabályváltozás miatt a halastó terület átsorolása) 015/2, 015/3, 015/4, 030/3, 030/14 hrsz (Máh→Vh)

A Kengyeli holtág mellett lévő halastó terület átsorolásával tájhasználat változás nem történt, a település táji megjelenése nem változott. Az érintett területek területhasználati kategória átsorolása tájrendezési szempontból irreleváns. A halastavak területei az Országos Ökológiai hálózat ökofolyosó területéhez tartoznak.

Belterületen

1. Zöldterület átsorolása, megszűnt játszótér helyén kertvárosias lakóterület 1510/90 hrsz (Z→LKe)

Az Alma és Szőlő utcák kereszteződésénél lévő zöldfelületként már nem használható (volt játszótér) terület helyén lakóterület tervezett. A település zöldfelületi rendszerét alig, a kondicionáló zöldfelületeinek arányát jelentéktelen mértékben befolyásolja a lakóterület bővítés. A határoló utcák fásítása ajánlott. A fafajok listája a 2.2.1. Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslatjai fejezetben az utcafásítás bekezdésben található.

Jogszabály változást követő átsorolás az alábbi területeket érinti:

2. Sportpálya jogszabály változás miatti átsorolása 412 és 414 hrsz (Kksp→KbSp)

A sportpálya területének jogszabály miatti átsorolása tájhasználat változást nem jelent, a település zöldfelületi rendszerét, táji látványát nem befolyásolja. Tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

3. Temető jogszabály változás miatti átsorolása 23/4 és 23/5 hrsz (Kkt→KbT)

A sírkert területének jogszabály miatti átsorolása tájhasználat változást nem jelent, a település zöldfelületi rendszerét, táji látványát nem befolyásolja. Tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

4. Zöldterület jogszabály változás miatti átsorolása Szabadság tér, közterület 610 hrsz egy része (Z→Zkp)

Jogszabályváltozást követve a terület átsorolása nem okoz változást a település zöldfelületi rendszerében, zöldfelületi használatában, táji megjelenésében, megfelel a tényleges területhasználatnak. Tájrendezési szempontból irreleváns.

A fenti célul kitűzött tájhasználat változások a környezettudatosság igényével, települési lakókörnyezet megóvását, rendezett, közcélra hasznosított zöldfelületek korszerűsítését jelentik. Lényeges, hogy a tájhasználat változásra kijelölt fejlesztések ne ütközzenek táji-, természetvédelmi érdekekkel, értékekkel.

A fentieket figyelembe véve a jövőben a Rákóczi falvára jellemző táj, ökológiai, tájképi karakterének fennmaradása továbbra is biztosítható. Az idegenforgalom, a turizmus, és a gazdasági tájhasználat bővülésével a városban élők életszintvonalának emelkedése várható, valamint komfortosabb, korszerűbb, élhetőbb településsé válik.

4.1.1.2. Meglévő tájhasználat fejlesztése

Elsősorban a mezőgazdasági tájhasználat (nagyüzemi szántóföldi művelés, faiskolai termesztés, állattartás, legelőgazdálkodás, kertgazdálkodás, zöldségtermesztés), valamint a mezőgazdasághoz köthető ipari és szolgáltatási célú gazdasági tevékenység, kisebb mértékben erdőgazdálkodás jellemzik a település igazgatási területének hasznosítását. Jelentős és meghatározó a vízgazdálkodás alá eső területek, valamint a különböző védettségi fokozatú természetvédelmi oltalom alatt álló területek tájhasználat.

A tervezett időszakban a fent említettek mellett az ipari-gazdasági és kereskedelmi-szolgáltató területek fejlesztése, az aktív- és a rekreációs célú kikapcsolódást, turizmust szolgáló beruházások elősegítése, ehhez kapcsolódó szolgáltatások bővítése, valamint a természet megőrzését, védelmét biztosító, különleges tájhasználat (a kijelölt természeti területek megőrzése) is a környezet állapotának javítása, szinten tartása jellemzi a Rákóczi falva igazgatási területének jövőbeni tájhasználatát.

A rendezési terv célja a város külterületének meglévő táji-, környezeti-, infrastrukturális-, és természeti adottságait előnyösen alkalmazó tájhasználat: *a fenntartható fejlődést biztosító, korszerű, ökocentrikus fejlesztés.*

Mezőgazdasági-kertgazdasági tájhasználat

Az alföldi települések legfontosabb természeti erőforrása a termőföld. Rákóczi falván eltérő minőségű termőtalajú területek: gyenge termőképességű humuszos homoktalajok, kedvező termékenységű alföldi mészlepedékes csernozjom talajok, réti csernozjom talajok, réti öntéstalajok és vályog-agyagos vályog talajok váltják egymást.

A rendszerváltoztatást követően egyéni gazdálkodók (östermelők) és mezőgazdasági vállalkozások művelik a termőföldet. A szántóföldi művelésű határrészekén gabonaféléket (búzát, árpát), takarmány- és ipari hasznosítású növényeket, kukoricát, lucernát, napraforgót,

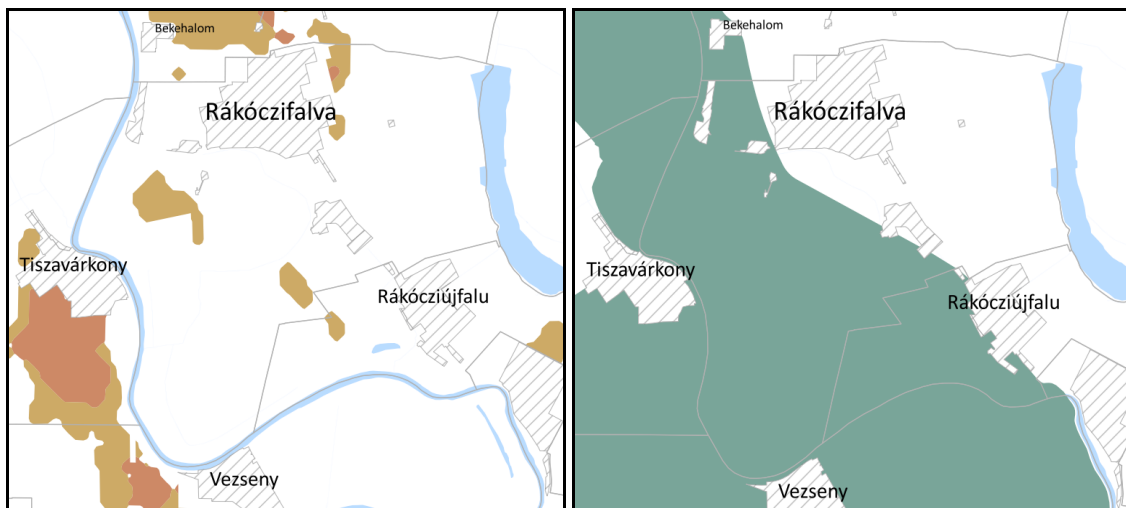
silókukoricát, repcét stb. termelnek. Szántóföldi termelés mellett a gyümölcs- és zöldségtermesztés jelentős. (Felső-Varsány pusztá, Szilák) A gyümölcsösök csonthéjasok: cseresznye, meggy, kajszibarack, szilva, dió. Zöldségfélék közül vöröshagymát, fűszerpaprikát, paradicsomot természetesen szabadföldön és fóliasátrakban. Rákóczipalván a dísznövény- és gyümölcsfa-termesztés, szaporítóanyag előállítás nagy múltra tekint vissza. (Szilák, 442. sz. közút mellett) Zártkerti tájhasználat jellemzi közvetlenül a település északi szomszédságában lévő (Bartók Béla utca) és a temetődomb melletti határrészt (Tisza Antal utca, József A. utca). Itt a családi hasznosítású kertek és komoly gazdálkodásra utaló fóliasátras területek vannak.

A település igazgatási területének **56,65 %-a** mezőgazdasági **szántóterület**, és **14,15 %-a** mezőgazdasági **rét** és **legelőterület**, **mezőgazdasági kert** terület (kert, szőlő és gyümölcsös) együtt **2,55 %**.

A külterület (összesen 1607 ha) művelési ág szerinti megoszlása a Szolnoki Járási *Földhivatal* adatszolgáltatása alapján (2021. április 28.) alapján:

Művelési ágak	Belterület ha/m²	Külterület ha/m²	Zártkert ha/m²	Összesen ha/m²
szántó		2035,3411	0,8608	2036,2019
rét		298,0102		298,0102
kert		0,2241	8,8620	9,0861
szőlő			0,2387	0,2387
gyümölcsös		78,0520	3,2238	81,2758
legelő	1,6555	209,1296		210,7851
erdő	1,1054	288,9891		290,0945
kivett terület	301,3359	341,2604	7,9331	650,5294
halastó		15,1441		15,1441
nádas		2,0791		2,0791
Összesen:	304,0968	3269,2843	21,1184	3594,4995

A település jelentős része a magasabb-rendű területrendezési tervek (OTrT) szerint mezőgazdasági térség. A 2020. május 15.-től hatályos JNSZ MTrT szerint a kiváló termőhelyi szántó övezetbe, és nagyobb területű jó termőhelyi szántó övezetbe, valamint a külterület jelentős része az ártéri tájgazdálkodás övezetébe tartozik (Tisza folyó menti határrészek).

Kiváló termőhelyi szántó övezet (vörösésbarna) és jó termőhelyi szántó övezet (világosbarna), és az ártéri tájgazdálkodás övezet Rákóczi falva igazgatási területén. (MTrT)

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési koncepcióban foglaltak szerint elsődleges cél a mezőgazdaság hagyományokon alapuló, tájfenntartó- és foglalkoztatási potenciáljának növelése, valamint a hozzá kapcsolódó feldolgozóiparral kiegészítve az agrárvertikum versenyképességének fejlesztése. (önellátó település megvalósítása). A fenti dokumentumok előírják az agrárium termelékenységét elősegítő megújuló energetikai beruházások támogatását, vízhiányos és túlzottan csapadékos időszakokban fellépő problémák kezelését (árvíz-, belvív- és aszály kockázat), a helyi termelők és vállalkozások hálózatosodásának elősegítését.

Mezőgazdasági tájhasználat fejlesztés során a klimatikus viszonyoknak és termőföldi adottságoknak megfelelő vetésszerkezet kialakítása a cél. A monokultúra visszaszorítását szolgáló (Európai Unió által megfogalmazott un. „zöldítés”) előírások betartása mellett ösztönözni kell az öntözéses területek megtartását, bővítését és magasabb gazdasági hozamú zöldségtermesztés elterjesztését. Ezt a határbeli utak karbantartásával, burkolásával, és a külterületi csatornahálózat rendszeres fenntartásával elősegíthető.

Az elvadult, felhagyott porták, gyümölcsösök, szőlők, zártkertek revitalizációját támogatja a Földművelésügyi Minisztérium 2015.-ben indult nemzeti Kertség-fejlesztési Programja. A zártkertek újratelepítését, gyümölcsös-, és zöldséges- és fűszernövény kertek kialakítását oktatással, mentorálással is segíti. Szorgalmazza a tájra jellemző fajták ültetését (agro-biodiverzitás és génmegőrzés) és a hagyományos feldolgozási módok megtartását, termesztési hagyományok felelevenítését a települési értékmegőrzés, öngondoskodás-önfenntartás céljából is.

A fentiek is és az alábbiak is a település tájtörténeti-táji megjelenésének további megtartását szolgálja.

Javasolt a szántó művelésű területeken *az integrált termelési módok* és a *biogazdálkodás* nagyobb mértékű meghonosítása.

Az *integrált termelési rendszerek* korszerű talajerő-gazdálkodásnak megfelelően a talajba jutó nitrogén mennyiségének korlátozását (műtrágyázás, fejtrágyázás) és a talajösszetétel vizsgálat eredményének megfelelő, a termelt gazdasági növények igényeihez alkalmazkodó tápanyag-utánpótlást javasol a művelt területeken. *Biogazdálkodás* előtérbe kerülésén, a természetes talajerő-utánpótlást (trágyázás) a környezetvédelmi hatóság kezelési előírásának megfelelő szántóföldi művelést, hagyományos legeltető állattartást (adott területre meghatározott számú állat tartása) értjük. A korábban meghirdetett Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében a versenyképes mezőgazdaság (állattartás körülményeinek javítása, kertészetek modernizálása, méretgazdaságos üzemszerkezet, innovatív termelési eljárások), a

fenntartható földhasználat (környezeti terhelés ésszerű csökkentése), valamint a genetikai sokféleség (természeti környezet –talaj, vizek, élőhelyek) védelme, megőrzése érdekében pályázatok segítik a mezőgazdaságból élőket.

Tájrendezési javaslat: a mezőgazdasági telephelyek tervezett fejlesztése során a majorok körüli védőfásításokat is célszerű pótolni, felújítani, kiegészíteni. A telepítés során előnyben kell részesíteni a potenciális erdőtársulások fafajait, valamint az őshonos, vagy a tájra jellemző fafajokat.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX törvény tartalmazza a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvényből kiemelt a termőföld hasznosításával, a földvédelemmel, a talaj védelmével és a gyümölcsültetvény telepítésének engedélyezésével, nyilvántartásával kapcsolatos rendelkezéseket.

Állattartás

Rákóczifalva legeltető-állattartó település volt. Sertés, juh, ló, szarvasmarha volt a jellemző. A rendszerváltoztatás előtt a város külterületén majorokban nagyüzemi állattartás folyt. Napjainkban a külterületi majorok, állattartó telepek burkolt úton megközelíthetően a település közelében található. (Rocsa-tanya, Béke tanya) Ezek elsősorban juhtartásra, baromfitartásra, lótarásra, terménytárolásra (gabona, zöldség, gyümölcs) és feldolgozásra rendezkedtek be. Egyéb jelentős mezőgazdasági major a 442 sz. út mellett, a volt termelőségvetkezeti területén (Petőfi-tanya), és a szomszédos területeken található.

Halastó (horgásztó) a település közigazgatási területén a Kengyeli holtág és a hozzá kapcsolódó mesterséges tó-rendszer. (Sil-Tok Kft.) A külterületen a Varsány Vadásztársaság gazdálkodik. (Rákóczi F. út 14.)

Külterületen található jelentősebb gazdálkodók felsorolása az önkormányzat adatszolgáltatása alapján a rendezési terv megalapozó munkarésében 1.12.2.2. Tájhasználat értékelése c. fejezetben került ismertetésre.

A szántóföldi kultúrákhoz, turizmushoz kapcsolódó állattenyésztés fejlesztése javasolt. A meglévő állattartó telepek infrastrukturális (megújuló energiaforrások) és technológiai fejlesztés során környezetkímélővé és energiatakarékosá tehetők. (EMVA: természeti környezet megóvása, a megújuló energiatermelés ösztönzése.)

Erdőgazdálkodás

Rákóczifalvát is magába foglaló kistáj az Alföld flórávidék Duna-Tisza közti flórajárásba tartozik. Eredeti növénytakarsulásait a pusztai tölgyes és alföldi gyertyános tölgyes erdőtársulások alkották, azonban ezek mára a túlnyomó mezőgazdasági területhasználat miatt szinte teljesen kipusztultak. Napjainkra az árterek és vízjárta területekről a keményfás ligeterdők kisebb állománytól eltekintve eltűntek a Közép-Tisza vidékéről. Helyüket először az őshonos fűz-nyár ligeterdők foglalták el, majd a nemesnyár-ültetvények. Rákóczifalva külterületén fiatalkorú, középkorú keménylombú erdők (elegyes kocsányos tölgyesek: a mentett oldalon lévő Makkos tölgyes és az ártéri tölgyes) és szintén fiatal nyárfa ültetvények találhatóak. A mélyfekvésű területen a Bivaly-tói főcsatorna mentén vegyes akácos-bodzás széles erdősáv határozza meg a táj látványát.

A természetvédelmi oltalom alatt álló Tisza-folyót kísérő területeken galériaerdő (fűz-nyár ligeterdő) és ültetvényerdők: fiatal és középkorú erdők találhatóak (Tisza-folyó ártere, határrészt fiatal nemes-nyáras erdő borítja.). A település igazgatási területének 8 %-a erdőterület. Az erdők jelentős része védelmi (part-vagy töltésvédelmi, árvízvédelmi, természetvédelmi és mezővédelmi) célú, a gazdasági célú erdők kocsányos-cseres, hazai

nyárasok és elegyes erdők, illetve akácosok. Az erdők többségében állami tulajdonban vannak.

Az Országos Erdőállomány Adattár **321,80** ha **erdővel borított területet** és **11,00** ha **erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületet** tart nyilván.

Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály adatszolgáltatása alapján (2021. szeptember 9.):

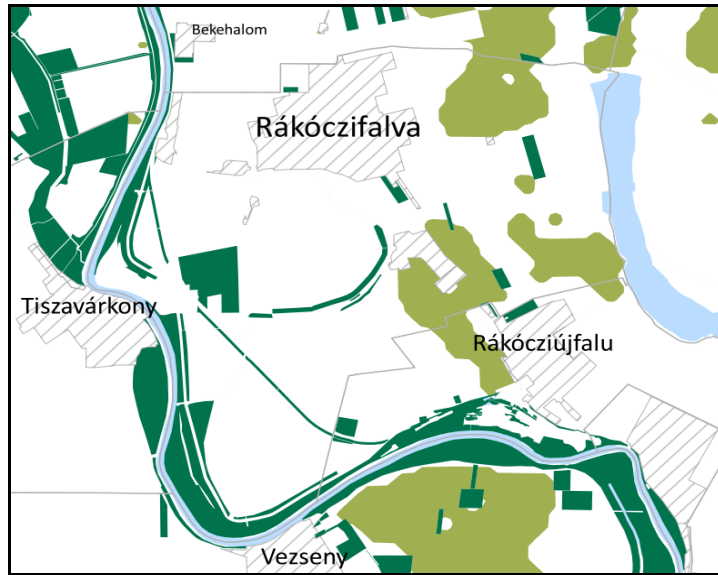
- védelmi célú erdőterület : **215,72** ha,
- gazdasági célú erdőterület: **106,08** ha,
- közjóléti célú erdőterület: **nincs**.

Rákóczifalva külterületének útjait, csatornapartjait kísérő, nem folytonos fasorok többnyire szürke nyár, fehér fűz, fehér akácfákból, itt-ott lösztölgyes-maradványok erdő-sávokból állnak. (a településről kivezető utak mente, csatorna-partok, mezőgazdasági utak mente). Sok helyen felbukkannak köztük a gyomfajok, mint pl. amorfa (*Amorfa fruticosa*). A felsorolt fafajokon kívül város külterületi útjai mellett (Nyár utca folytatása) a helyi, faiskolai természetst tükröző fafajokból telepített, vegyes fafajú fasorok is láthatók (cukorjuhar, erdei fenyő, fekete fenyő, selyemfenyő berkenyefák, hársfa).

Rákóczifalva város közigazgatási területe két erdészeti tájra esik, a Nagykunságra és a Közép-Tiszai ártérre. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei területrendezési tervben (3/2020 számú V.13. rendelet) foglaltak alapján erdők övezetébe soroltak az erdőterületek (a Tisza folyó ártere, Makkos erdő, Bivaly-tói csatorna menti erdők) és erdőtelepítésre javasolt terület övezetéhez sorolta Rákóczifalva külterületét (Erdőparti határ).

Országos Erdőállomány Adattár szerinti erdőterületek
Rákóczifalva igazgatási területén (erdoterkep.nebih.gov.hu)

*Erdők övezete (sötétzöld) és erdőtelepítésre javasolt terület övezete (világoszöld)
Rákóczifalva igazgatási területén (MTrT)*

Az OTrT előterjesztése alapján az erdőterületek bővítése a megyei rendezési terv szerint is kívánatosak. Az ökológiailag stabil állományú erdők telepítését, fafaj összetételét a gazdasági érdekek, termőhelyi- az ökológiai viszonyok határozzák meg. Javasolt az eredeti növénytakaságok fafaj összetételét tükröző őshonos fafajú, természetközeli erdők, erdősávok telepítése.

Az Országos Ökológiai Hálózat ökológiai folyosó területéhez (Tisza menti erdők, Bivalytoi csatorna menti erdők és a Makkos erdő), és a Natura2000 természetmegőrzési területekhez tartoznak Tisza menti erdők. A magasabb rendű területrendezési tervek jelentős területen erdőtelepítésre javasolt területeket jelölnek Rákóczifalva külterületén. Az igazgatási terület a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztályához, mint erdészeti hatósághoz tartozik. A 2009 évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről, az erdőgazdálkodásról szóló un. Erdőtörvény és a végrehajtására kiadott 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet szabályozza az erdőgazdálkodást, az erdő, mint élőhely védelmét és az erdőterületek érintő mindennemű emberi beavatkozást.

Tájfásítás

A tájrendezési javaslat az ökológiailag stabil állományú tájfásítások, fasorok telepítését írja elő. A létesítendő fásítások fafaj összetételét az a gazdasági érdekek (telepítés-támogatási rendszer), termőhelyi- az ökológiai viszonyok határozzák meg. Javasolt az eredeti növénytakaságok fafaj-összetételét tükröző őshonos fafajú fasorok, védő erdősávok telepítése. Az erdészeti hatóság ajánlása alapján a meglévő fásítások, erdősávok megőrzése, lehetőség szerint az intenzív mezőgazdasági művelésű területeken 800-1000 méterenként az uralkodó szélirányt is figyelembe vevő tájfásítás, mezővédő erdősávok telepítése javasolt. A mezsgyéken, szélesebb (cserjesorokkal is kiegészített) további fasorok telepítése, a meglévők fenntartása, pótlása az élővilág védelme miatt és ökológiai szempontból is lényeges. Az állatok búvóhelyéül, madarak fészkelő helyéül szolgálnak, a megművelt szántóföldeken a talaj védelme érdekében is fontos táji elemek az erdővédő erdősávok. Az erdősávok tájésztétikailag is kedvezőbb látványt nyújtanak és az ökológiai folyosók folytonosságát is biztosítják.

Célszerű a lakóterületek porszennyezés elleni védelme és a mezőgazdasági üzemi területek (majorok), valamint terményfeldolgozó üzemek, és a gazdasági területek körül elhatárolódást, táji környezetbe való beilleszkedést biztosító tájfasítás, erdősáv létesítése. Ligetes erdők telepítését javasoltuk a rekreációs-, és turisztikai céllal fejlesztendő területeken, valamint a belterületi kondicionáló zöldfelület-fejlesztési területeken. A külterületen meglévő és leendő ipari-gazdasági területek belső határa mentén 15-25 m szélességű védőerdősáv létrehozásáról gondoskodjon a terület használója, tulajdonosa. A teljes záródású védősáv lombkorona szintjét őshonos, vagy tájhonos (fehérenyár, korai juhar, magas kőris, magyar kőris, kocsányos tölgy, csertölgy, szilfa, mezei juhar, stb.) fafajok adják. Cserjeszintjét bodza, egybibés galagonya, vadrózsa, kökény, közönséges som, orgona, tatárlonc, fagyal, stb. növények alkotják. Telepítésüket az idevonatkozó jogszabályoknak megfelelően szakirányú tervek alapján kell elvégezni.

Javaslatunk, hogy a jelenlegi közlekedési utakat kísérő hiányos fasorokat - a meglévők egészségi állapotának megfelelően azok kivágásával, vagy kiegészítésével, őshonos fafajok (kocsányos tölgy-*Quercus robur*, magas kőris-*Fraxinus excelsior*, magyar kőris-*Fraxinus excelsior* ssp. *pannonica*, pusztaszil-*Ulmus laevis* Puszta, fehérenyár-*Populus alba*, juharfa-*Acer pseudoplatanus*, stb.) ültetésével fokozatosan pótolják. A fasorok telepítését a földtulajdonosokkal, erdészeti és közlekedési hatósággal egyeztetett módon, kell kivitelezni. A város elfogadott Zöld Infrastruktúra Fenntartási és Fejlesztési Akcióterve (2018. március) is javasolja a tájfasítást, a mozaikosabb tájkép kialakítását.

HONOS NÖVÉNYEK LISTÁJA

Természetesen előforduló, illetve természetvédelmi szempontból a védett természeti területen történő erdőtelepítésben, erdőfelújításban, tájfasításban elfogadható fontosabb őshonos erdei fa és cserjefajok a Duna-Tisza között:

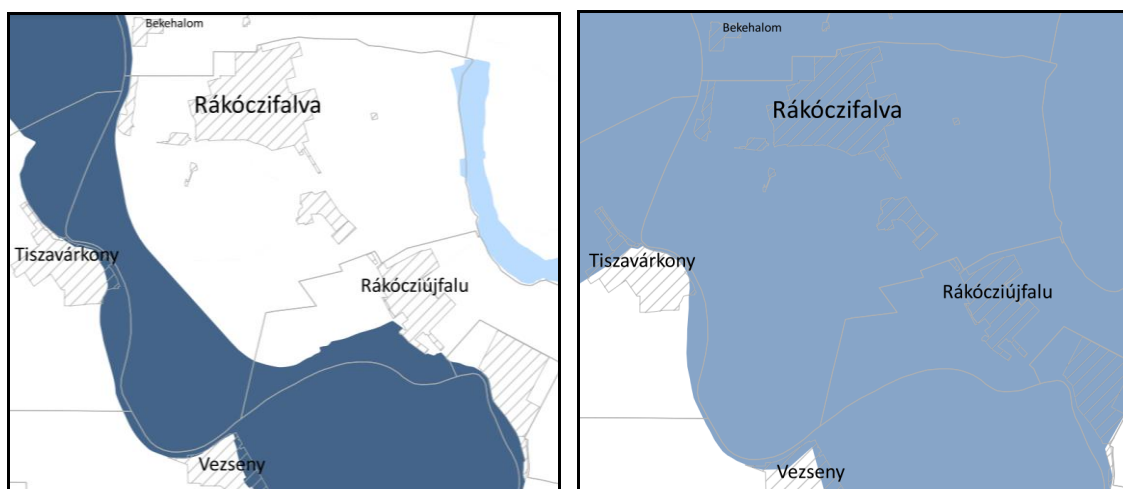
Acer campestre – mezei juhar	Populus x canadensis szürkenyár
Acer tatarica – tatárjuhar	Pyrus pyraeaster – vadkörte
Acer platanoides – korai juhar	Quercus robur – kocsányos tölgy
Alnus glutinosa – enyves éger	Quercus petraea – kocsánytalan tölgy
Betula pendula – közönséges nyír	Salix alba – fehér fűz
Carpinus betulus – közönséges gyertyán	Sorbus aucuparia – madárberkenye
Fraxinus angustifolia ssp. <i>pannonica</i> - magyar kőris	Populus alba – fehér nyár
Fraxinus excelsior – magas kőris	Ulmus laevis – vénicszil
Tilia kordata – kislevelű hárs	Ulmus minor - mezei szil
Populus tremula – rezgőnyár	
Populus nigra – fekete nyár	
Berberis vulgaris - sóskaorbolya	Ribes rubrum – piros ribiszke
Cerasus fruticosa - csepleszmegegy	Prunus spinosa – kökény
Clematis vitalba - erdei iszalag	Rhamnus catharticus – varjútövis
Cornus mas – húsos som	Rubus caesius - hamvas szeder
Cornus sanguinea - veresgyűrű som	Salix caprea – kecskefűz
Corylus avellana - mogyoró	Salix cinerea – rekettyefűz
Crataegus laevigata – cseregalagonya	Salix rosmarinifolia – serevényfűz
Crataegus monogyna - egybibés galagonya	Salix triandra – mandulalevelű fűz
Crataegus nigra – fekete galagonya	Salix viminalis – kosárkötő fűz
Euonymus europaeus - csíkos kecskerágó	Sambucus nigra - fekete bodza
Euonymus verrucosus – bibircses kecskerágó	Staphylea pinnata - hólyagfa
Frangula alnus - kutyabenge	Viburnum lantana - ostorménfa
Hedera helix - borostyán	Viburnum opulus - kányabangita
Ligustrum vulgare - fagyal	Vitis sylvestris – ligeti szőlő

Vízgazdálkodás

A település jelentős élő vízfolyása a Tisza-folyó, mely Tiszavárkony és Vezenseny településtől választja el a Rákóczifalva igazgatási határát. Az ártér és a parti védművek a Közép-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTIVIZIG) felügyelete alá tartoznak.

A Tisza folyó és ártere, a gátak közti terület, a hajdani folyómedret követő Bivaly-tói főcsatorna és a település irányából a folyó felé, valamint a Kengyeli holtág felé haladó belvízelvezető csatornák sorolhatók a község vízgazdálkodás alá eső területeihez.

A település határának ma is meghatározó táji eleme a folyószabályozással létrehozott korábbi, és a tíz évvel ezelőtt létesített új védógát. (Bivaly-tói töltésáthelyezés) Jelentős részben mesterséges vízfolyás a település nyugati határát kettészelő Bivaly-tói mellék csatorna.

JNSZ MTrT foglaltak alapján Rákóczifalva igazgatási területén nagyvízi meder és VTT tározók övezetébe és a vízminőségvédelmi terület övezetébe sorolt területek.

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei területrendezési tervben (3/2020 számú V.13. rendelet) foglaltak alapján a község külterülete a nagyvízi meder és VTT tározók övezetéhez (Tiszafolyó és ártere) és a teljes igazgatási terület a vízminőségvédelmi terület övezetéhez tartozik.

A korszerű vízgazdálkodás a (az ennek érdekében történő szükséges vízügyi beavatkozások) növelik a mezőgazdasági tájhasználat terhelhetőségét, teljesítőképességének növelését, és csökkentik a klímaváltozás negatív hatásait (öntözési lehetőség, belvízelvezetés, árvízvédelem).

A vízgazdálkodási területek közvetlen közelében tervezett rekreációs célú területfejlesztések építményei, konkrét területi tervezése és kivitelezése során fokozott figyelmet kell fordítani a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről (főként a csapadékvizek elvezetését ill. esetleges kezelését érinti). A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló jogszabályban leírtak, és a 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet a vizek és a közcélú vízlétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló jogszabályban foglaltak betartása célszerű. A vizes élőhelyek környezetében, természetvédelem alatt álló területeken a természetvédelmi hatóság kezelési előírásainak megfelelően kell a fenntartási, növénytelepítési munkákat elvégezni. A Tisza mentének meglévő ökofolyósó szerepe továbbra is fenn kell hogy maradjon! (élőhelyek védettsége, diverzitás megőrzése).

Gazdasági tájhasználat

Gazdasági tevékenység elsősorban a szántóföldi termeléshez (kertészetek, gyümölcsösök), állattartáshoz és a megtermelt javak feldolgozásához, tárolásához kötődik.

Az ipari-gazdasági és szolgáltató tevékenységet folytató vállalkozások részletes felsorolása a rendezési terv megalapozó munkarésében 1.12.2.2. Tájhasználat értékelése c. fejezetben került ismertetésre.

Kereskedelmi-gazdasági területek város belterületén az áthaladó 442. számú úttal határos részeken található. (pékség-sütőde, fatelep, vegyes-boltok, bútorbolt, virágbolt, faiskolai lerakat, húsüzlet, vendéglő, stb.)

A jelenlegi üzemi területeken egyáltalán nem, vagy csak részben látható a környezettől való elhatárolódást biztosító védőerdősáv. A rendezési terv célja, hogy a terület tulajdonosa, használója védőfásításoknál megfogalmazott szempontok szerint teljes záródású védő erdősáv telepítésével pótolja a hiányosságot. Érdemes a gazdasági területek belsőbb részeire is közepes vagy nagyobb termetű őshonos lombhullató fát telepíteni a gazdasági épületek hatékonyabb tájba-illesztése érdekében.

Közlekedési tájhasználat

A város település-földrajzi helyzete kedvező. Megközelíthető a Szolnok-Martfű közötti 442. számú főközlekedési útvonalon, mely áthalad a településen. (Szent László király utca). Ez az út kapcsolja össze északról Szolnokkal, dél felől pedig Rákócziújfalual, Martfűvel és Tiszaföldvárral. Időszakosan Tiszavárkonyt a Tiszán át révvel lehet megközelíteni. Jelentős a városon áthaladó teherforgalom a szomszédos településeken lévő ipari üzemek miatt. Naponta gyakran közlekednek a településen autóbuszjáratok is. A főútvonal mellett, azzal párhuzamosan pihenőhelyekkel ellátott, kiépített kerékpárút köti össze a szomszédos településekkel. Vasúton nem közelíthető meg a település.

Rákóczi falva igazgatási területén a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazottak alapján az belterületi utak szerkezeti-burkolati fejlesztéséből, a városon áthaladó (részben turisztikai célú) kerékpáros hálózat fejlesztéséből (kistérségi közlekedési kapcsolatok javítása) áll.

Tájrendezési javaslat: a kerékpárút, és a belső utak fejlesztésekor a vonalas létesítmények melletti fásítás, (mely részben elhatárol, másrészt védő jellegű) lényeges és elmaradhatatlan! Extenzív körülményeket és a fenntartás hiányosságait elviselő, elsősorban őshonos, de a közlekedési csomópontok környezetében figyelemfelkeltő (de nem figyelemelterelő és a közlekedésbiztonságot nem zavaró elhelyezésű), dekoratívabb megjelenésű, (pl.: környezetétől elütő lombkoronaszínű, vagy virágzó fák, alacsony cserjék) facsoportok telepítését javasolja a rendezési terv. A kerékpárút külterületi részén két helyen kerékpárosok, turisták számára természetes anyagú, egyszerű kialakítású pihenőhely (fedett, nyitott esőbeálló, padok és asztal, hulladékgyűjtő elhelyezése) kialakítása célszerű.

Rekreációs és turisztikai célú tájhasználat

Rákóczi falva a megyeszékhely déli határával szomszédos. A város az Észak-Alföldi Turisztikai Régió része. Szolnokról könnyen, gyorsan elérhető a meglévő kerékpárúton, ezért a nagyvárosban élők számára is kedvező a hétvégi szabadidő eltöltésére a Rákóczi falvai természeti környezetben tett kirándulás (pl.: Bivalytói Tanösvény bejárása, lovaglás, céllövészet, kulturális programok, vízi sport).

A település legvonzóbb értéke a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet igazgatási területére eső folyópart-szakasz. A Tisza ártere itt védett növény- és állatfajoknak nyújt biztonságos élőhelyet. Turisztikai látványosság a kérészek nyári násztánca a „tiszavirágzás”.

Jelentős a csendes kikapcsolódást nyújtó horgász-turizmus is. (Tisza-folyó, Kengyeli holtág) Lovas-tanyán a lovaglás kedvelői találnak kellemes időtöltésre. (Gaál Kata Lovarda). A város turisztikai kínálatához tartozik a nevezetes Maci Múzeum és Bocs D'art Galéria, valamint az Éden madárpark. A rekreációs tájhasználatához köthető a vadász-turizmus is. A településen a Varsány Vadásztársaság gazdálkodik és a II. Rákóczi Ferenc Bérkilövő Vadásztársaság, (lövészversenyeket is rendeznek Rákóczifalván), valamint horgász egyesület is működik.

A Tisza folyó Tiszavárkonyval szemközti hullámterén 2007. március végén került átadásra a Bivalytói tanösvény, ami a hullámtér rendezése mellett a vizes élőhelyek rehabilitációjára is irányult. Pihenőkkel, faszerkezetű esőtetőkkal és ismertetőtáblákkal felszerelt tanösvény a bemutatótáblái, a kilátó tetőrésze, a pihenőhelyek a „Tiszakanyar” elnevezésű TOP-1.2.1-15 JN-2016-00020 projekt keretében újultak meg. Új játékelemek kerültek elhelyezésre, valamint parkolóhelyeket alakítottak ki.

A fent említett a tájhasználat változásra, fejlesztésre jelölt területek Rákóczifalva határának jelentős természetközeli állapotú vizes élőhelyei, nádas-sásos, gyepes élőhelyei is egyben. A magasabbrendű területrendezési tervekben az országos ökológiai hálózat részeként az ökológiai folyosó övezetének területéhez tartozik a Tisza folyó hullámtere, partrésze, valamint a tájképi védelmet is érdemlő határrész.

A rekreációs tevékenységekhez kapcsolódó zöldfelületi fejlesztések, környezetalakítás, (szükséges építmények kialakítása, stb.) során a gazdaságossági-turisztikai szempontokon kívül az érintett területek természetvédelmi- és erdészeti és környezetvédelmi hatóságainak, vízügyi kezelőinek véleményét, egyetértését, valamint az idevonatkozó érvényes jogszabályokban foglaltakat is figyelembe kell venni. A meglévő értékes faállományú erdőfoltokat, ligeteket a lehető legnagyobb mértékben kell megtartani. A tervezett kiszolgáló építmények természetes alapanyagú, helybéli, hagyományos megjelenésű, és a természeti környezethez is igazodó kialakításúak legyenek. A tanösvény-sétány zöldfelületi fejlesztéseit tájépítész, természetvédelmi szakember közreműködésével valósítsák meg. A megvalósítás során is figyelembe kell venni a természetvédelmi (KTTK, a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága) és a vízügyi hatóságok (KÖTIVIZIG) területüket érintő előírásait. A kijelölt rekreációs és turisztikai területfejlesztéssel érintett területeken az ökológiai zöldfolyosó folytonosságát a jövőben is biztosítani kell! A természetvédelmi oltalom alatt álló területen a kivitelezés a védett madarak, és az élővilág minimális zavarásával az illetékes nemzeti park igazgatóságának (HNP) felügyeletével történjen.

4.1.2. Természetvédelmi javaslatok

4.1.2.1. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett területek, értékek, emlékek

A település igazgatási területén nemzeti parki terület nincs, azonban európai jelentőségű és országos jelentőségű természetvédelmi területek megtalálhatóak. (Az egyes védelmi célú területek átfedésben vannak egymással.) Az OTrT szerint és a megyei szintű területrendezési tervben foglaltak alapján a város igazgatási területe az országos ökológiai hálózat övezetébe, az ökológiai zöldfolyosó övezetébe, tájképvédelmi terület övezetébe, védett természeti terület övezetébe (Tisza-folyó és ártere) sorolt.

A természetvédelem alatt álló területek határait a **TJ – 1** tervlapon tüntettük fel.

Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek a Natura 2000 területek.

Az európai közösségi jelentőségű, természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján az Európai Közösségek Natura 2000 hálózatába tartozó, (kihirdetett, illetőleg a korábban kijelölt területeken előforduló), valamint kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok, és az ott élő állatok és növények élőhelyének megóvása, a biológiai sokféleség fenntartásához, a biodiverzitás megőrzéséhez szükséges szabályok megállapítása, betartatása a település közigazgatási területén. (45/2006 XII. 8. és a 14/2010. V.11. KvVM Rendelet megerősítette a kijelölt területek védelmét.)

Rákóczi falva külterületén a Különleges madárvédelmi területek Közép-Tisza (HUHN10004), számon nyilvántartottak. Ezek az alábbi helyrajzi számú területek:

0203/1, 0203/2, 0203/3, 0204/1, 0204/3, 0205, 0206/1, 0206/2, 0206/3, 0206/4, 0207, 0209, 0210/1, 0210/2, 0210/3, 0210/4.

A területhez kötődő legfontosabb európai közösségi jelentőségű madárfajok (Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 2018. Natura 2000 adatbázis):

jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>),	vörös gém (<i>Ardea purpurea</i>),
cigányréce (<i>Aythya nyroca</i>),	bölgébika (<i>Botaurus stellaris</i>),
fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>),	fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>),
haris (<i>Crex crex</i>),	balkáni fakopáncs (<i>Dendrocygna syriacus</i>),
fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>),	nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>),
rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>),	törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>),
töviszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>),	barna kánya (<i>Milvus migrans</i>),
bakcsó (<i>Nycticorax nycticorax</i>),	halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>),
pajzsos cankó (<i>Philomachus pugnax</i>),	karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>).

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása szerint a Natura2000 Különleges madárvédelmi területeken belül a BirdLife International (IBA) nemzetközi természetvédelmi szervezet kritériumai alapján kijelölt, fontos madár élőhelynek minősülő területek vannak Rákóczi falva igazgatási területén. (Tisza folyó és a partmenti, ártéri erdőterületek)

Kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek Közép-Tisza (HUHN20015), számon nyilvántartottak. Rákóczi falva igazgatási területét érintő területek helyrajzi számai megegyeznek a különleges madárvédelmi területtel, melynek helyrajzi számai:

0203/1, 0203/2, 0203/3, 0204/1, 0204/3, 0205, 0206/1, 0206/2, 0206/3, 0206/4, 0207, 0209, 0210/1, 0210/2, 0210/3, 0210/4.

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek:

- 1530 Pannon szikes sztyeppék és mocsarak. 70%-os kiterjedéssel.
- 6250 Síksági pannon löszgyepek 10%-os kiterjedéssel
- 6440 Ártéri mocsárrétek
- 91F0 keményfás ligeterdők

A kijelölés alapjául szolgáló fajok:

- mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
- réti csík (*Misgurnus fossilis*)
- vöröshasú unka (*Bombina orientalis*)

- közönséges vidra (*Lutra lutra*)
- és a növények közül a kiscsészű ászát *Cirsium brachycephalus*

A védett terület teljes egészében az országos ökológiai hálózathoz tartozik. Az ökológiai folyosó részei. (Közép-Tisza Különleges Természetmegőrzési Terület bővítése folyamatban van a sziki kocsord termőhelyére).

Tájrendezési javaslat:

A Natura 2000 területek természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása, valamint a jelölő fajok állományainak és költőhelyeinek rendszeres monitorozása. A Natura 2000. védelem alatt álló területek egyéb tájhasználatú területin (mezőgazdasági, erdőgazdasági területek) az érintett területek természetvédelmi kezelési, fenntartási előírásainak betartásával (időbeli korlát, művelési mód, felhasználható kemikáliák, stb.) kell az adott területeken lévő gazdálkodási tevékenységeket folytatni. (erdőtisztítás, fakivágás, trágyázás, permetezés, kaszálás, stb.)

A Közép-Tisza különleges madárvédelmi terület jelenlegi klimatikus és állatföldrajzi viszonyaira jellemző, természetvédelmi szempontból kiemelt a madárfajok védelme. A Közép-Tiszán emelkedő számban fészkelő és telelő rétisas állomány, növekvő tendenciájának megőrzése az idős, őshonos állományú erdők megőrzésével, illetve azok természetes megújulásának elősegítésével, valamint a költés zavartalanságának biztosításával történhet. (az erdőkben fakivágási, művelési tilalom március 15.e és augusztus 1. között!)

A Közép-Tiszán átvonuló- és telelő úszóréce-csapatok vonuló- és gyülekezőhelyeinek védelme a vízi vad vadászat tilalmának fenntartásával érhető el.

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület

A településen külön jogszabállyal védett, országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló terület a **Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet**, mely a **Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság** működési területén található.

A Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzethez és annak tervezett bővítéséhez tartozó területek az alábbi földrészletekre terjednek ki, melyek helyrajzi szám szerint a következők:

0113,0131/a, 0131/b, 0131/c, 0132, 0133, 0134, 0135, 0137/2, 0162/2, 0163/2, 0163/4, 0164, 0203/1/b, 0203/1/a, 0203/2, 0203/3, 0204/1, 0204/3, 0205, 0206/1, 0206/2, 0206/3, 0206/4, 0207/b, 0207/c, 0207/a, 0209/b, 0209/a, 0209/c, 0209/d, 0210/1, 0210/2, 0210/3, 0210/4

A **Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet**, tájvédelmi körzet a 2/1978. OKTH határozattal jött létre. A védettség fenntartásáról az 59/2007. (X.18.) KvVM rendelet rendelkezik.

A tájvédelmi körzet természetvédelmi törzskönyvi száma: 158/TK/78, kiterjedése 9338 ha.

A természetvédelmi területen a vízjárástól, vízállástól, keletkezésüktől függően több egymástól eltérő növénytársulású és faunájú területeket lehet megkülönböztetni (A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának kiadványában, és a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet honlapján ismertettek alapján).

A növénytársulásokat és a bennük élő faunát az ligeterdők-ártéri erdők, kubikerdők, a hullámtéri gyepek-nedves rétek, mocsárrétek a hullámtéri holtágak és a folyó vizeire csoportosítva jellemezhetjük. A település határához tartozó tiszai ártérszakasz (447 ha) a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet részét képezi és értékes folyóparti és mocsári élőhelyeket alkot védett fajokkal. Az egyes élőhelytipusokat részletesen a rendezési terv megalapozó munkarészeiben a

1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett területek, értékek, emlékek c. fejezetben az országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület bekezdésben ismertettük.

A Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet területén a TK fenntartási szabályzatának megfelelően kell az erdőgazdasági, mezőgazdasági, vízgazdálkodási területeken a gazdálkodáshoz szükséges munkákat elvégezni. Ez időbeli és területi szabályozást, tiltást is jelenthet. Ennek célja az élőhelyek megtartása, és az itt fészkelő, átvonuló madarak, állatok zavartalanságának biztosítása. A tájidegen növényfajok terjedésének megakadályozása (gyalogakác, süntök, amerikai kőris, zöldjuhar, árvízvédelmi töltéseken a selyemkóró).

Ide vonatkozó jogszabály még a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről, és az 1996. évi LIII. Törvény a természet védelméről.

Természeti területek

Természeti területek megőrizték a település táji környezetére jellemző természetes társulások egyes elemeit. Rákóczifalván a honos fafajú erdőterületek, gyepterületek és a nyílt vízfelületek (halastó) környezetének természetközeli növény együttese, tájképi megjelenése is jelentős.

A település közigazgatási területén főleg a Bivalytói-öblözet területén ismertek védett, és természetvédelmi szempontból különösen jelentős növényfajok állományai. A sziki kocsord és a réti őszirózsa nagy töszámmal a Makkos nevű tölgyerdő tisztásain és az azt övező gyepeken, (0131/4 és 0131/5 hrsz.) terület északkeleti sarkán és a régi árvízvédelmi fővédvonal mentén található. Az árvízvédelmi töltések vízdali lábazata mentén a tiszaparti margitvirág és a nyári tőzike jelentős állományai ismertek. A fokozottan védett nagy sziki bagolylepke rendszeresen előfordul a sziki kocsord élőhelyeken. A fasorokban és ligetekben számos természetvédelmi oltalom alatt álló madárfaj fészkel, ezért a mezsgyék és fasorok megmaradása és óvása fontos táj- és természetvédelmi prioritás.

A település belterületén a temető melletti egykori lőtér területén a löszfalakba rendszeresen fészkel a fokozottan védett gyurgyalag (*Merops apiaster*) és a védett parti fecske (*Riparia riparia*).

A természetmegőrzést segíti az európai színvonalon létesített, 6 km hosszú **Bivaly-tói Tanösvény**. A védett természeti területen (a Tisza-folyó árterén) létrehozott, különböző élőhely-típusokat szemléletesen bemutató növénytársulásokat, kirándulásnak is beillő körbejárást biztosító úttal fedezhető fel. Bivaly-tói tanösvény létesítésének célja, hogy megismertesse az érdeklődőkkel a tiszai hullámterekre jellemző, egyedülálló természeti értékeket.

Tájrendezési javaslat a védelem alatt álló természeti értékeket, veszélyeztető emberi tevékenységből adódó káros hatások (mezőgazdasági tevékenység, növényvédelem) csökkentése, megszüntetése, emellett a természetközeli élőhelyek, az ökológiai folyosó

részeként nyilvántartott területek zavartalanságának további biztosítása, és a gyepterületek megtartása.

Ex-lege (a törvény erejénél fogva) védett területek

Kunhalmok

A kunhalom gyűjtőfogalomba tartoznak a sírhalmok (kurgánok), tellek (lakódombok), őrhalmok és határhalmok a Természetvédelmi Törvény (23.§) hatályba lépése -1997. január elseje óta védettek, a kunhalom fogalom meghatározása csak a törvény 2003-ban történt módosításával : „a kunhalom olyan kultúrtörténeti, kulturális örökségi, tájképi, illetve élővilág védelmi szempontból jelentős domború földmű, amely kimagasodó jellegével meghatározó eleme lehet a tájnak”. A kunhalmok tájképi- és élővilág védelmi értékkel rendelkeznek. A terület természetes állapotára jellemző növénytakaságok (pl.: löszpusztagyep), vagy azok különböző mértékben degradált maradványai, valamint az ezekhez kötődő állatvilág maradhettek fenn a területükön. A kunhalmok természetesen kultúrtörténeti, régészeti, néprajzi stb. jelentőséggel is rendelkeznek.

Rákóczi-falva igazgatási területén található kunhalmok:

~ *Gorove-halom I. (031/10 hrsz.) és Gorove-halom II.(031/5-6 hrsz.)*

A település külterületének keleti részén a Felsővázsonyi határrészen található.

~ *Lapos-halom (024/17 hrsz)*

A település külterületének keleti részén a Kengyeli holtág mellett található.

Rákóczi-falva legfontosabb természeti értékei :

Rákóczi-falva igazgatási területén elsősorban a Tisza folyó és a vízfolyás parti sávjának növényzete, táji látványa és a kialakult természetes élőhelyek, a megtelepedett változatos élővilág jelenti az elsődleges természeti értéket. Másodsorban a Bivalytoi csatorna mente, a Kengyeli holtág környezete és a Makkos erdő flórája és faunája.

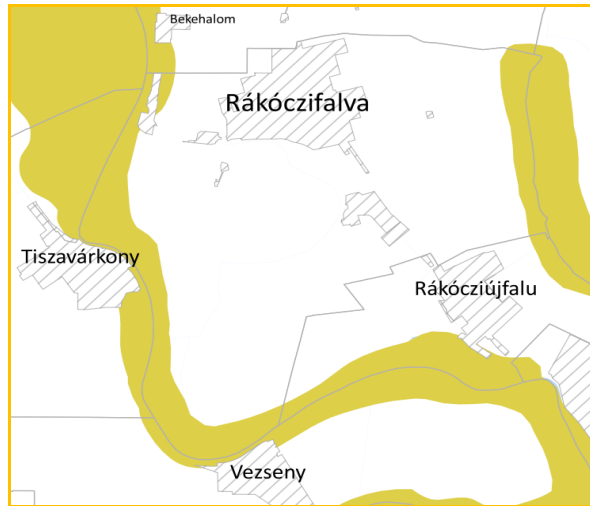
A természeti értékvédelem alatt álló különböző élőhely típusok (vizes- mocsaras környezet, száraz gyepek területek, erdősült területek, stb.) és az ott élő állatok és növények élőhelyének megóvása, a biológiai sokféleség fenntartásához, a *biodiverzitás megőrzéséhez szükséges*.

A város fejlődése szempontjából lényeges, hogy a természetközeli állapotú területekre, élővilágra ható külső tényezők károsító hatását minimalizálják.

Helyi jelentőségű védelemre javasolt természeti érték: facsoport, fasor

A város Zöld infrastruktúra Fejlesztési- és Fenntartási Akciótervében (ZIFFA, PAGTI Bt. által készített 2018. Szolnok) a Szabadság tér növényzetének egyes fái javasoltak helyi természeti érték védelemre:

- **kocsánytalan tölgy** (*Quercus petraea*)
- **magas kőris** (*Fraxinus excelsior*)
Mindkét fafajú fa egészséges, fajára jellemző habitusú koros példányok és a település zöldfelületi történetéhez tartozók.
- **törökmogyoró fa** (*Corylus colurna*) szintén a Szabadság téren található fiatalabb növény, az Alföldre jellemző fafaja és szép formája miatt javasolt helyi védelemre.

A tájképvédelmi terület övezete Rákóczifalva igazgatási területén. (MTrT)

4.1.3. Tájképvédelmi és tájképvédelmi javaslatok

4.1.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Az alföldi táj tájképét változatossá tevő, az élővilág számára menedéket nyújtó *szegélyek* a különböző felületű területek határán kialakuló keskenyebb-szélesebb növénytársulások (szántóterületek mezsgyéi, vízpartok és növényzetük, erdősült területek és szántók, gyepterületek találkozási pontja).

Rákóczifalván a Tisza folyó és partja, Kengyeli holtág és parti sávja sorolhatók ide.

Tájképi szempontból értékesek a szántóművelés síkjából kiemelkedő kunhalmok, homokhalmok, tanyák, a hozzájuk tartozó tanyafásítások, hagyományos gazdasági épületek, tájfásítások, mezővédő erdősávok, dűlőutak menti fasorok, vízállásos, mocsaras területek, egykori anyagnyerő-helyek maradványai (kubik-gödrök).

Magyarországon a megmaradt gyepterületek akár a szántóföldi kultúrákhoz, akár az összterülethez viszonyítjuk alacsony arányúak, ezért természetvédelmi, tájképvédelmi szempontból igen értékesek. Rákóczifalva környezetében jelentős területi nagyságú legelők találhatók, ahol az ősgyep maradványokon kívül a hazai fafajok is megtalálhatóak.

Rákóczifalva *határában tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek:*

- nagy összefüggő gyepterületek
- Tisza folyó és hullámteret
- Makkos vagy Gombásy erdő
- Kengyeli holtág mente
- Bivalytói csatorna menti gyepterületek és erdőterületek

Egyedi tájértékek

A természet védelméről szóló törvény (1996. évi LIII.) alapján egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténelmi, tudományos vagy esztétikai

szempontból a társadalom számára jelentősége van. A pontos egyedi tájérték-kataszter készítése a területileg illetékes Nemzeti Park Igazgatóság feladata, együttműködve a település önkormányzatával és a helyi lakossággal.

Rákóczifalva külterületi dűlő útja mellett lévő örökzöld fák sora bár nem őshonos, de szép habitusú egyedi megjelenésű fasora, mely a városra jellemző faiskolai termelésre utaló jellegzetes táji megjelenésű. (Nyár utca folytatásaként a 019 hrsz. út mellett)

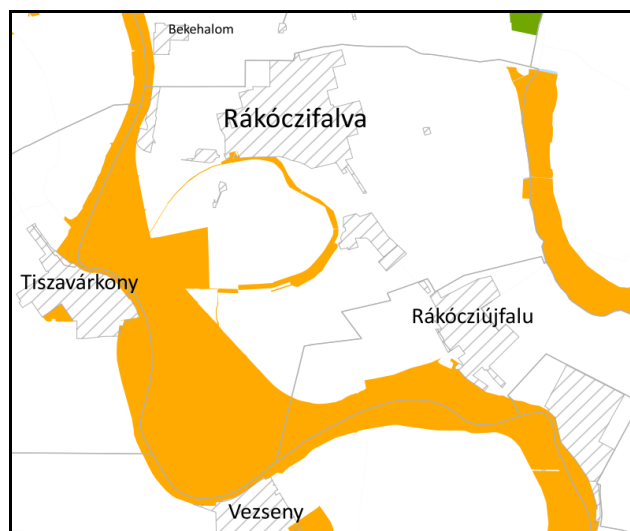
Rákóczifalva város építészeti emlékeit a Település Arculati Kézikönyv (Kiszelovics és Társa Kft. 2017. Szolnok) részletesen mutatja be. A településen nem található műemlék, kijelölt műemléki környezet és nincs védett épített környezet, történeti kert, temető és kegyeleti park sem. A településen *helyi művi védelem alatt álló* építmények, építményrészletek, műalkotás nincs. Rákóczifalva emlékhelyei, emlékművei a Szabadság-téri közpark területén található.

4.1.3.3. Ökológiai hálózat biztosítása

Az *ökológiai folyosó területei* a település határában lévő természeti területek, élőhelyek (nedves rétek, szikések, füves legelők, árokpártok, védőfásítások). A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján község igazgatási területét érinti a Nemzeti Ökológiai Hálózat (2018. évi CXXXIX. törvény alapján) *ökológiai folyosó* területének része. (Tisza folyó és ártere, Bivalytói csatorna, Kengyeli holtág és a Makkos erdő).

Az *ökológiai folyosók folytonossága biztosításának* érdekében, a mozaikosan elhelyezkedő természeti, természetközeli területeket, élőhelyeket szélesebb mezővédő erdősávokkal, utak menti fásításokkal, fasorok ültetésével javasolt összekötni.

A város Zöld- és kék hálózati elemeit ismertető Zöld Infrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterv kiemeli a tógazdasághoz vezető külterületi út menti fasort, és a Bivalytói csatornát kísérő zöldterületet és a temető melletti erdősávot. Ezek fenntartása fejlesztése javasolt.

Országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó területének övezete Rákóczifalva igazgatási területén (JNSZ MTrT)

2.1.4. Biológiai aktivitásérték változása

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 18.§-

a alapján a település teljes közigazgatási területére számított biológiai aktivitásérték egyenleg fenntartását igazolni kell az 1 hektárnál nagyobb újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg.

A tervezett szerkezeti terv módosításait követően a település biológiai aktivitásértéke **604,96** ponttal növekszik.

Területfelhasználás		Hatályos településszerkezeti terv szerint			Új településszerkezeti terv szerinti		
		Terület (ha)	Érték mutató	Biológiai aktivitásérték	Terület (ha)	Érték mutató	Biológiai aktivitásérték
Lf	Falusias lakóterület	119,44	2,4	286,656	119,44	2,4	286,66
Lke	Kertvárosias lakóterület	125,41	2,7	338,607	125,69	2,7	339,36
Lk	Kisvárosias lakóterület	8,34	1,2	10,01	8,34	1,2	10,01
Vt	Településközpont vegyes terület	15,91	0,5	7,95	15,91	0,5	7,95
Gksz	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	7,15	0,4	2,86	7,15	0,4	2,86
Gip	Ipari gazdasági terület	57,5	0,2	11,5	57,5	0,2	11,5
Ká	Különleges beépítésre szánt terület, bemutató állattartás területe	18,72	1,5	28,08			
Ksz	Különleges beépítésre szánt terület, szabadtéri színház	0,97	1,5	1,455	0,97	1,5	1,455
Kz	Különleges beépítésre szánt terület, záportározó	4,74	1,5	7,11			
KMü	Különleges beépítésre szánt terület, mezőgazdasági üzemi				18,72	0,7	13,1
Köu	Közúti közlekedési terület	25,47	0,6	15,29	37,66	0,6	22,6
Z/Zkp	Zöldterület	0,1	6	0,6	0,79	6	4,74
Ev	Védelmi erdőterület	28,22	9	253,98	23,76	9	213,84
Eg	Gazdasági erdőterület	584,12	9	5257,08	630,3	9	5672,7
Ek	Közjóléti erdőterület				1,78	9	16,02
Má/Mágy	Általános mezőgazdasági és gyepterület	2334,86	3,7	8638,982	2300,8	3,7	8512,96
Mk	Kertes mezőgazdasági terület	20,87	7	146,09	64,79	7	453,53

Mgyü	Mezőgazdasági gyümölcsös terület	47,89	3,7	177,193			
Máh	Mezőgazdasági halastó terület	15,59	3,7	57,683			
Tk	Természetközeli terület				4,26	8	34,08
V	Vízgazdálkodási terület	93,34	7	653,38			
Vü	Vízgazdálkodási üzemi terület (gátórház)	1,47	7	10,29	1,47	7	10,29
Vfo	Tisza-folyó				69,4	7	485,8
Vtö	Vízgazdálkodási terület, töltés				37,15	7	260,05
Vh	Vízgazdálkodási terület, halastó				15,59	7	109,13
Vcs	Vízgazdálkodási terület, csatorna				28,94	7	202,58
KbHu	Különleges beépítésre nem szánt terület, lezárt hulladéklerakó				4,65	3,2	14,88
Kkho/ KbHo	Különleges beépítésre nem szánt terület, honvédelmi célú terület	2,55	3,2	8,16	2,55	3,2	8,16
KbZ	Különleges beépítésre nem szánt terület, záportározó				4,74	3,2	15,17
KbLo	Különleges beépítésre nem szánt terület, lovaspálya				1,25	3,2	4
Kkt/KbT	Különleges beépítésre nem szánt terület, temető	5,04	6	30,24	5,04	6	30,24
Kksp/Kb Sp	Különleges beépítésre nem szánt terület, sportpálya	5,86	6	35,16	5,86	6	35,16
	Töltés	70,94	3,2	227,01			
ÖSSZESEN		3594,5		16173,87	3594,5		16778,83

4.2. Zöldfelületi rendszer fejlesztése

Egy település zöldfelületi rendszerét területi és hálózati elemek alkotják. Területi elemek a közhasználatú zöldfelületek és a zöldfelületű intézmények és a jelentős zöldfelülettel rendelkező intézmények kertjei megjelenésükben, területi nagyságukban, és a település életében betöltött szerepükben igen eltérőek. A zöldfelületi rendszer hálózati elemei a település utcái és az utcákat kísérő növényzet.

A település zöldfelületi rendszerének hármaskörű funkciója van: *ökológiai-, használati érték, és vizuális-esztétikai jelentősége* van.

1. A település **ökológiai adottságai** javításának leglényegesebb eszköze a kondicionáló hatású ültetett növényzet. A zöldfelület kedvezően módosítja a helyi klíma alakulását. Előnyösen befolyásolja a település hő- és vízháztartási viszonyait, valamint a levegőszennyezettséget is csökkenti, és előnyös környezetminőséget biztosít.
2. A zöldfelületi elemek **használati értékét** a feltöltődést szolgáló kertberendezési tárgyak, (utcabútorok, közvilágítás, ivó-kutak, kerti burkolatok, stb.) mennyisége, minősége, elrendezése, valamint a zöldfelületen folytatható rekreációs tevékenységek sokfélesége (pihenés, sportolás, játék-szórakozás, kulturális programok, stb.) határozzák meg.
3. A zöldfelületek **vizuális, esztétikai hatása**, hogy a dekoratív növényzettel borított közparkok, közkertek, a fásított utcák hozzájárulnak a kedvező településkép kialakításához. Az utcafásítások „zöld folyosói” a község zöldfelületi elemeit fűzik egybe, valamint a település területrészeit a szomszédos külterület biológiailag aktív felületeivel kapcsolják össze.

Rákóczifalva szabályos, négyzethálós utcahálózatú település a hajdani Tisza-meder magaspártján. Zöldfelületi rendszerét meghatározza a település nyugati határán magasodó, hosszan elnyúló domb, a jelentős területtel rendelkező sportcentrum és lovas-pálya, valamint a település szívében létrehozott nagy összefüggő területű közpark és a szabályos utcahálózat dús növényzete.

A város mai település igazgatási központja egyben a település zöldfelületi központja is. A település biológiailag aktív felületeinek nagysága jelentős. (növényzettel borított zöldterületek, ligetes-fás területek). A lakosságot szolgáló, minőségi, kondicionáló zöldfelületek aránya a beépített területekhez és a lakosság létszámához mérten megfelelő.

A települési zöldfelületek kertépítészeti kialakításának, fenntartásának minősége, a Településrendezési Konceptióban megfogalmazottak szerint is jelentősen hozzájárul település-imázs formálásához, Rákóczifalva „élhetőségének” és turisztikai vonzerejének növeléséhez.

4.2.1. Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslata

A Rákóczifalva zöldfelületi rendszerének alábbiakban ismertetett, javasolt fejlesztésénél figyelembe vettük a település Zöld Város projektjében, és a Zöld Infrastruktúra Fejlesztési- és Fenntartási Akciótervében (ZIFFA) megfogalmazottakat, a klímabarát város-szerkezet kialakításának elősegítését. A települési zöldfelületi rendszer fejlesztésének szempontjai:

- ~ a városszerkezet tagolása beépítetlen területekkel, zöldterületekkel és a természetes átszellőzést biztosító zónákkal, utcafásításokkal, kedvező városi klíma kialakítása, (ökológiai hatás és a kondicionáló hatás növelése),
- ~ a városi zöldterületek minőségi bővítése, fejlesztése,
- ~ a közparkok, városi zöldfelületek szolgáltatásainak (használati értékének) bővítése és infrastruktúrájának megújítása, hálózatba szervezése.
- ~ jövedelemtől és életkortól függetlenül használható, mozgásra, egészséges életmódra és kreativitásra ösztönző tiszta közterületek biztosítása.

Rákóczi falva zöldfelületi elemei a településközpontban, az egyes településrészek feltáró utcáinak kereszteződéseiben, valamint a városon áthaladó országos mellékút mentén található. A zöldfelületi elemeket jelentőségük (közhasználatuk, elhelyezkedésük), kialakításuk és növényzetük minősége, valamint a terület fenntartás gyakorisága, a zöldterület nagysága alapján rangsorolva az alábbiak:

A kondicionáló hatású közhasználatú zöldfelületek: az rendszeresen fenntartott parkosított zöldfelületek: településközpont zöldfelülete (Szabadság-tér, Sportcentrum).

Korlátozottan közhasználatú települési szintű zöldfelületi elemek: temetőkert, Szabadság-téri játszótér, Sportpályák, Maci múzeum és művelődési ház kertje, lovas-pálya,

Korlátozottan közhasználatú intézménykertek az iskola és óvoda és a parókia kertje (612/3 hrsz.).

Egyéb zöldterületek a biológiai aktivitással bíró, de használati, vizuális értéket a település közössége számára nem nyújtó zöldterületek.

A zöldfelületi rendszer *különleges elemei:* a belterületi utakat kísérő széles zöldsávok, az ingatlanok kertjei, a kertségi területek zöld növényzettel fedett környezete, „látványelemként” megjelennek még a vízpartot, csatornapartot kísérő erdősáv jellegű növénytársulások is.

A zöldfelületi elemek fényképekkel is illusztrált, részletes ismertetése a rendezési terv megalapozó munkarész 1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata fejezetének 1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek c. bekezdésében található.

Meglévő zöldfelületi elemek fejlesztésének lehetőségei

Kertépítészeti eszközökkel történő minőségi fejlesztés kertépítészeti eszközök alkalmazásával (szükséges tereprendezés, leendő használatától függő minőségű és területű burkolatépítés, kertberendezési tárgyak világítótestek-kandeláberek, padok, hulladékgyűjtő edények, ismertető és hirdetőtáblák, virágládák elhelyezése) érhető el. A meglévő, közhasználatú zöldterületeken turisztikai és idegenforgalmi fejlesztéssel összefüggő zöldfelületi fejlesztés átgondolt kertépítéssel, dekoratív növénytelepítéssel valósítható meg. A településközponti zöldfelülete Rákóczi falva Zöld Város (TOP 2.1.2-15-JNI-2016-00019) projekt keretében a téren található fás szárú növények állapotfelmérése, kezelési javaslata szerint (Készítette: Petre Anna Gabriella, 2018. Szajol), valamint az Ártér Építész Kft. 2018-ban készített komplex környezetrendezési tervei alapján a Szabadság tér Artézi kút és a városháza előtti tér közötti szakasza kertépítészeti megújult.

Szabadság téri (610 hrsz.) sétány további kertépítészeti fejlesztése elsősorban a Macimúzeum, a katolikus templom és parókia, valamint a Szabadság térhez kapcsolódó játszótéren. javasolt. Előnyös a meglévő ligetes állapot megtartása mellett virágzó cserjékkel, évelőkkel és kényelmes sétánnyal színesíteni a közparkot. A településképet kedvezően befolyásolja a városközpont egységes zöldfelületi fejlesztése, és a kapcsolódó utcákon a megkezdett fásítások folytatása, valamint felújított piacépület környezetének kertépítészeti korszerűsítése. A felújítás során, a közterületen lévő idős fák ápolását, szükség szerinti kivágását a területileg illetékes jegyző engedélyezheti. A fák korona-alakítását, kivágását lakott területen csak erre feljogosított szakember végezheti! (346/2008. XII. 30. Korm. Rendelet).

Játszótér (522 hrsz.) Ügyelni kell a gyermekek használta parkrész közelében (játszóhely, az iskola előtti tér-rész) balesetet okozó (szúrós, mérgező), vagy allergizáló növény ne kerüljön!

A játszótér felújításánál figyelembe kell venni az idevonatkozó európai szabványokat (esési távolságok, rugalmas esésvédő burkolat, korszerű játszószerkek, stb.)

Kertészeti eszközökkel létrehozható minőségi változás a közhasználatú zöldfelületek és az intézmények esetében a meglévő növényzet fokozott ápolásával, egyes kertrészletek átgondolásával az előregedett, balesetveszélyes növények eltávolításával, a növényállomány „korszerűsítésével”, színesítésével valósítható meg. Ide sorolható Rákóczi falván a sportcentrum területe, Virágoskert Óvoda és Bölcsőde kertje, iskolakert, temetőkert, sportcentrum területén lévő játszóhely. A beavatkozás mértékétől függően kell kertész szakembert alkalmazni, vagy kertépítészeti növényjegyzék alapján szükséges a zöldfelület fejlesztése, minőségének megtartása.

A **sportcentrum területe** (412, 414 hrsz), Javasolt őshonos, tájhoson fafajok és azok kertészeti fajtáinak felhasználásával a sportpálya környezetének további kertészeti rendezése. A **sportcentrum területén lévő játszóhely** (412 hrsz.) A növényalkalmazás során figyelembe kell venni az idevonatkozó jogszabályban rögzítetteket: balesetveszélyes, szúrós, mérgező növényi részekkel rendelkező, allergizáló növények alkalmazásának tilalmát! A játszóhelyek üzemeltetésére vonatkozó előírások: a játszótér használatbavételét követően az üzemeltető a területileg illetékes fogyasztóvédelmi felügyelőséget a 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelethez tartozó *nyilvántartási adatlap* szerint köteles tájékoztatni. (A játszótér címe, a játszótéri eszközök száma, és az eszközök nyilvántartása). Az üzemeltetőnek Ellenőrzési és karbantartási tervet kell készíteni. A rendszeres és éves ellenőrzéseket dokumentálni kell. A rendkívüli károkat (játszóeszköz, növényzet) és töréseket azonnal meg kell szüntetni, hogy a játékok biztonsága és használhatósága az előírásoknak megfeleljen. A református templom kertjének zöldfelületi értékét az előregedett, beteg növények ápolásával, vagy eltávolításával, színes, virágzó, lombos fák ültetésével, folyamatos karbantartásával lehet megőrizni.

Az **iskola kert** (611 hrsz.) **óvodakert** (1005 és 1034 hrsz), A meglévő növények ápolásával és új színes lombú, vagy eltérő levélformájú lombos fák és cserjék ültetésével, a játszóeszközök és az iskolában a sporteszközök folyamatos karbantartásával lehet az intézménykerteket biztonságos játszó- és pihenő helyként megőrizni. Allergén, szúrós, mérgező lombos és balesetveszélyes növények telepítése tilos!

Parkfenntartással elérhető minőségi változás az egyéb besorolású, utak menti zöldterületek minőségi fejlesztését fokozott karbantartással, faápolással, gyakoribb növényvédelemmel, talajjavítással és elsősorban rendszeres fenntartással kell elérni. (sportpálya, lovaspálya környezete, temetőkert, és az utak, utcák mente, ligetes területek, stb.) A **temetőkert** (23/4 hrsz) zöldfelületi fejlesztése a szakszerű fenntartással érhető el. A sírkert zöldfelületi fejlesztése a szakszerű fenntartással érhető el. A temető meglévő növényzetének rendszeres ápolásával, a kertberendezési tárgyak műszaki állapotának szakszerű ellenőrzésével, cserjével, a balesetveszélyes, előregedett, növényzet eltávolításával, újak telepítésével megújítható és minőségileg fejleszthető a zöldfelület. Értékes a ravatalozóhoz vezető idősebb kocsányos tölgyfa-sor (*Quercus robur*) megőrzésére fokozottan ügyelni kell.

Utcafűsítés:

Az utcák növényzete meghatározó a település esztétikus, táji megjelenésében, valamint az ott lakók „komfortterületének” kialakításában.

Rákóczi falva egységes, egymásra merőleges utcakialakítású, többnyire rendezett utcaképet mutató település. Változó utcaszélességű és eltérő útminőségű: aszfaltburkolatú és földes utcák egyaránt megtalálhatók a város belterületén. Az utcák növényzete is eltérő. A lakóházak

előtt többnyire gyümölcsfák és gömbformájúra metszett akácok fordulnak elő. A „szokásos” gyümölcsfa (óriástermetű cseresznyefák, diófák, kisebb méretű szilvafák) fasorok mellett a faiskolában termesztett különleges, nem hagyományos fás növényzet (magas kőris, korai juharfa, hegyi juhar, hársfák, platánfák, szomorú kőrisfa, kései meggy, júdásfa), vadgesztenye és az örökzöldek (feketefenyő, erdei fenyő, lucfenyő, aranytuja, oszlopos tiszafa, smaragd tuja) is.

Figyelemre méltó, hogy a főutak és a kisebb jelentőségű utcákon egyaránt egységesen jelölik a forgalomra merőlegesen elhelyezett, faszerkezetű ismertetőtáblákkal az ott található intézményeket (óvodák, hivatalok, szolgáltatóház, kézműves ház, közösségi ház, Macimúzeum, stb.), valamint a külterületen látogatható turisták által felkereshető határrészeket (Tanösvény, Tisza-part, lovas-tanya, stb). A Szolnok felé vezető, a településen áthaladó 442. sz közlekedési út (Szent László király utca) mentén a buszmegálló esőbeállói is igényesen, egységesen kerültek kialakításra. A település jelentős utcáin, központi területein, főterén nagyterületű évelőágyások és egynyári virágfelületek, rózságyások színesítik a településképet.

Az iskola, óvoda orvosi rendelő, egyéb intézmények közelében dekoratívabb megjelenésű virágzó, vagy színesedő lombosított díszfa, a helytől függően magas vagy alacsony, virágzó cserje, tarka évelő és egynyári virágok ültetése javasolt. A település gerincét jelentő és a szélesebb utakon magasabb termetű, (természetesen, ha ezt villanyvezeték megléte nem teszi lehetővé), a környezetbeillő, őshonos fafajokkal rokon, a település utcafásítási hagyományait követő fafajokból álló fasorok telepítését javasoljuk. Előregedett vagy fejcsönkolt fák helyett újak telepítése javasolt. Az utca szélességétől, a légvezetékek „sűrűségétől”, a beépített vagy beépítésre szánt, rekreációs célú fejlesztésre szánt területek jelegétől függően az alábbi fafajokat javasoljuk a településképet javítására alkalmazni:

Magas fák:

- Magas kőris - Fraxinus excelsior és fajtái
- Keskenylevelű kőris – Fraxinus angustifolia Raywood
- Nagylevelű hárs – Tilia platyphyllos Pannonia
- Nagylevelű hárs – Tilia platyphyllos Szent István
- Korai juhar – Acer platanoides fajták
- Korai juhar – Acer platanoides Columnare
- Pirosvirágú vadgesztenye – Aesculus carnea Briotti
- Terméstelen vadgesztenye - Aesculus hippocastanum Baumannii
- Mezei juhar- Acer campestre Korinthosz
- Platánfa - Platanus acerifolia Palóc
- Díszcseresznye – Prunus serrulata Kansan
- Oszlopos tölgy – Quercus robur Fastigiata
- Fehérnyár – Populus alba Pyramidalis

Villanyvezetékek alá, illetve szűk utcák fásítására kistermetű fák:

- Arany kőris – Fraxinus excelsior Aurea
- Csörgőfa – Koelreuteria paniculata
- Vérszilva – Prunus cerasifera Nigra
- Gömb juhar – Acer platanoides Globosum
- Gömb szivarfa – Catalpa bignonioides Nana
- Gömb csepleszmeggy – Prunus fruticosa Globosa
- Gömb virágos kőris – Fraxinus ornus Mecsek
- Gömb eperfa – Morus alba Fegyvernekiana
- Gömbakác – Robinia pseudoacacia Umbraculifera
- Kis koronájú ezüsthárs – Tilia tomentosa Teri

Gömbkoronájú kislevelű hárs – *Tilia cordata* Green Globe
Oszlopos gyertyán – *Carpinus betulus* Fastigiata
Díszkörte – *Pyrus calleryana* Chanticleer
Gömb csepleszmegegy – *Prunus fruticosa* Globosa
Díszgalagonya – *Crataegus Paul's Scarlet*

4.2.2. Zöldfelületi ellátottság alakulása

Rákóczi falva város zöldfelületi ellátottsága a gondozott, fenntartott, területek nagyságának tekintetében jó és megfelelő. Nagy biológiai aktivitású, egybefüggő, ligetes növényzettel borított területek aránya a beépített, lakott területekhez képest jónak mondható. A lakosok számához képest használati érték szerint is megfelelőek a település zöldfelületei, és jelentős nagyságú zöldterületeken végeznek fenntartási munkákat (gyepkaszálás, virágültetés, szükséges faápolás, szemétygyűjtés, stb.). Vizuális-esztétikai jelentőséggel a településközpont zöldfelülete és a város sport központjához tartozó zöldfelület, valamint a temetőkert bír.

Rákóczi falva tervezett zöldfelületi rendszerének fejlesztésével, (Szabadság-tér, Piac környezete) a hozzá kapcsolódó sétány, utcafásítások növénytelepítéseivel *javul a település zöldfelületeinek minősége*. A meglévő *zöldfelületi elemek használati értéke megnő*, központi játszótér, sportterület növénytelepítése), valamint *a meglévő, eltérő rendeltetésű zöldfelületek* (intézmények zöldfelületei, Szabadság-tér, stb.) *vizuális, esztétikai értéke is nő* a szakszerű, dekoratív növénytelepítéseket követően. A város belterületének biológiai aktivitás mértéke is jelentősen megnövekszik, a zöldfelületek minőségi fejlesztése során, valamint a (gyepszint, virágfelületek, alacsony és magas cserjeszint, bokorfák és magas lombos fák alkalmazásával) zöldfelületek lomszintjeinek száma is gyarapodik jelentősen növelve a lombfelületet, ezáltal a zöldfelületek kondicionáló hatását. A kondicionáló hatású zöldfelületi elemek a helyiek és a turisztikai, idegenforgalmi célból idelátogatók komfortérzetét is növeli. Jelentős fejlesztési javaslat a település zöldfelületi elemeit összekötő fasorok ültetése, szélesebb védelmi célú növényzónák telepítése a gazdasági területek körül, melyek gazdagítják az utcaképet és funkcionálisan és vizuálisan elhatárolják a gazdasági-szolgáltatói területhasználatot a lakóterületektől. A zöldfelületi elemek összekapcsolásával használati értéket is, valamint a település táji környezetének feltárásával vizuális értéket is növel a tervezett helyi jelentőségű kerékpárút és az utak menti fasorok. A javasolt utcafásítások gazdagítják az utcaképet, rendezette teszik az utak melletti zöldterületeket.

4.2.3. Zöldfelületek ökológiai szerepének erősítésére vonatkozó javaslatok

A zöldfelületek települési környezetre gyakorolt sokrétű hatását nevezzük a kondicionáló hatásnak. A zöldfelületek legfontosabb ökológiai értéke az oxigén előállítás és a széndioxid megkötése, valamint a párologtatás. A növényzet települési környezetre gyakorolt hatása, hogy kedvezően befolyásolja a levegő minőségét, a szálló por mennyiségét csökkenti, és a levegő hőmérsékletét is kedvezően befolyásolja. A lombos fák árnyékot nyújtanak és a növények párologtatásával kedvező mikroklimát alakítanak ki. A zöldfelületek lombfelületei előnyösen befolyásolják a vízháztartási viszonyokat, valamint a felszín alatti vizek minőségét

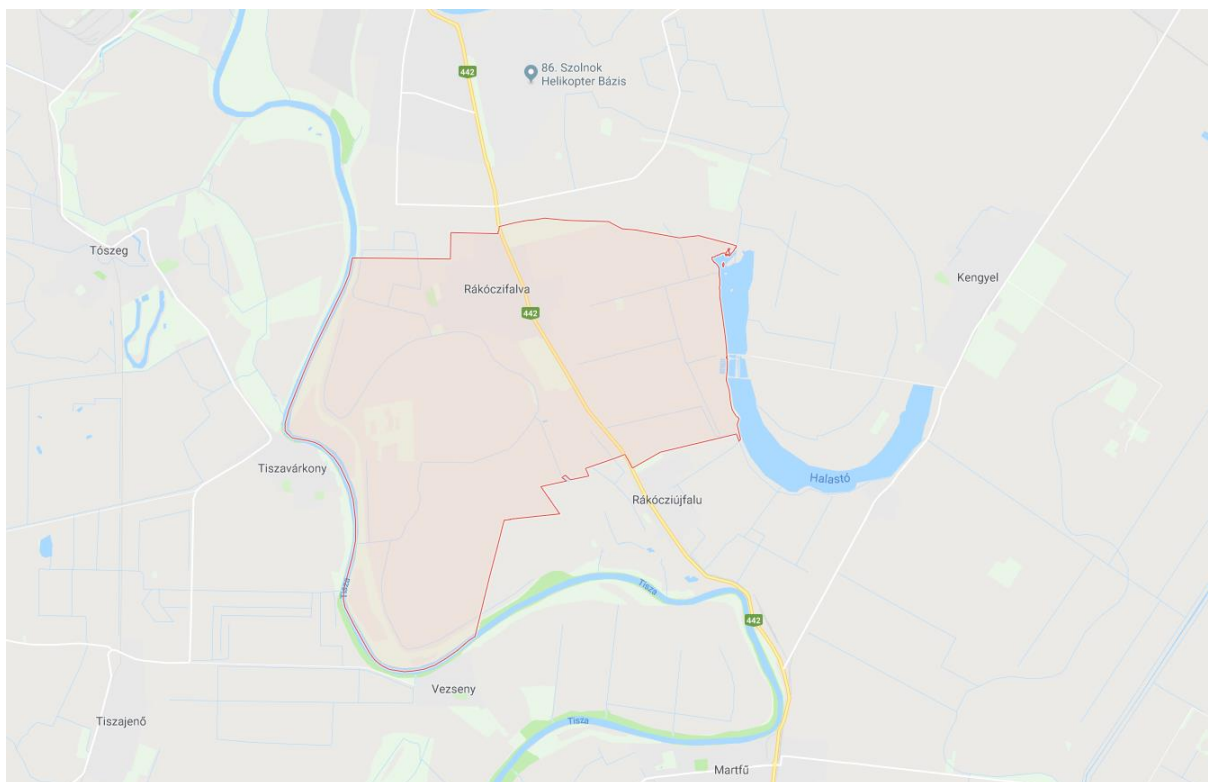
javítják, megakadályozzák a talajleomosódást lejtős felületeken. A növényzet tagolja a települést: összeköt és elválaszt, elhatárol. A zöldfelületek növényzetének szerepe nagymértékben függ az alkalmazott növény fajtától, fajtájától a telepítés sűrűségétől térbeli elrendezésétől. A ligetes telepítés előnye a kedvező légmozgás kialakulása település átszellőzésében, vagy ellenkezőleg az erős légmozgás, szél mérséklése. A zöldfolyosók, fasorok is előnyösek a város átszellőztetése szempontjából, valamint a belterületi zöldfelületi elemeket fűzi egymáshoz egy egységes zöldfelületi hálózattá fejlesztve azokat. A zajvédelem szempontjából zárt telepítésű, teljes záródású lombkoronaszintek kialakítása célszerű.

A zöldfelületek lakható életteret biztosítanak, közérzetünkre jó hatást gyakorolnak. A rekreációt, azaz felüdülést a szabálytalan formák, a zöld szín árnyalatai, a lombzatban lakó madarak csicsorgása, az illatos, színesen virágzó növények látványa megnyugtató, felüdítő. Ezért is lényeges, hogy a tervezett zöldfelületek kialakítását szakszerű környezetrendezési vagy kertépítészeti terv készítése előzze meg és a kivitelezést (épített elemek, ültetett növényzet), szaktudással rendelkezők végezzék el, vagy szakember irányításával történjen a megvalósítás. Növényhasználat alkalmazkodjon a klimatikus viszonyok változásához, de járuljon hozzá a zöldfelület dekoratív megjelenéséhez is. Gazdag faj számú, harmonikus megjelenésű növény-együttesek kialakítása legyen a cél!

A meglévő zöldfelületi elemek kertészeti fejlesztésénél fontos szempont a lombkorona szint számának növelése, úgy, hogy a zöldfelületen tartózkodók (köz-) biztonságérzete ne csökkenjen. (áttekinthetőek, átláthatóak legyenek a zöldfelületek, közparkok, játszóterek!)

5. Közlekedési javaslat

Ez a Településrendezési terv Közlekedési tervrész a tervezés időszakában-érvényben lévő és kötelezően alkalmazandó „A településrendezési tervek közötti közlekedési munkarészei,, című ÚT 2-1.218/2003. számú Útügyi Műszaki Előírás , a „Szintbeni közúti csomópontok méretezése és tervezése” című ÚT 2-1.214/2004. számú Útügyi Műszaki Előírás, valamint a Közutak távlati forgalmának meghatározása előrevetítő módszerrel” című ÚT 2-1.118. számú Útügyi Műszaki Előírás alapján készült.

Rákóczi és térsége
(forrás: Google Maps)

5.1. Közúti hálózati kapcsolatok

Rákóczi város Jász-Nagykun-Szolnok megyében, a megyeszékhelytől 10 km-re délre, a megye középső részén található. A város a megyeszékhely közvetlen déli szomszédságában a Tisza folyótól keletre terül el. A település közúti hálózati kapcsolatát a település területén Észak – Dél-Kelet irányban áthaladó 442. számú Szolnok – Kunszentmárton másodrendű főút biztosítja.

Rákóczi város a „B” tervezési osztályú kategóriába sorolható, mivel a település érinti az országos jelentőségű közlekedési hálózatot.

A 442. számú másodrendű főút az osztályba sorolás szerint:

- a külterületet tekintve:
 - Tervezési osztály: K.IV.**
 - Környezeti körülmény: A**
 - Tervezési sebesség: 90 km/óra**
- a belterületet tekintve:
 - Tervezési osztály: B.IV.**
 - Hálózati funkció: b**
 - Környezeti körülmény: C**
 - Tervezési sebesség: 50 km/óra**

442. számú Szolnok - Kunszentmárton másodrendű főút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 11576 jármű/nap, azaz 12465 E/nap volt a 2019. évben.

A számlálás a 8+500 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2019. évben:	2034-ben:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	8138 j/nap x 1,291 =	10504 j/nap x 1,0 =	10504 x 0,15 =	1576 E/óra
Autóbusz	206 j/nap x 1,092 =	225 j/nap x 2,5 =	563 x 0,15 =	84 E/óra
Tehergépkocsi	2633 j/nap x 1,459 =	3841 j/nap x 2,5 =	9603 x 0,15 =	1440 E/óra
Motorkerékpár	113 j/nap x 0,950 =	107 j/nap x 0,8 =	86 x 0,15 =	13 E/óra
Kerékpár	456 j/nap x 1,000 =	456 j/nap x 0,3 =	137 x 0,15 =	21 E/óra
Lassú járművek	30 j/nap x 1,423 =	43 j/nap x 2,5 =	108 x 0,15 =	16 E/óra
	11576 j/nap	15176 j/nap	20999 E/nap	3150 E/óra

A fentiek alapján várható forgalom nagyság a 2034. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **15176 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **3150 E/óra**

A megengedett forgalom nagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása nem fog megfelelni a 2034. évig a várható forgalom nagyságnak.

442. számú Szolnok - Kunszentmárton másodrendű főút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 9145 jármű/nap, azaz 10456 E/nap volt a 2019. évben.

A számlálás a 12+503 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2019. évben:	2034-ben:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	5943 j/nap x 1,291 =	7671 j/nap x 1,0 =	7671 x 0,15 =	1151 E/óra
Autóbusz	161 j/nap x 1,092 =	176 j/nap x 2,5 =	440 x 0,15 =	66 E/óra
Tehergépkocsi	2681 j/nap x 1,459 =	3911 j/nap x 2,5 =	9778 x 0,15 =	1467 E/óra
Motorkerékpár	163 j/nap x 0,950 =	155 j/nap x 0,8 =	124 x 0,15 =	19 E/óra
Kerékpár	177 j/nap x 1,000 =	177 j/nap x 0,3 =	53 x 0,15 =	8 E/óra
Lassú járművek	20 j/nap x 1,423 =	28 j/nap x 2,5 =	70 x 0,15 =	11 E/óra
	9145 j/nap	12118 j/nap	18136 E/nap	2722 E/óra

A fentiek alapján várható forgalom nagyság a 2034. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **12118 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **2722 E/óra**

A megengedett forgalom nagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása nem fog megfelelni a 2034. évig a várható forgalom nagyságnak.

Tervezett fejlesztések:

- Tervezett kertvárosias lakóterület a Jókai Mór út folytatásában 06/5 hrsz. és a 06/69 hrsz. terület egy része (Má→Lke). A terület közúti kapcsolat biztosított.
- Az aktivitásérték pótlása miatt véderdő kijelölése a Jókai út folytatásában lévő külterületi 08/57 hrsz. területen (Má→Ev). A változás ügyi érdekeket nem érint
- Tervezett gazdasági erdőterületek (az Országos Erdőállomány adattár szerint erdők), az aktivitásérték pótlása miatt külterület 022/64 hrsz. Nyár utca folytatásában lévő dűlőút mellett, valamint a 026/7 hrsz. külterületi földrészlet (Má→Eg) A változás ügyi érdekeket nem érint
- Tervezett különleges beépítésre nem szánt lovasturisztikai terület, 076/30 hrsz-ú terület (Má→KbLo). A terület megközelítése megoldott, a fejlesztés során a megfelelő darabszámú parkolót biztosítani szükséges.
- Tervezett közjóléti erdő (parkerdő) jelenlegi erdőterület átsorolásával a 076/31 hrsz-ú területen (Eg→Ek) A változás ügyi érdekeket nem érint.
- Tervezett regionális kerékpárút (a Tisza árvízvédelmi töltésén vezetve). A turisztikai fejlesztéshez vezető kerékpárút a megyei területrendezési terven szerepel. A kerékpárút megvalósítása esetén azt a hatályos Útügyi Műszaki Előírások alapján kell megtervezetni, figyelembe véve a kerékpárút csapadékvíz elvezetését is.

Jogszabály változás miatt

- Rekultivált hulladéklerakó hulladéklerakó területbe sorolása a 074/3 hrsz-ú területen (Ev – KbHu). A változás ügyi érdekeket nem érint
- A megszűnt töltés erdőterületbe sorolása, 0203/1 és 0203/14 hrsz. (töltés→Eg). A változás ügyi érdekeket nem érint.
- A töltés vízgazdálkodási területbe sorolása, 0203/4 és 0203/9 hrsz. (töltés→V) A változás ügyi érdekeket nem érint. Az árvízvédelmi töltésen tervezett kerékpárút halad a magasabbrendű tervek alapján.
- Tervezett természetközeli terület (vízállásos terület jogszabályváltozás miatti átsorolása), a 0111 hrsz. egyes alrészletei (V→Tk). A változás ügyi érdekeket nem érint
- Kertes mezőgazdasági terület (a gyümölcsös területek jogszabályváltozás miatti átsorolása) 06/20, 06/28, 08/40, 08/41, 08/42, 08/43, 024/3, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/9 hrsz (Mgyü→Mk) A változás ügyi érdekeket nem érint
- Általános mezőgazdasági terület (nem gyümölcsös terület tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása)08/74, 030/5 hrsz (Mgyü→Má) A változás ügyi érdekeket nem érint.
- Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0100 hrsz egy része, 093/1, 082/1, 082/2 és 082/3 hrsz (Ká→KMü). A terület megközelítése biztosított, a megfelelő darabszámú parkolót biztosítani szükséges.
- Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen bemutató állattartás funkcióval (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó

területbe volt sorolva) 0103/20, 0103/16, 0103/14 hrsz (Ká→KMü) A terület megközelítése biztosított, a megfelelő darabszámú parkolót biztosítani szükséges.

- Tervezett vízgazdálkodási terület, halastó (jogszabályváltozás miatt a halastó terület átsorolása) 015/2, 015/3, 015/4, 030/3, 030/14 hrsz (Máh→Vh) A változás ügyi érdekeket nem érint

Fejlesztések Rákóczifalva, belterület

- Zöldterület átsorolása, a megszűnt játszótér helyén kertvárosias lakóterület 1510/90 hrsz (Z→Lke)

Jogszabály változás miatt

- Sportpálya jogszabály változás miatti átsorolása 412 és 414 hrsz (Kksp→KbSp). A változás ügyi érdekeket nem érint
- Temető jogszabály változás miatti átsorolása 23/4 és 23/5 hrsz (Kkt→KbT). A változás ügyi érdekeket nem érint
- Zöldterület jogszabály változás miatti átsorolása Szabadság tér, közterület 610 hrsz egy része (Z→Zkp). A változás ügyi érdekeket nem érint

Általánosságban:

- A fejlesztések megtervezésekor és kivitelezésekor figyelembe kell venni az *országos településrendezési és építési követelményekről* szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet (OTÉK) 4. számú mellékletében meghatározott parkolóhely igényt. A szükséges parkolóhelyeket ennek megfelelően kell a terveken elhelyezni, majd kialakítani.
- A parkolók tervezésekor „A parkolási létesítmények geometriai tervezése (A KTSZ kiegészítése)” ÚT 2-1.210/2008 számú Útügyi Műszaki Előírásban foglaltakat kell figyelembe venni úgy, hogy a parkolók csapadékvíz elvezetése biztosított legyen.

5.2. Főbb közlekedési csomópontok

A meglévő szintbeni közúti csomópontok geometriai kialakítása a forgalomszámlálási adatok szerint megfelelőek, sem körforgalom, sem külön szintű csomópontok kialakítása nem szükséges.

A Szent László király út – Toldi Miklós utca csomópontjában a Szent László király út páratlan oldala felől a szabadlítás kis mértékben korlátozott, a területi adottságok miatt a

megállás helye jelző, valamint az Elsőbbségadás kötelező jelzőtábla előrébb tolásával a rálátási háromszög biztosítható lehetne.

A Rákóczi Ferenc út – Árpád utca csomópontjában az Árpád utca felől mindkét oldalon a szabadlátás kis mértékben korlátozott, a területi adottságok miatt a megállás helye jelző, valamint az Elsőbbségadás kötelező jelzőtábla előrébb tolásával a rálátási háromszög biztosítható lehetne.

A csomópontok kialakítását a K-3 rajzszámú csomópontok terv tartalmazza.

5.3. Belső úthálózat

A város belterületén a Rákóczi Ferenc út, Deák Ferenc út, Damjanich János utca, Vasvári Pál utca, Kinizsi Pál utca, Kossuth Lajos utca, Arany János utca, Nyár utca, Rózsa Ferenc utca, Sallai út, Árpád utca, Hunyadi János utca, Toldi Miklós utca, mint **gyűjtő út** hivatott a lakó utak közúti forgalmát az országos úthálózatba bevezetni. A gyűjtőutak beépítési szélességük 16,00 m – 22,00 m között változik. A többi, helyi Önkormányzat kezelésében lévő utak lakó utak kategóriájába sorolhatóak, jellemzően 12,00 m – 16,00 m beépítési szélességgel.

Az osztályba sorolást tekintve a gyűjtő utak adatai az alábbiak:

Tervezési osztály: B.V.

Hálózati funkció: c

Környezeti körülmény: B

Tervezési sebesség: 50 km/óra

Kiépítettség:

Rákóczi falván a belterületi utak kiépítése a településrendezési eszköz készítésének idején pályázati forrásból folyamatban van. Javasolt a teljes belterületi utak szilárd burkolattal történő kiépítése.

5.4. Közösségi közlekedés

A tervezés időszakában Rákóczi falva város lakói a környező településekre közúton egyéni- és tömegközlekedési eszközökön juthatnak el. Az autóbuszjáratok a helyi igényeknek megfelelőek. A távolsági járatok Szolnok, Kunszentmárton, Szeged felé közlekednek. Helyi autóbuszjárat nincs. Az autóbuszmegálló a Szent László király úton autóbuszöböllel, míg a Rákóczi Ferenc úton a forgalmi sávokon kialakítva helyezkednek el.

Vasúti közlekedés:

A településen vasútvonal nem halad át, a legközelebbi vasúti csatlakozás Szolnok területén van.

Vízi közlekedés:

A településen jelenleg vízi közlekedés nem üzemel. Későbbiekben a Tisza folyón a helyi Önkormányzat és a Tiszavárkonyi Önkormányzat közösen egy kompátkelő helyet kíván létrehozni.

Légi közlekedés:

A városban légi közlekedés nem üzemel, legközelebb a szolnoki sportreptér található, valamint a szolnoki helikopterbázis.

5.5. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A településen belül kiépített kerékpárút a 442. számú másodrendű főút mentén található. A Szolnok felől érkező kerékpárút a szelvényezés szerinti jobb oldalon halad a 9+305 km szelvényig, ahonnan a bal oldalon folytatódik tovább Martfűig. A Toldi Miklós utcai kereszteződésben külön kerékpáros átvezetés nem létesült. A településen a lakosság jelentős része kerékpáron közlekedik, a kerékpáros forgalom az alföldi településeket tekintve megfelelő.

A burkolt utcákban legalább az egyik oldalon a gyalogos közlekedés érdekében kiépített szilárd burkolatú járdák találhatóak. A településen kijelölt, jelzőlámpás gyalogos-átkelőhely a Szent László király út és a Rákóczi Ferenc út csomópontjában található, valamint kijelölt gyalogátkelőhely található meg a Szent László király úton.

5.7. Gépjármű elhelyezés, parkolók, töltőállomások

A településen belül jelentős férőhellyel rendelkező parkolóhely a Polgármesteri hivatal előtti közelmúltban a zöld város projekt keretében átadott parkolóhely, mely a Szabadság téren lévő parkolókkal együtt mintegy 60 gépjármű parkolását biztosítja.

A gépjárművek elhelyezése a városon belül saját telken megoldott. A település belterületén, az egyéb helyeken (lakóutakon) a keresztmetszeti elrendezés és a csekély forgalom nagyság lehetővé teszi az útpadkán történő megállásokat, várakozásokat.

Töltőállomások:

A település belterületén üzemanyag-töltő állomás nem üzemel, Szolnokon, Martfűn biztosított az üzemanyag vételezési lehetőség.

6. Közművesítési javaslatok

Rákóczifalva Város az Észak-Alföldi régióban, Jász-Nagykun-Szolnok megyében, a Szolnoki járásban található.

A Tisza bal partján Szolnoktól délre, a folyótól távolabb fekszik. Északon Szolnok, keleten Kengyel, délen Rákócziújfalva a szomszédja.

Teljes területe gyakorlatilag sík, a tengerszint feletti magasság 80-92 méter közötti.

Természetföldrajzilag az (1.7. számú) *Közép-Tisza-vidék* nevű középtáj (1.7.22. számú) *Szolnok-Túri-sík* megnevezésű kistáján fekszik.

Rákóczifalva a Tisza bal partján Szolnoktól délre, a Tisza folyóhoz közel, 1,2 km-re fekszik. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei település kialakulásában két tényező játszott fontos szerepet, az élővíz, a Tisza közelsége és az árvízmentes terület. A város homokhátgerincre épült, így az árvíz sosem fenyegette az itt élő embereket.

Megközelíthetősége:

A Szolnokot Kunszentmártonnal összekötő, 442-es számú főúton közelíthető meg.

Vasútvonal nem vezet át a településen.

A városon áthalad 5,6 km hosszan egy kerékpárút, ami 2006. óta folyamatosan fejlődik és kiegészül újabb részekkel. A városon áthaladó bicikliút jelenleg Szolnok belvárosát köti össze Martfűvel.

A település közigazgatási területének a szomszédai:

- Szolnok,
- Kengyel,
- Rákócziújfalva,
- Tiszavárkony,
- Tószeg,
- Vezseny.

Fontosabb statisztikai adatok:

- 📍 Lakónépesség: 5329 fő (2020. január 1-i KSH statisztikai adat),
- 📍 Lakásállomány: 2252 db (2020. január 1-i KSH statisztikai adat),
- 📍 Lakósűrűség: 2,37 fő/lakás (2020. január 1-i KSH statisztikai adat)
- 📍 Népsűrűség: 148,28 fő/km² (2020. január 1-i KSH statisztikai adat),
- 📍 Közigazgatási terület: 35,94 km² (2020. január 1-i KSH statisztikai adat).

Az 5329 fős lakosságú város az Észak-alföldi régióban, az 1.7.22. számú *Szolnok-Túri-sík* nevű **kistáj**ban helyezkedik el.

A kistáj települései:

Karcag, Fegyvernek, Kenderes, Kisújszállás, Törökszentmiklós, Surjány, Örményes, Túrkeve, Kuncsorba, Tiszatenyő, Kétpó, Kengyel, **Rákóczifalva**, Rákócziújfalva, Martfű, Mezőhék, Tiszaföldvár, Mesterszállás, Mezőtúr.

A Szolnok-Túri-sík elnevezésű kistáj Jász-Nagykun-Szolnok megye területén helyezkedik el. Területe 1700 km² (a középtáj 23,3%-a, a nagytáj 3,3%-a). Részletes leírását a megalapozó vizsgálat tartalmazza.

2.6.1. Víziközművek

Közműellátási adatok a 2019-es évre vonatkozóan (Forrás: KSH statisztikai adatok):

RÁKÓCZIFALVA	2019.
Lakásállomány (db)	2252*
Közüemi ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	2182
Közüemi ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	96,89 %
Közüemi ivóvízvezeték hálózat hossza (km)	32,70
Üzemelő közkifolyók száma (db)	8
Az összes szolgáltatott ivóvíz mennyisége (1000 m ³)	194,25
Háztartásoknak szolgáltatott ivóvíz mennyisége (1000 m ³)	175,16
Kitermelt felszín alatti víz összesen (1000 m ³)	***
Közüemi szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások száma (db)	2134
Közüemi szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	94,76 %
Közüemi szennyvíz-elvezető csatornahálózat hossza (km)	35,0
Közüemi szennyvíz-elvezető csatornahálózatban elvezetett összes szennyvíz mennyisége (1000 m ³)	187,79
A közcatornában elvezetett összes tisztított szennyvízből III. tisztítási fokozattal is megtisztított szennyvíz mennyisége (1000 m ³)	187,79
A háztartásokból a közüemi szennyvíz-elvezető csatornahálózatban elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m ³)	170,43
Közműves szennyvíztisztító berendezések tervezett kapacitása, BOI5 (kgO ₂ /nap)	***
A településről közvetlenül a szennyvíztisztító telepre szállított folyékony hulladék (szippantott szennyvíz) mennyisége (1000 m ³)	***
Lakossági tárolókból begyűjtött, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyisége (m ³)	1,0**
Közületi és egyéb tárolókból begyűjtött, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyisége (m ³)	***
Összes begyűjtött, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyisége (m ³)	1,0**
Háztartási (lakossági) gázfogyasztók száma (db)	1912

Kommunális gázfogyasztók száma (db)	12
Ipari gázfogyasztók száma (db)	5
Mezőgazdasági gázfogyasztók száma (db)	3
Egyéb gázfogyasztók száma (db)	47
Háztartási gázfogyasztók közül a fűtési fogyasztók száma (db)	1911
Az összes gázfogyasztók száma (db)	1979
Gázellátó hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	84,90 %
A teljes gázvezeték hálózat hossza (km)	47,80
Lakossági villamosenergia fogyasztók száma (db)	2311
Kommunális villamosenergia fogyasztók száma (db)	10
Ipari villamosenergia fogyasztók száma (db)	28
Mezőgazdasági villamosenergia fogyasztók száma (db)	13
Egyéb villamosenergia fogyasztók száma (db)	122
Villamos energia hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	~100 %
Az összes villamosenergia-fogyasztó száma (db)	2484
A kiefeszültségű villamosenergia-elosztóhálózat hossza (km)	29,60

* : 2020. január 1-i KSH statisztikai adat

** : 2016. évi KSH statisztikai adat

*** : nem áll rendelkezésre adat

1.16.1.1. VÍZGAZDÁLKODÁS ÉS VÍZELLÁTÁS (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz-, termálvíz hasznosítás)

Belterületi vízellátás

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT munkarésében.

A közműves ivóvízellátás biztosítása az önkormányzatok feladata. Magyarországon az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló 98/83/EK számú tanácsi Irányelvben foglaltakra tekintettel a jogharmonizáció révén a 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet került kidolgozásra, amely tartalmazza azokat a követelményeket, melyeknek az ivóvíz meg kell, hogy feleljen.

Jelenleg az ivóvíz vezetékek egyik legfőbb problémája, hogy irreálisan magas az ivóvíz hálózati veszteség, melynek mértéke 50-60 %-ot is elérheti; a másik fő probléma, hogy az ivóvíz a

másodlagos szennyezését a hálózatból veszi fel. Az ivóvíz minőségéért a vízáradási pontig, - amely a gyakorlatban a vízórát jelenti - a víziközmű szolgáltató a felelős. Az épületen belül a felelősség már az ingatlan tulajdonosáé. Itt szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy nem csak a települési ivóvíz hálózat cseréje szükséges, hanem a vízóra utáni vezetékek cseréjére is ugyanolyan hangsúlyt kell fektetni.

Külterületi vízellátás

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT munkarészében.

A felszín alatti vizek védelme:

A víz alapvető és pótolhatatlan lételeme minden élőlénynek. Az érintetlen vagy természetközeli állapotú tiszta felszíni és felszín alatti vizek a biodiverzitás megőrzése szempontjából kiemelt jelentőségűek. A víz természeti erőforrásként is értékes. A felszíni és felszín alatti vizeket megannyi gazdasági tevékenységhez használják fel: turizmus, mezőgazdaság, ipar, bányászat és nem utolsósorban ezek az ivóvíz legfőbb forrásai is. Az ivóvízbázisok védelme, a vízminőség javítása, a fenntartható vízkészlet-gazdálkodás megteremtése a települések kiemelten fontos feladatai.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló **27/2004.** (XII. 25.) KvVM rendelet szerint **Rákóczi falva** város **"érzékeny"** felszín alatti vízminőség védelmi területen fekvő településként van nyilvántartva.

"A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről" rendelkező **123/1997. (VII.18.)** Korm. rendelet 23 §. (1) bekezdés a.) pontja értelmében a vízbázisok hidrogeológiai védőidomát legkésőbb 2007. szeptember 01-ig meg kellett határozni és ki kellett jelölni.

A vonatkozó jogszabály (123/1997. Korm. rendelet) szerint a településen lévő vízműkutak körül kötelezően kialakítandó 10 m sugarú belső védőterület lehatárolása megtörtént.

A területhasználatokat érintő bevezetendő egyedi intézkedésekre vagy korlátozásokra a vízbázis biztonságba helyezése érdekében nincs szükség. A kutak a település önkormányzatának a tulajdonában lévő ingatlanokon, megfelelő, zárt, kerítéssel körbevett védőterületen helyezkednek el.

A térség területén a múlt század első felében több mélyfúrású (200 – 250 m talpmélységű) kutat is létesítettek, melyeknek egy részét eltömedékeltek, másik része viszont használaton kívül, de azóta is létezhet. Fontos feladat a meglévő kutak pontos helyének feltérképezése, tulajdonosának, vízjogi engedélyezettségének és távlati használatának kiderítése. Amennyiben valamelyik kutat használaton kívül akarják helyezni, eltömedékelését – vízbázis védelmi szempontok miatt – csak szakszerűen, engedélyek alapján lehet elvégezni.

A **"vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról"** szóló **72/1996. (V.22.)** Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, **az 500 m³/év kitermelt vízmennyiséget meg nem haladó, kizárólag házi vízigény kielégítésére szolgáló, sekély mélységű talajvízkutak önkormányzati jegyzői engedélyezési hatáskörbe tartoznak.** (Létesítés, használatba vétel, megszüntetés, eltömedékelés, stb..) Ezek engedélyezésénél figyelembe kell venni az alapvető vízbázis védelmi követelményeket (palástcementezés).

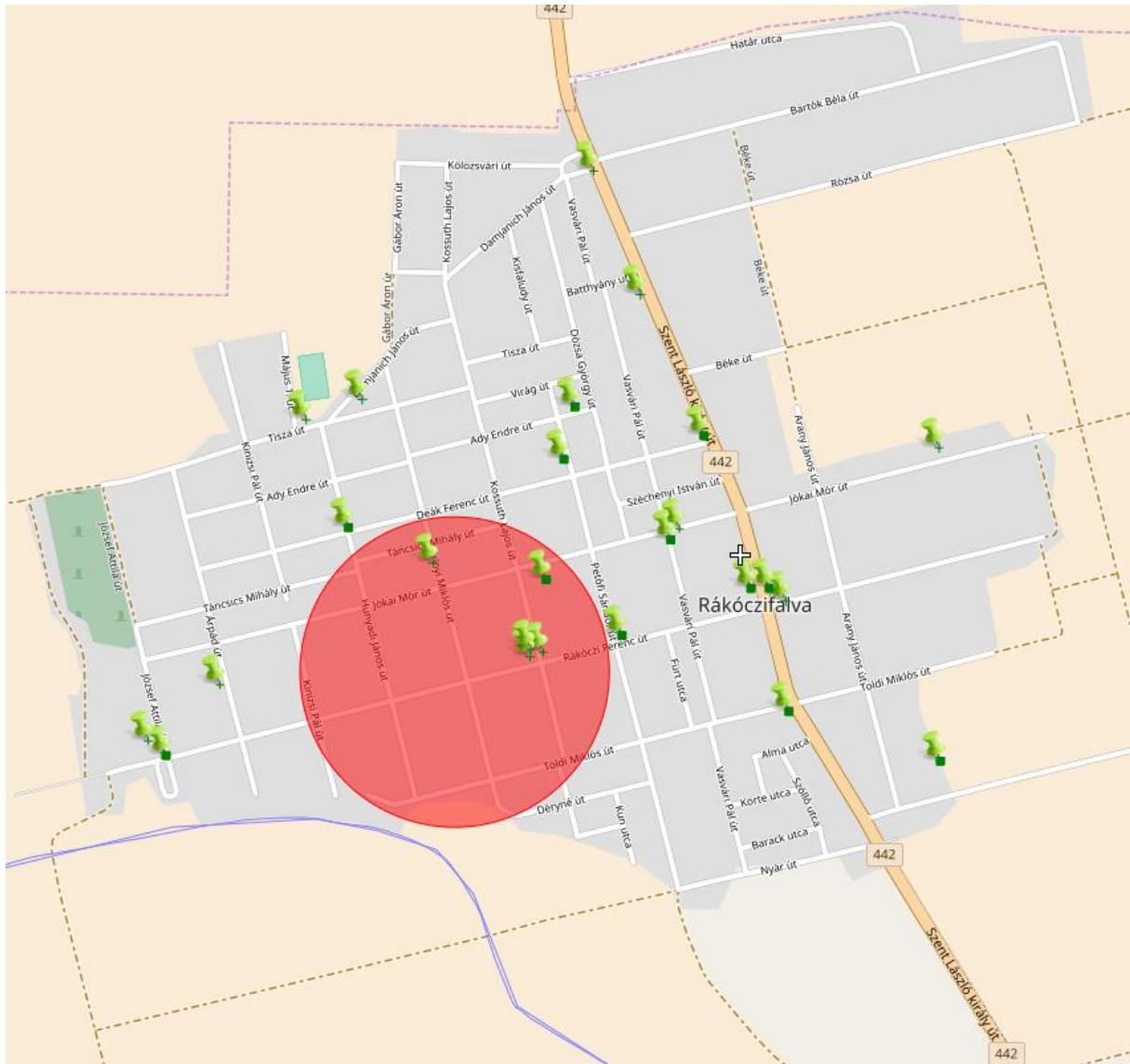
A lakossági fűrt kutakra ugyancsak a 10 m – es védőtávolság megtartása kötelező.

A **72/1996. (V.22.)** Korm. rendelet értelmében, amennyiben a meghatározott feltételek közül bármelyik nem teljesül, akkor a Katasztrófavédelmi Igazgatóság hatáskörébe tartozik a kút fennmaradási, létesítési és üzemeltetési engedélyezési eljárása.

A meglévő vízellátó rendszerek bővítését, illetve újak létesítését – a felszín alatti vízbázisok ismeretében – a KÖTIVIZIG engedélyezi, igény szerint javaslatot is tesz rá. Tervezésekor minden esetben – állattartó telep kialakításakor kiemelten – be kell tartani "a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről" szóló **123/1997. (VII.18.)** Korm. rendelet előírásait.

Rákóczifalva közigazgatási területe a **9/2019. (VI.14.)** MvM rendelet által megállapított országos övezetek 4. melléklete alapján bele esik a **Vízminőségvédelmi területek övezetébe**, amelyet a VK04. jelű tervlapon ábrázoltunk.

Rákóczifalva közcélú vízműkútjának védőidom kijelölő határozata a 7685-9/2007. iktatószámom található meg.

A felszín alatti vizek védelmével kapcsolatosan az alábbi fontosabb jogszabályokat kell figyelembe venni:

- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről, különös tekintettel a település ivóvízbázisára és a strandi kutakra.
- 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről.
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről.
- 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről.
- 27/2004. (XII.25.) „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet

A felszín alatti vízbázisok védettsége

219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a felszín alatti vizek védelméről) előírásai szerint kell eljárni a vízbázisvédelem során.

A **123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet (a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről)** szerint, a közcélú vízbázisok biztonságos üzemelése érdekében felül kell vizsgálni a vízbeszerzés céljából igénybe vett felszín alatti vízbázisok védettségét.

A vizsgálatok során kötelezően meg kell határozni a különböző elérési idejű védőövezeteket: belső (20 nap), külső (6 hónap), és a hidrogeológiai ("A" zóna 5 év, "B" zóna 50 év) védőövezeteket.

A kutak védettség vizsgálatát a **123/1997** Korm. Rend. előírása szerint kell elvégezni. Amennyiben a természetes védettség nem igazolható, védőidom, védőterület kijelölésével kell biztosítani azt.

A hivatkozott jogszabály legfontosabb előírásai:

2. § (1) *A védelem, felszín alatti vízbázisnál védőidom, védőterület; felszíni vízkivétel esetén védőterület; a kivett víz kezelését, tárolását, elosztását szolgáló vízi létesítmény esetén védőterület, illetve védősáv meghatározását, kijelölését, kialakítását és fenntartását jelenti.*

(2) *A védelem a biztonsági intézkedések részleges vagy teljes körű végrehajtásával valósítható meg.*

(3) *A védelem érdekében*

a) *felszín alatti vízbázis esetében a védőidomot és védőterületet belső, külső, valamint hidrogeológiai,*

b) *felszíni vízkivételnél a védőterületet, belső, külső és hidrológiai védőövezetekre osztva kell meghatározni, kijelölni, kialakítani, és fenntartani.*

(4) *A védőövezetek, a védelem céljával összefüggő és a terület használatával kapcsolatos korlátozások szempontjából egységes és kapcsolódó rendszert alkotnak.*

(5) *A védőövezetek határait a hidrológiai, hidrogeológiai adottságok, továbbá*

a) *az igénybe vett vagy lekötött vízbázisoknál a vízbázis engedélyezett víztermelése,*

b) *a távlati vízbázisoknál a vízbázis teljes kapacitása és e rendelet 2., illetőleg 3. számú mellékletében foglaltak alapján kell meghatározni.*

3. § (1) A felszín alatti vízbázisok esetén a 2. számú melléklet szerinti

a) belső védőidom, védőövezet rendeltetése: a vízkivételi mű, valamint a vízkészlet közvetlen védelme a szennyeződéstől és a megrongálódástól;

b) külső védőidom, védőövezet rendeltetése: a le nem bomló, továbbá a bakteriális és egyéb lebomló szennyező anyagok elleni védelem;

c) hidrogeológiai védőidom, védőövezet rendeltetése: a le nem bomló szennyező anyagok elleni védelem, amelyet vagy a vízkivétel teljes utánpótlódási területére (vízgyűjtőjére) vagy meghatározott részére kell kijelölni.

(2) A hidrogeológiai védőidom, illetve védőövezet a 2. számú melléklet szerinti "A", "B" és "C" védőzónákból áll.

(3) A belső védőövezet kialakítása minden esetben kötelező.

(4) A külső védőövezetet és a hidrogeológiai védőövezet "A" és "B" védőzónáit akkor kell kijelölni, ha az adott védőidomnak van metszete a felszínen.

(5) Ha a teljes felszín alatti utánpótlódási terület nagyobb a "B" védőzónánál, a "C" védőzóna kérelemre vagy hivatalból kijelölhető, ha azt a vízbázis védelme indokolttá teszi.

(6) A távlati és a lekötött felszín alatti vízbázisoknál

a) belső és külső védőidomot, illetőleg védőövezetet nem kell meghatározni,

b) a hidrogeológiai védőidom, illetőleg védőövezet "A" belső zónáját csak akkor kell meghatározni, ha a tervezett vízkivételek konkrét helye, mélységköze, a kutankénti víztermelés már megközelítőleg ismert;

c) a hidrogeológiai védőidom, illetőleg védőövezet "B" külső zónáját minden esetben meg kell határozni.

A vizsgálatok során kötelezően meg kell határozni a különböző elérési idejű védőövezeteket: belső (20 nap), külső (6 hónapnap) és a hidrogeológiai („A” 5 év, „B” 50 év).

A védelem mértékétől függően szükséges az egyes védőövezetek, védőzónák kijelölése.

Az ivóvízbázis fenntartójára, üzemeltetőjére az alábbi kötelezettségek vonatkoznak:

A felszín alatti vízbázis minőségének megóvása érdekében gondoskodni kell a lehetséges szennyező források esetleges káros hatásának megszüntetéséről, illetve annak ellenőrzött körülmények között tartásáról.

A biztonságban tartást szolgáló intézkedéseket fenti kijelölésnek és lehatárolásnak megfelelően kell biztosítani.

A vízbázis fenntartója köteles a védőövezetekre vonatkozó területhasználati korlátozásokat betartani.

Javaslat a védőövezetekre vonatkozó területhasználati korlátozásokra:

- Belső védőövezet:
 - Kijelölése kötelező! A belső védőidomban és védőövezet területén csak a vízkivétel létesítményei és olyan más létesítmények helyezhetők el, melyek a vízkivételhez csatlakozó vízellátó rendszer üzemi céljait szolgálják. A létesítményeket és berendezéseket úgy kell üzemeltetni, hogy szennyező anyag ne kerülhessen a vízbe, a terepfelületre vagy a felszín alá, illetve a vizet gyűjtő, kitermelő és szállító berendezésekbe.
 - A terepfelületet úgy kell kialakítani, hogy a csapadékvízből visszamaradó, pangó vizek ne keletkezzenek. A védőövezeten lehetőleg összefüggő füvesített felületet kell kialakítani, ahol trágyázás, (szerves vagy műtrágya) valamint növényvédő szerek használata tilos.

- A belső védőövetet be kell keríteni és őrzéséről ennek ellenére gondoskodni kell.
- A belső védőidomban és védőövet területén rendszeresen a vízállásirányító üzemeltetőjének azok a dolgozói tartózkodhatnak, akik ott munkát végeznek, és a külön jogszabályban meghatározott rendszeres egészségügyi ellenőrzést igazoló egészségügyi könyvvél rendelkeznek. Belépésre jogosultak továbbá, az itt dolgozók munkájának irányítói, valamint az ellenőrzésre jogosult hatósági személyek, továbbá azok, akiket a védőterület tulajdonosa erre (így például átmeneti munkavégzésre) esetleg feljogosít. A belépésre engedélyt adó köteles gondoskodni arról, hogy az ideiglenesen ott tartózkodók szennyezést ne okozzanak.
- Gondoskodni kell a belső védőterületek folyamatos karbantartásáról, illetve bekerítéséről.
- A vizsgált kutaknál a belső védőterület 10 m sugarú körnél nagyobb, kialakított, bekerített.
- Külső védőövet:
 - Kijelölése nem szükséges. (Az elérési idő > 6 hónap.)
- Hidrogeológiai „A” zóna:
 - Kijelölése nem szükséges (Az elérési idő > 5 év)
- Hidrogeológiai „B” zóna:
 - Kijelölése nem kötelező (Az elérési idő > 50 év). Javasoljuk azonban az alábbi korlátozások érvényesítését a modellezéssel lehatárolt felszínalatti térrészre vonatkozóan.
 - Tilos olyan létesítményt elhelyezni, melynek jelenléte, vagy üzeme a felszín alatti víz minőségét károsíthatja.
 - A védőidombon belül tervezett új vízkivételek esetében javasoljuk, hogy kizárólag csak elfogadható ráhatást eredményező, hidrogeológiai hatásvizsgálatot követően legyenek engedélyezhetők.
 - A védőidom alap és fedőlapjai közötti térrészt érintő fúrások esetében, azaz a 20 m-nél mélyebb kutaknál, szükséges a záró rakat teljes hosszban történő palástcementezése.
 - A védőidombon belül tilos olyan tevékenységet végezni, melynek eredményeként jelentősen csökken a vízbázis természetes védettsége, illetve nő a környezet sérülékenysége.
 - A védőidom felszíni vetületét érintő területen a **219/2004** Korm. rend. szerinti kockázatos (szennyező) anyag közvetett bevezetését nem javasoljuk, közvetlen bevezetése jogszabályilag tilos!
 - A felső szint védelme érdekében a talajvíz szennyezés elkerülésére, az engedély nélküli, szabálytalan kutak felderítésére különös gondot kell fordítani.
 - Monitoring hálózat kiépítését nem tartjuk szükségesnek.

A kút üzemeltetéséhez szabályzatot kell készíteni, melyben javasoljuk az alábbi rendszeres mérések elvégzését előírni:

- kút vízhozama a vízórán hetente,
- üzemi és nyugalmi vízszintmérés havonta,
- vízminőség ellenőrzése figyelő kutaknál is évente,
- üzemelő kutak vízszintje havonta,

A figyelő kutak vízszint mérésekor naplózni kell az üzemelő kutak vízhozamát és üzemi vízszintjét is.

A fenti rendszeres méréseken túlmenően, javasoljuk a kutak ellenőrző műszeres felülvizsgálatát legalább 4 évenként elvégeztetni, az alábbi mérésekkel:

- talpmélység ellenőrzés,
- reométerezés,
- kapacitásmérés,
- visszatöltődés mérés,
- víz és gázvizsgálat,

Fenti mérések alapján a kutak állapota, a rétegnyomások alakulása figyelemmel kísérhető, az esetleges kúthibák időben észlelhetők.

Az észlelések adatainak értékelésével a védettség vizsgálatot 5 évenként célszerű megismételni.

Egyéb előírások:

- A vízbázis biztonságos üzemeltetése, valamint a felszín alatti vizekre gyakorolt depresszionáló hatás figyelemmel kísérése érdekében:
 - a kiépített vízbázis kútjain az egyéb előírások során elrendelt állandó üzemi méréseket rendszeresen kell végezni,
 - a termelő kutakon évi egyszeri alkalommal] vízkémiai vizsgálatokat kell végezni a **21/2002. (IV. 25.)** KöViM rendelet 3. sz. mellékletében megadott „A” és „B” jelű komponenskörre,
 - a vizsgálati eredményeket a tárgyévet követő március 31-ig meg kell küldeni a vízügyi hatóság részére.
- Évente legalább egy alkalommal helyszínelni (ellenőrizni és vizsgálni) szükséges a védelembe helyezett vízbázis állapotát.
- A vízkészletet veszélyeztető, szennyező tevékenység-esemény észlelése esetén az arra hatáskörrel rendelkező közigazgatási szerveiméi intézkedést kell kezdeményezni.
- A hatósági ellenőrzés lehetőségét az arra jogosultaknak mindenkor biztosítani kell.
- A védőterület, védőidom kijelölő határozat hatályba lépését követő 10 éven belül felül kell vizsgálni és szükség esetén módosítani kell a védőterület, -védőidom kijelölését.

Amennyiben a kijelölt védőidomnak felszíni metszete nincs, azonban a védőidom sérülékeny földtani közegben helyezkedik el. Ennek figyelembevételével, a tervezési területen fokozott figyelmet kell fordítani az olyan tevékenységek végzésére, létesítmények elhelyezésére, melyeknek jelenléte vagy üzemeltetése következtében csökkenhet a felszín alatti vízkészlet természetes védettsége. A védőövezet területén a létesítményeket és berendezéseket úgy kell üzemeltetni, hogy (20 napon belül le nem bomló) szennyező anyag ne kerülhessen a vízbe, a terepfelületre vagy a felszín alá, a vizet gyűjtő, kitermelő, szállító berendezésekbe.

A területi módosítások nem érinthetik a kutak belső védőterületét. A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet előírása értelmében, a kútfejtől mért 10 m sugarú kör területét szabadon kell hagyni a kivitelezések során.

A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete alapján a kutak kijelölt belső védőterületén belül - a fenntartást, karbantartást kivéve - mindenféle tevékenység végzése tilos.

Amennyiben a tervezett fejlesztéshez kapcsolódóan felszín alatti víztestet érintő tevékenységet kívánnak megvalósítani és/vagy igénybe venni (pl. kút létesítése, meglévő kút használata) a következő - felszín alatti vizek védelmére vonatkozó - jogszabályokat kell figyelembe venni:

- **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről
- **201/2001. (X. 25.)** Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről
- **219/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
- **6/2009. (IV. 14.)** KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről
- **101/2007. (XII. 23.)** KvVM rendelet a felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfúrás szakmai követelményeiről
- **27/2004. (XII. 25.)** „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet

Geotermikus energia, termálvíz hasznosítás

A geotermikus energia-hasznosítás a megújuló energiaforrások egy olyan csoportja, amely hazánkban bőségesen rendelkezésre áll. Nevezhetnénk akár a „jövő energiájának” is, ugyanis kedvező adottságaink ellenére jelenleg még nagyon alacsony mértékben történik a kiaknázása, noha a megfelelő technológiák már régóta rendelkezésre állnak.

Az 1950-60 -as években a térség területén kőolaj és földgázkutató fúrásokat végeztek. Termálvizet több helyen is találtak, de jelentősebb szénhidrogén kincsre nem bukkantak.

A mai modern technika lehetőséget teremt a termálvíz, illetve a termálvízkutak többcélú kihasználására (pl: épületek, üvegházak fűtése, kiserőművek üzemeltetése, stb.). Ehhez olyan technológiák alkalmazása szükséges, amelyek képesek elviselni a rendelkezésre álló víz magas hidrogénkarbonát tartalmát, ásványi anyag-tartalmát, és a rendkívül alacsony vízkeménységet.

A fűtésre vagy egyéb célokra is felhasználható termálvíz adta lehetőségek kihasználását célszerű minél szélesebb körben támogatni.

A megye területén kedvező termálvíz beszerzési lehetőségek vannak. A termálkutak elsősorban kommunális céllal (fürdők ellátása) kerülnek hasznosításra. A hévíztartó felső

pannon képződménycsoportot a helyszíntől függően 900-1500 m között szűrőzik a termálkutak. A kitermelhető víz hőmérséklete 40-65 °C. A vízkövesedés ritkán jelent gondot. Az összlet nyomáscsökkenése nagyon jelentős (helyenként több atmoszférás), a kitermelés általában szivattyús vagy kompresszoros.

A használt termálvizek sótartalma a felszíni befogadók káros anyag (sók) terhelését növelik. A vízmérleg szerint a termálvíz készletek átlagos kihasználtsága mintegy 37 %-os, növekvő mértékű. A víztartó képződményekben jelentkező nyomáscsökkenések miatt takarékosabb hévízgazdálkodásra van szükség. A takarékosabb felhasználást segítik a víz-visszaforgatásos rendszerek is.

Rákóczi falva településen nem található termálkút.

Rákóczi falva esetében is érdemes lenne több figyelmet szentelni a geotermikus energia hasznosításának, hiszen olcsó és környezetbarát módon lenne megvalósítható ezzel a „zöld” energiával például közintézmények fűtése, vagy akár melegházak, kertészetek melegvízellátása is.

A Víz Keretirányelv célkitűzései

A Víz Keretirányelv megteremti a jogi kereteket a szárazföldi felszíni vizek, az átmeneti vizek, a parti vizek és a felszín alatti vizek védelmének megvalósításához.

Az általános célokat az 1. cikk határozza meg:

- A vízi ökoszisztémák, és - tekintettel azok vízszükségletére - a vízi ökoszisztémáktól közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztémák és vizes élőhelyek állapotának javítása és védelme.
- A vízkészletek fenntartható használatának elősegítése.
- A különösen veszélyes anyagok vizekbe való bevezetésének fokozatos csökkentése és megszüntetése.
- A felszín alatti vizek szennyezésének csökkentése.
- Az áradások és aszályok hatásainak mérséklése.

A környezeti célkitűzéseket a 4. cikk határozza meg. A legfontosabb előírások a felszíni vizekkel kapcsolatban:

- El kell érni a víztestek jó ökológiai állapotát 15 év alatt.
- El kell érni az erősen módosított és mesterséges víztestek jó potenciálját és jó kémiai állapotát 15 év alatt.
- Meg kell akadályozni a felszíni vizek állapotának romlását.

A legfontosabb előírások a felszín alatti vizekre vonatkozóan:

- El kell érni a jó mennyiségi és minőségi állapotot 15 év alatt.
- Vissza kell fordítani a jelentős terhelési trendeket.
- Meg kell akadályozni, illetve korlátozni kell a káros anyagok vizekbe történő bejutását.
- Meg kell akadályozni a felszín alatti vizek állapotának romlását.

Fejlesztési javaslat:

A tervezett fejlesztések megvalósításakor a kapcsolódó hatályos jogszabályok előírásait figyelembe kell venni!

A fejlesztési területek vízellátása a meglévő vízellátó rendszer bővítésével, új vezetékek építésével megoldható. A meglévő vízellátó rendszer kapacitása a távlatban jelentkező többlet vízigényt előre láthatóan ki tudja elégíteni.

A fejlesztésre tervezett területeken, illetve környezetükben a Vízyűjtő-gazdálkodási Tervben kijelölt felszíni víztest nem található.

Vízgazdálkodási létesítmény érintettsége esetén a lent hivatkozott jogszabályi háttérrel kell figyelembe venni, a létesítmény vagyongazdálkodójának/üzemeltetőjének hozzájárulása mellett.

- *a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet*
- *a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet.*

A külterületi helyi, saját szükségletek kielégítésére szolgáló kutak esetén is kötelezően érvényes a 10 m sugarú körnek megfelelő védőterület kialakítása. Ennek, illetve a vízbázisok védelméről szóló 123/1997. (VII.18.) Korm. rendeletben foglaltaknak a betartását a hatóságoknak rendszeresen ellenőrizni kell.

A meglévő vízellátó rendszerek bővítését, illetve újak létesítését – a felszín alatti vízbázisok ismeretében – a KÖTIVIZIG engedélyezi, igény szerint javaslatot is tesz rá. Tervezéskor minden esetben – állattartó telep kialakításakor kiemelten – be kell tartani "a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről" szóló 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet előírásait.

A külterületi tanyák és egyes állattartó telepek vízellátását rendszerint egyedileg, többnyire 10-30 m körüli talpmélységű fűrt kutakból oldják meg a tulajdonosok, de található még néhol ásott kutak is. Ezen vízkivételi művek esetében is elő kell írni a védőterületekre vonatkozó korlátozásokat és tiltásokat, melyeket a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szabályoz.

A belterülettől távol eső telepek, majorok, tanyák vízellátása a távlatban is csak egyedileg oldható meg, a nagy távolságok miatt a városi hálózatra gazdaságosan nem kapcsolhatók.

A 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés "C" pontja értelmében az 500 m³/év vízigényt meg nem haladó, kizárólag házi vízigényt kielégítő, talajvizet (és nem rétegvizet!) kitermelő, sekély mélységű kút létesítését a település jegyzője engedélyezheti. Minden egyéb esetben a Katasztrófavédelmi Hatóság az engedélyező szerv.

A kismélységű kutak különböző létesítményektől, potenciális szennyező forrásoktól való minimális védőtávolságát mindenhol be kell tartani! Környezetvédelmi szempontból különösen nagy figyelmet kell fordítani a kutak helyes kialakítására, a szennyező anyagok bejutásának megakadályozására.

Rákóczi falva a 27/2004. (XII.25.) „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet alapján **érzékeny földtani közegben** található a felszín alatti vizek szempontjából. Ennek értelmében a tervek készítés folyamán fokozottan kell figyelembe venni a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó hatályos jogszabályokat:

- **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről különös tekintettel a település ivóvízbázisára és a strandi kutakra.
- **201/2001. (X. 25.)** Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről
- **219/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
- **6/2009. (IV. 14.)** KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről
- **27/2004. (XII.25.)** „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet

A területi módosítások nem érinthetik a kutak belső védőterületét. A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet előírása értelmében, a kútfejtől mért 10 m sugarú kör területét szabadon kell hagyni a kivitelezések során.

A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete alapján a kutak kijelölt belső védőterületén belül - a fenntartást, karbantartást kivéve - mindenféle tevékenység végzése tilos.

Amennyiben a tervezett fejlesztéshez kapcsolódóan felszín alatti víztestet érintő tevékenységet kívánnak megvalósítani és/vagy igénybe venni (pl. kút létesítése, meglévő kút használata) a Településrendezési eszközök módosításánál a következő - felszín alatti vizek védelmére vonatkozó - hatályos jogszabályokat kell figyelembe venni:

- **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről,
- **201/2001. (X. 25.)** Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről,
- **219/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről,
- **6/2009. (IV. 14.)** KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről,
- **101/2007. (XII. 23.)** KvVM rendelet a felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfúrás szakmai követelményeiről
- **27/2004. (XII.25.)** „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet

Fejlesztések Rákóczi falva, belterület

1. Zöldterület átsorolása, a megszűnt játszótér helyén kertvárosias lakóterület 1510/90 hrsz (Z→Lke)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.

Jogszabály változás miatt

2. Sportpálya jogszabály változás miatti átsorolása 412 és 414 hrsz (Kksp→KbSp)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*
3. Temető jogszabály változás miatti átsorolása 23/4 és 23/5 hrsz (Kkt→KbT)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*
4. Zöldterület jogszabály változás miatti átsorolása Szabadság tér, közterület 610 hrsz egy része (Z→Zkp)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

Fejlesztések Rákóczi falva, külterület

1. Tervezett kertvárosias lakóterület a Jókai Mór út folytatásában 06/5 hrsz és a 06/69 hrsz terület egy része (Má→Lke)
Fejlesztési javaslat: *A tervezett lakóterület ellátása érdekében a vízellátás vezetékeit ki kell építeni, valamint a lakóterület tűzvízellátását biztosítani kell, a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével. A vízellátás létesítményei a településen rendelkezésre állnak, az új vezetékek azokra csatlakoztatva épülhetnek meg. Az új vízellátási létesítményeket meg kell tervezetni, majd meg kell szerezni a vízjogi létesítési engedélyt, amelyet a területileg illetékes Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi Hatósági Osztálya ad ki. Ennek birtokában el kell készíttetni a kiviteli tervet, a kiviteli terv alapján pedig el lehet végezni a kivitelezési munkálatokat. A kivitelezési munkák során javasolt az Önkormányzatnak Műszaki Ellenőrt alkalmaznia. A sikeres kivitelezést követően meg kell szerezni a megépült létesítmények vízjogi üzemeltetési engedélyt, amelyet szintén a Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi Hatósági Osztálya ad ki. A víziközmű üzemeltető a vízjogi üzemeltetési engedély birtokában tudja végezni a megépült víziközművek üzemeltetését.*
2. Az aktivitásérték pótlása miatt véderdő kijelölése a Jókai út folytatásában lévő külterületi 08/57 hrsz területen (Má→Ev)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*
3. Tervezett gazdasági erdőterületek (az Országos Erdőállomány adattár szerint erdők), az aktivitásérték pótlása miatt külterület 022/64 Nyár utca folytatásában lévő dűlőút mellett, valamint a 026/7 hrsz külterületi földrészlet (Má→Eg)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*
4. Tervezett különleges beépítésre nem szánt lovasturisztikai terület, 076/30 hrsz- ú terület (Má→KbLo)
Fejlesztési javaslat: *A tervezett turisztikai terület ellátása érdekében a vízellátás vezetékeit ki kell építeni, valamint a terület tűzvízellátását biztosítani kell, a*

vonatkozó jogszabályok figyelembevételével. A vízellátás létesítményei a településen rendelkezésre állnak, az új vezetékek azokra csatlakoztatva épülhetnek meg. A másik lehetőség pedig, hogy a turisztikai terület vízszükségletét egyedileg, fúrott kúttal és amennyiben szükséges, a hozzá kapcsolódó vízkezelő (víztisztító) berendezéssel elégítik ki.

Mind a vízvezeték hálózat bővítése, mind pedig az egyedi vízellátás kiépítése vízjogi létesítési engedély köteles tevékenységek.

5. Tervezett közjóléti erdő (parkerdő) jelenlegi erdőterület átsorolásával a 076/31 hrsz-ú területen (Eg→Ek)

Fejlesztési javaslat: A tervezett parkerdő ellátása érdekében a vízellátás vezetékeit ki kell építeni, valamint a terület tűzvízellátását biztosítani kell, a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével. A vízellátás létesítményei a településen rendelkezésre állnak, az új vezetékek azokra csatlakoztatva épülhetnek meg. A másik lehetőség pedig, hogy a turisztikai terület vízszükségletét egyedileg, fúrott kúttal és amennyiben szükséges, a hozzá kapcsolódó vízkezelő (víztisztító) berendezéssel elégítik ki.

Mind a vízvezeték hálózat bővítése, mind pedig az egyedi vízellátás kiépítése vízjogi létesítési engedély köteles tevékenységek.

Jogszabály változás miatt

6. Rekultivált hulladéklerakó hulladéklerakó területbe sorolása a 074/3 hrsz-ú területen (Ev – KbHu)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.

7. A megszünt töltés erdőterületbe sorolása, 0203/1 és 0203/14 hrsz (töltés→Eg)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.

8. A töltés vízgazdálkodási területbe sorolása, 0203/4 és 0203/9 hrsz (töltés→V)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.

9. Tervezett természetközeli terület (vízállásos terület jogszabályváltozás miatti átsorolása), a 0111 hrsz egyes alrészletei (V→Tk)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.

10. Kertes mezőgazdasági terület (a gyümölcsös területek jogszabályváltozás miatti átsorolása) 06/20, 06/28, 08/40, 08/41, 08/42, 08/43, 024/3, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/9 hrsz (Mgyü→Mk)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.

11. Általános mezőgazdasági terület (nem gyümölcsös terület tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása) 08/74, 030/5 hrsz (Mgyü→Má)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.

12. Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0100 hrsz egy része, 093/1, 082/1, 082/2 és 082/3 hrsz (Ká→KMü)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

13. Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen bemutató állattartás funkcióval (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0103/20, 0103/16, 0103/14 hrsz (Ká→KMü)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

14. Tervezett vízgazdálkodási terület, halastó (jogszabályváltozás miatt a halastó terület átsorolása) 015/2, 015/3, 015/4, 030/3, 030/14 hrsz (Máh→Vh)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

SZENNYVÍZELVEZETÉS, -TISZTÍTÁS, - ELHELYEZÉS

Belterületi szennyvízelvezetés

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT munkarésében.

A talaj és talajvíz védelme érdekében szennyvíz belterületen csak közcatornába vezethető.

A közcatornára rákötött ingatlanok esetében, ahol előtisztítás szükséges (pl.: éttermek, konyhák, gépkocsi mosók), a megfelelően méretezett műtárgyak (zsír és olajfogók) kiépítését és a későbbiekben szakszerű üzemeltetését biztosítani kell, létesítésük és üzemeltetésük vízjogi engedély alapján lehetséges.

A szennyvízbekötéssel nem rendelkezők, az egyes ingatlanokon lévő zömében nem vízzáróan kialakított felszín alatti szennyvíz tároló aknában gyűjtik a keletkező szennyvizet. Ezekből a tárolókból a szennyvizet bizonyos időközönként, szennyvíz szippantó járművekkel szállítatják el az abonyi szennyvíztisztító telepre. De mivel a szennyvíztároló aknák jelentős része nem megfelelő kialakítású, ezért a szennyvizet a talajba szivárognak, ezzel nagymértékben szennyezve a környezetet.

A település sík területen fekszik, amely a belvizek által veszélyeztetett. A belterület egyes mélyebb fekvésű részein is előfordulhat magas talajvízállás, amelyet tovább emelhet a jelenlegi (többségében nem zárt, szikkasztóként funkcionáló) közműpótlók alkalmazása miatt a település alatt kialakult szennyvíz-dóm. **Ennek megszüntetése az Önkormányzat kiemelt feladata.**

A legfontosabb feladatok ezzel összefüggésben:

- *a település helyi vízbázisának megóvása,*
- *a védett és védendő természeti értékek megóvása,*
- *a talaj és talajvíz szennyeződésektől való védelme,*
- *a lakosság életminőségének javítása,*
- *a környezettudatosság kialakítása,*
- *a szennyvízelvezető rendszerre még nem csatlakozott fogyasztók rácsatlakozásának az elősegítése (vagy kényszerítése).*

Kiemelten fontos feladat a felszíni és a felszín alatti vizek védelme, a lakosság életminőségének javítása, s mindennek a lehető leggazdaságosabb módon történő megoldása.

Külterületi szennyvízelhelyezés

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarésében.

Fejlesztési javaslat:

A tervezett fejlesztések megvalósításakor a kapcsolódó hatályos jogszabályok előírásait figyelembe kell venni!

Rákóczi falva belterületén a szennyvízelvezetést szolgáló létesítmények megépültek. A fejlesztésre javasolt területek szennyvízelvezetése a meglévő rendszerre csatlakoztatva megoldható.

A szennyvizekkel a környezetet szennyezni nem szabad, ezért a talaj és a talajvíz védelme érdekében a szennyvizek szikkasztása a település teljes közigazgatási területén tilos, az még átmenetileg, rövid időre sem megengedhető.

A nyílt árkokba, csatornába, patakokba, egyéb időszakos, vagy állandó vízfolyásokba való szennyvízrákötéseket, valamint a felhagyott kutakba történő szennyvíz bevezetéseket meg kell szüntetni!

Mindenképpen törekedni kell a szükséges szennyvíz gyűjtésére és tisztítására.

Hazánkban a víziközmű vezetékek jelentős hányada élettartamának végéhez közelít, így a jövőbeni fejlesztések/beruházások a hálózatot kell, hogy érintsék.

A közműüzemeltető által javasolt előírások:

A különböző hasznosítási területek kijelölésénél figyelembe kell venni a kialakítandó területek, telkek közművekkel történő elláthatóságát. A telekkialakításoknál megfelelő szélességű közterületeket kell biztosítani a telkek megközelíthetősége és közművekkel történő ellátása érdekében.

A víziközművek esetén az előírásokban szereplő védőtávolságok betartása minden esetben kötelező. Amennyiben ehhez közterületrendezés (kisajátítás) szükséges, a víziközművek csak a megfelelő szélességű közterület kiszabályozása után építhetők meg.

Az egyes szennyvízcsatornával kapcsolatos építmények környezetében (szennyvízátelölők) minden esetben be kell tartani a 20 m-es védőtávolságot. Amennyiben ezen a távolságon belül bármilyen tevékenység, vagy beruházás valósul meg, úgy a szükséges zaj-, rezgés-, és szaghatás védelem kialakításának költségeit a beruházónak kell viselnie.

A csatornázott területektől távol eső területrészekben, illetve létesítményekben keletkező szociális szennyvizek esetén, (amennyiben az itt keletkező szennyvizek viszonylag kis mennyiségűek), a gyűjtés és szállítás lehetősége jöhet szóba, azzal a megkötéssel, hogy kizárólag zárt, szigetelt szennyvíztároló építhető. Nagyobb szennyvízmennyiségek esetén egyedi, kis szennyvíztisztító berendezés(ek) létesítése javasolt, a vonatkozó jogszabályok szerint (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

A gazdaságosan nem csatornázható területek esetében lehetőség van úgynevezett **egyedi szennyvíztisztító kisberendezések** alkalmazására is. Ezek ingatlanonként egyedileg, vagy

több ingatlan szennyvizét összegyűjtve, egy közbenső, nem túl távoli területen elhelyezve telepíthetők, illetőleg alkalmazhatók.

Vállalkozási, gazdasági, ipari területekről (lakótelkeken engedélyezett vállalkozások esetén is) a kibocsátott szennyvíz szennyezettségének a közcsatornára való rákötési előírásoknak meg kell felelnie, az ettől eltérő szennyezettségű vizet telken belül létesítendő egyedi szennyvízkezeléssel - a megengedett szennyezettség mértékéig - elő kell tisztítani. Állattartással összefüggően keletkező szennyvíz kezelése-elhelyezése egyedi megoldást igényel, amelyhez a szakhatóságok (ÁNTSZ, Katasztrófavédelmi Hatóság, Természetvédelmi Hatóság) engedélyének a beszerzése is szükséges.

Közvetlenül az élővízfolyásba, az ipari-vállalkozási-gazdasági területekről származó ipari eredetű szennyvíz kizárólag a hatóságok által előírt megfelelő kezelés után, a hatóságok által kiadott vízjogi létesítési engedéllyel, - az abban előírtak szigorú betartásával - vezethető be.

A szennyvizek elhelyezésekor figyelembe kell venni a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről előírásait.

Rákóczyfalva a 27/2004. (XII.25.) „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet alapján érzékeny földtani közegben található a felszín alatti vizek szempontjából. Ennek értelmében a tervekészítés folyamán fokozottan kell figyelembe venni a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó hatályos jogszabályokat.

Közműlétesítmények és közműhálózatok, valamint elektronikus hírközlési hálózatok és létesítmények elhelyezésénél az OTÉK előírásait, a megfelelő ágazati szabványokat és előírásokat, valamint jelen helyi építési szabályzatban előírtakat kell figyelembe venni. Az ágazati előírások szerinti védőtávolságokat biztosítani kell. A védőtávolságon belül mindennemű tevékenység csak az illetékes üzemeltető, és az érintett szakhatóság hozzájárulása esetén végezhető.

A meglévő és a tervezett közcélú vízellátás, vízvezetés (szenny- és csapadékvíz), energiaellátás (villamos energia ellátás, földgázellátás), valamint az elektronikus hírközlés hálózatai és létesítményei, továbbá azok ágazati előírások szerinti biztonsági-, védőövezeteinek számára közterületen kell helyet biztosítani. Ettől eltérő esetben a hálózatok és létesítmények, valamint azok biztonsági-, védőövezeteinek helyigényét szolgalmi jogi bejegyzéssel kell fenntartani.

Új út, utca létesítésekor a tervezett közművek egyidejű megépítéséről, a csapadékvizek elvezetéséről, beépítésre szánt területen a közvilágítás megépítéséről, út rekonstrukciónál a meglévő közművek szükséges egyidejű felújításáról és a még hiányzó közmű kiépítéséről is gondoskodni kell.

A közművezetékek átépítésekor és új vezetékek fektetésekor a racionális területgazdálkodás érdekében, az útburkolat alatt a közművek elrendezésénél mindig a távlati összes közmű elhelyezésére kell helyet biztosítani. Továbbá, a beépítésre szánt területeken a közművezetékek helyét úgy kell kijelölni, hogy azok 12 m szabályozási szélességet el nem érő utcákban legalább egyoldali, 12 m szabályozási szélességet meghaladó szélességű utcákban kétoldali fasor telepítését ne akadályozzák meg.

Az Országos Településrendezési és Építési Követelmények-ben (OTÉK) meghatározásra került a szennyvíztisztító, szennyvíziszap-kezelő, -tároló és -elhelyező építmények legkisebb

távolsága (védőterülete) lakó-, vegyes-, gazdasági- (a jelentős mértékű zavaró hatású ipari kivételével), üdülő- és különleges (a hulladéklerakók területének kivételével) területektől.

A közterületi szennyvízátelők szagmentesítő rendszerrel vannak felszerelve, ezért a védőtávolságuk: 20 m.

A szolnoki regionális szennyvíztisztító telep védőtávolsága 500 m. Ezen távolságon belül lakóépület nem helyezhető el!

(A telep védőtávolsága Rákóczi falva közigazgatási területét nem érinti).

A szennyvíztisztító telep védőtávolságán belül lakó-, üdülő, kereskedelmi-szolgáltatási célú, ipari gazdasági, településközponti vegyes és különleges övezetbe tartozó építmény nem helyezhető el, élelmiszer és gyógyszer alapanyag nem termelhető és nem állítható elő, élelmiszer és gyógyszer nem gyártható, nem csomagolható, nem raktározható és nem forgalmazható.

A szennyvízgyűjtő hálózatra telepített szagmentesen és zajmentesen kialakított szennyvízátelők műtárgy 20 m-es, a szagtalanító berendezés nélküli műtárgy 150 m-es védőtávolság biztosítását igényli, az OTÉK előírásai szerint (Függelék az Országos Településrendezési és Építési Követelményekhez - Függelék "A").

Élővízfolyásba, csapadécsatornába, árkokba, felhagyott kutakba tilos szennyvizet bevezetni!

Állattartással kapcsolatban keletkező trágyalevek zárt gyűjtéséről és trágyaszarvasra történő öntözéséről, vagy alkalmas mezőgazdasági területen való szakemberrel elhelyezéséről gondoskodni kell.

A szennyvizek elhelyezésekor figyelembe kell venni a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről előírásait.

Külterületen a telek tulajdonosa köteles gondoskodni a keletkező szennyvíz, trágya, hígtrágya, egyéb hulladék ártalmatlan átmeneti tárolásáról, kijelölt telepre történő szállításáról, illetve hasznosításáról.

A felszíni és felszínalatti vízbázisok védelme szempontjából különösen nagy gondot kell fordítani a szociális és az állattartásból származó szennyvizek elvezetésére, biztonságos elhelyezésére. A szennyvízcsatornára nem csatlakozott lakosok házi gyűjtőaknáit rendszeresen ellenőrizni kell. Ezen aknák általában nem megfelelő szigetelésűek, így azok tulajdonosait fel kell szólítani a környezetvédelmi jogszabályok betartására. Ezen ingatlanok esetében a lakosoknak gondoskodniuk kell a keletkező szennyvizek rendszeres elszállíttatásáról.

Amely ingatlantulajdonosok a kiépült közcsatornákra nem hajlandóak rácsatlakozni, a 2003. évi LXXXIX. törvény előírásai szerint környezetterhelési, illetve talajterhelési díj megfizetésére kötelezhetők.

Fejlesztések Rákóczi falva, belterület

1. Zöldterület átsorolása, a megszűnt játszótér helyén kertvárosias lakóterület 1510/90 hrsz (Z→Lke)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.

Jogszály változás miatt

2. Sportpálya jogszály változás miatti átsorolása 412 és 414 hrsz (Kksp→KbSp)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*
3. Temető jogszály változás miatti átsorolása 23/4 és 23/5 hrsz (Kkt→KbT)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*
4. Zöldterület jogszály változás miatti átsorolása Szabadság tér, közterület 610 hrsz egy része (Z→Zkp)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

Fejlesztések Rákóczi falva, külterület

1. Tervezett kertvárosias lakóterület a Jókai Mór út folytatásában 06/5 hrsz és a 06/69 hrsz terület egy része (Má→Lke)

Fejlesztési javaslat: *A tervezett lakóterület ellátása érdekében a szennyvízelvezetés létesítményeit ki kell építeni, a vonatkozó jogszályok figyelembevételével. A települési szennyvízelvezető rendszerek rendelkezésre állnak, az új csővezetékek azokra csatlakoztatva épülhetnek meg. Az új szennyvízelvezetési létesítményeket meg kell tervezetni, majd meg kell szerezni a vízjogi létesítési engedélyt, amelyet a területileg illetékes Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi Hatósági Osztálya ad ki. Ennek birtokában el kell készíttetni a kiviteli tervet, a kiviteli terv alapján pedig el lehet végezni a kivitelezési munkálatokat. A kivitelezési munkák során javasolt az Önkormányzatnak Műszaki Ellenőrt alkalmaznia. A sikeres kivitelezést követően meg kell szerezni a megépült létesítmények vízjogi üzemeltetési engedélyt, amelyet szintén a Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi Hatósági Osztálya ad ki. A víziközmű üzemeltető a vízjogi üzemeltetési engedély birtokában tudja végezni a megépült víziközművek üzemeltetését.*

2. Az aktivitásérték pótlása miatt véderdő kijelölése a Jókai út folytatásában lévő külterületi 08/57 hrsz területen (Má→Ev)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

3. Tervezett gazdasági erdőterületek (az Országos Erdőállomány adattár szerint erdők), az aktivitásérték pótlása miatt külterület 022/64 Nyár utca folytatásában lévő dűlőút mellett, valamint a 026/7 hrsz külterületi földrészlet (Má→Eg)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

4. Tervezett különleges beépítésre nem szánt lovasturisztikai terület, 076/30 hrsz- ú terület (Má→KbLo)

Fejlesztési javaslat: *A tervezett turisztikai terület ellátása érdekében a szennyvízelvezetés létesítményeit ki kell építeni, a vonatkozó jogszályok*

figyelembevételével. A települési szennyvízelvezető rendszerek rendelkezésre állnak, az új csővezetékek azokra csatlakoztatva épülhetnek meg. A másik lehetőség pedig, hogy a turisztikai területen keletkező kommunális szennyvizet egyedi, kis szennyvíztisztító berendezéssel (vagy berendezésekkel) tisztítják meg. Az így keletkező tisztított szennyvíz a talajban elszivárogtatható, amennyiben a vonatkozó jogszabályban előírt feltételek teljesülnek (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

A közüzemi szennyvízelvezető rendszer bővítése vízjogi létesítési engedélyhez kötött tevékenység. Az egyedi kis szennyvíztisztító berendezések telepítése jegyzői engedéllyel végezhető, a 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet szerint.

Harmadik lehetőség a szennyvizek szigetelt, zárt tárolóban történő gyűjtése, és rendszeres szakszerű elszállíttatása a szennyvíztisztító telepre.

5. Tervezett közjóléti erdő (parkerdő) jelenlegi erdőterület átsorolásával a 076/31 hrsz-ú területen (Eg→Ek)

Fejlesztési javaslat: A tervezett parkerdő ellátása érdekében a szennyvízelvezetés létesítményeit ki kell építeni, a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével. A települési szennyvízelvezető rendszerek rendelkezésre állnak, az új csővezetékek azokra csatlakoztatva épülhetnek meg. A másik lehetőség pedig, hogy a parkerdőben keletkező kommunális szennyvizet egyedi, kis szennyvíztisztító berendezéssel (vagy berendezésekkel) tisztítják meg. Az így keletkező tisztított szennyvíz a talajban elszivárogtatható, amennyiben a vonatkozó jogszabályban előírt feltételek teljesülnek (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

A közüzemi szennyvízelvezető rendszer bővítése vízjogi létesítési engedélyhez kötött tevékenység. Az egyedi kis szennyvíztisztító berendezések telepítése jegyzői engedéllyel végezhető, a 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet szerint.

Harmadik lehetőség a szennyvizek szigetelt, zárt tárolóban történő gyűjtése, és rendszeres szakszerű elszállíttatása a szennyvíztisztító telepre.

Jogszabály változás miatt

6. Rekultivált hulladéklerakó hulladéklerakó területbe sorolása a 074/3 hrsz-ú területen (Ev – KbHu)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

7. A megszűnt töltés erdőterületbe sorolása, 0203/1 és 0203/14 hrsz (töltés→Eg)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

8. A töltés vízgazdálkodási területbe sorolása, 0203/4 és 0203/9 hrsz (töltés→V)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

9. Tervezett természetközeli terület (vízállásos terület jogszabályváltozás miatti átsorolása), a 0111 hrsz egyes alrészletei (V→Tk)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

10. Kertes mezőgazdasági terület (a gyümölcsös területek jogszabályváltozás miatti átsorolása) 06/20, 06/28, 08/40, 08/41, 08/42, 08/43, 024/3, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/9 hrsz (Mgyü→Mk)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

11. Általános mezőgazdasági terület (nem gyümölcsös terület tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása) 08/74, 030/5 hrsz (Mgyü→Má)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

12. Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0100 hrsz egy része, 093/1, 082/1, 082/2 és 082/3 hrsz (Ká→KMü)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

13. Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen bemutató állattartás funkcióval (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0103/20, 0103/16, 0103/14 hrsz (Ká→KMü)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

14. Tervezett vízgazdálkodási terület, halastó (jogszabályváltozás miatt a halastó terület átsorolása) 015/2, 015/3, 015/4, 030/3, 030/14 hrsz (Máh→Vh)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek szempontjából nem igényel fejlesztést.*

CSAPADÉKVÍZ ELVEZETÉS, FELSZÍNI VÍZRENDEZÉS, BELVÍZVÉDELEM

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT munkarésében.

Jász-Nagykun-Szolnok megye területének 76 %- a árvíz által veszélyeztetett terület.

A települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi besorolását a **18/2003. (XII. 9.)** KvVM-BM együttes rendelet határozza meg a legveszélyeztetettebb településrész helyzete alapján. Ez alapján **Rákóczifalva** az **enyhén veszélyeztetett** kategóriába került besorolásra.

Rákóczifalva belvízvédelmi szempontból a KÖTIVIZIG 10. 09/A sz. Törökszentmiklósi belvízvédelmi szakaszához (5400 Mezőtúr, Pétery Károly u. 5. sz., tel.:56/550-038, 30/336-8090) tartozik, ezen belül a 064. Fegyvernek-Szajoli belvízrendszer 64/d Alcsi-Tenyő-Kengyeli belvízöblözetében helyezkedik el.

A 064. sz. Fegyvernek-Szajoli belvízrendszert É-on a 060. sz. Gyenda-Tiszabői, K-en a Nagykunsági belvízrendszer, D-en és NY-on a Tisza balparti töltése határolja. A terület jellegzetesen síkvidéki, több helyen mélyfekvésű, lefolyástalan területekkel, 10-20 cm/km-es átlagos terepeséssel. A belvízrendszer főbefogadója a Tisza.

Rákóczifalva közigazgatását tekintve vízgazdálkodási létesítmény a Bivalytói csatorna, amely a belvizeket gravitációsan a Varsányi zsilipen át juttatja, vagy szivattyúsan a Varsányi szivattyútelepen keresztül emeli be a főbefogadóba (Tisza).

Az elkövetkező programozási időszakra vízrendezési célú fejlesztést a KÖTIVIZIG nem irányzott elő.

Vízgazdálkodási létesítmények:

Rákóczifalva külterületén a belvizeket a Bivalytói csatorna és Bivalytói meghosszabbítás csatorna gyűjti össze.

A közigazgatáson belül kettős hasznosítású csatorna, valamint vízpótló, - és vízszétosztó csatorna nincs.

Rákóczifalva csapadékvizeinek befogadása, valamint a külterület mentesítése szempontjából figyelembe vehető csatornák:

Vízfolyás	Üzemeletető	Tulajdonos
Bivalytói csatorna	KÖTIVIZIG	Rákóczifalva Város Önkormányzata
Bivalytói meghosszabbítás csatorna	KÖTIVIZIG	Rákóczifalva Város Önkormányzata

Fenti csatornák üzemeltetését üzemeltetői szerződés alapján a KÖTIVIZIG végzi. Fenti csatornák esetében indokolt lenne az érték nélküli vagyonátadás, tekintettel a csatornák közcélú funkciójára, vízgazdálkodásban betöltött szerepük miatt!

Gyakran elöntés alá kerülő területek:

Az öblözetben az ármentesítés előtti időszakban Tiszai vízfolyások voltak ezen mély területeken. Összefüggő vízborítás nem keletkezik, a talaj átmedvesedik és a felszínen vízfoltok jelennek meg. A gyakran elöntés alá kerülő területek egy részét tudják mentesíteni úgy, hogy a befogadó csatornákon a levezetési időt egyrészt vízkormányzással, másrészt szivattyúzással igyekeznek meggyorsítani. Rákóczifalva közigazgatási területén, a **83/2014. (III. 14.)** Korm. rendeletben meghatározott vízjárta területet nem határozott meg a KÖTIVIZIG. A tiszai fővédvonal menti terület fakadóvízes területként van értékelve (főként a közigazgatás déli határán).

Belvív-veszélyeztetettség, aszályosság:

Rákóczifalva és közvetlen külterülete a Dr. Pálfai Imre által készített belvív veszélyeztetettség mutató alapján a **közepesen belvívveszélyeztetett** kategóriába, valamint Dr. Pálfai Imre féle Magyarország zonális aszályossági térképe alapján a **nagyon erősen aszályos** kategóriába tartozik.

Fentiekén túl a KÖTIVIZIG is kidolgozott egy belvív-veszélyeztetettség besorolást, mely a természeti adottságok és emberi tényezők figyelembe vételével készült, az észlelt jelenségek, területi belvívveszélyeztetettség mellett a csapadékvíz elvezető rendszer kiépítettségét, a

további befogadók állapotát is figyelembe veszi, aminek alapján (2020. évben aktualizált állapot) Rákóczi falva várost szintén közepesen belvív veszélyeztetett kategóriában soroljuk.

Mind a bel-, mind a külterületen található belvívveszélyes területek, amelyek vonatkozásában az építéssel kapcsolatban a korlátozások bevezetése indokolt a rendezési terv szabályozási munkarésében.

Belterületi vízrendezés

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT munkarésében.

Külterületi vízelvezetés

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT munkarésében.

Vízhasznosítás

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT munkarésében.

A településfejlesztési koncepció és a település fejlesztési tervezése során az alábbiakat kell figyelembe venni:

- A Víz Keretirányelvben a csapadékvíz-gazdálkodás megvalósítására vonatkozó általános célkitűzéseket és feladatokat kell figyelembe venni. A belterületen törekedni kell a tisztítást nem igénylő csapadékvizek visszatartására, illetve helyben tartására.

Általánosan megfogalmazott célkitűzések:

- a mértékadó csapadék 20 %-a az ingatlanon,

- a csapadékvíz elvető rendszeren levezetett csapadékvíz - mely a főbefogadóba kerül bevezetésre - további 20%-a oldaltározókban tartandó vissza,

Amennyiben a csapadékvíz a befogadóba a magas vízállás miatt gravitációsan nem vezethető be, úgy az önkormányzatnak gondoskodni kell a szivattyús átemelésről.

A csapadékvíz elvezetés műszaki lehetőségét mindenkor biztosítani kell, a belvívvédelmi tervben lévő üzemeltetési szabályzattal összhangban.

- Új beépítésre szánt területek kijelölésénél, a belvívvel veszélyeztetett, rendszeresen elöntésre kerülő területeket figyelembe kell venni, elkerülve a későbbi belvívkárokat, illetve a jelentős költséggel történő vízkárelhárítást. A beépítésre szánt területek kialakításánál a belterületi csapadékvíz-elvezetést rendszerszemléletben, a már kiépült csatornahálózatához kapcsolódva, a települési vízkárelhárítási tervvel összhangban kell kialakítani. A felszíni vízelvezető rendszerek tervezésénél a könnyen, gazdaságosan

karbantartható rendszereket kell előtérbe helyezni, azaz a nyílt gravitációs rendszereket kell preferálni (minél kevesebb átemelővel és zárt vezetékkel). A tervezés során a szabályozatlan lefolyás megszüntetésére, a belterületi vízvisszatartás elősegítésére kell törekedni, előtérbe helyezve a csapadékvízzel történő tudatos gazdálkodást.

- A településrendezési tervnek illeszkednie kell a települést érintő vízhasznosítási, vízrendezési- és belvízvédelmi fejlesztésekhez, illetve a meglévő csapadékvíz elvezető hálózathoz.
- A csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztésénél, a rendszerekben lévő lehetséges tartályokat kihasználva (mint pl. provizórikus tározás, időszakos árasztás, előürítés, átemelők kapcsolási szintjének összehangolása, beszivárgás növelése drénezéssel, szikkasztó árkos rendszerekkel) jó üzemrendű hálózatok kialakítására kell törekedni.
- A belvizes területeket figyelembe kell venni a közigazgatási határok korrekciójánál, valamint a lakóterületek kialakításánál, elkerülve a későbbi belvízkárokat, ill. a jelentős költséggel történő belvízkár elhárítást.
- A belterületi csapadékvíz elvezetést rendszerszemléletben, a már kiépült csatornahálózathoz kapcsolódva, a belvízvédelmi tervvel összhangban kell kidolgozni.
- A településfejlesztés során figyelembe kell venni a csapadékvíz-gazdálkodás szempontrendszerit, továbbá össze kell hangolni a felszíni vízlevezető rendszerek üzemeltetésével.
- A károsan sok és a károsan kevés víz kártételei elleni védekezésre egyaránt szükség van. Térségünkre a mérsékelt égövi szárazföldi klíma jellemző, ahol a száraz és a csapadékos évek, illetve évsorozatok szeszélyes váltakozásban követik, követhetik egymást. A szélsőséges időjárási helyzetek alakítják ki a hidrológiai viszonyokat, és ezek határozzák meg az alapvető vízgazdálkodási feladatokat.
- A hosszú száraz (aszályos) időszakban a vízhiány elleni védekezés, a vízkészletek optimális szétosztása, az öntözés, míg csapadékos időszakban a belvízvédekezés kerül előtérbe. A belvízelvezetés mellett egyre nagyobb teret kap a belvízhasznosítás, vizes élőhelyek vízellátása, belvízvisszatartás-, tározás.
- A belterületi vízrendezés tervezésénél a KÖTIVIZIG állásfoglalását (befogadói nyilatkozatát) be kell szerezni azoknál a külterületi befogadónál, melyek elsősorban csapadékvízzel terheltek, hogy a Víz Keretirányelvben megfogalmazott célok teljesíthetőek legyenek.

A településrendezési eszközök módosítása kapcsán a következő jogszabályokat kell figyelembe venni:

- **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről
- **201/2001. (X. 25.)** Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről
- **219/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
- **220/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet a felszíni vizek védelméről
- **6/2009. (IV. 14.)** KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről
- **27/2004. (XII.25.)** „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet

- **83/2014. (III. 14.)** Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról.
- **147/2010. (IV. 29.)** Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról.

Fejlesztési célok és előírások:

A tervezett fejlesztések megvalósításakor a kapcsolódó hatályos jogszabályok előírásait figyelembe kell venni!

A településrendezési eszközök módosításánál figyelembe kell venni a település vízrendezési és vízkár-elhárítási tervében foglaltakat. A településrendezési terveknek és a beépítésre tervezett területek építési előírásainak összhangba kell lennie a csapadékvíz-elvezető hálózat létesítésével és kiépítésével.

A településrendezési tervnek illeszkednie kell a települést érintő vízhasznosítási, vízrendezési- és belvízvédelmi fejlesztésekhez, ill. a meglévő csapadékvíz elvezető hálózathoz.

A fejlesztésre javasolt területeken a belvíz- és csapadékvíz elvezetését ki kell építeni, szükség esetén pedig a meglévő létesítmények rekonstrukcióját el kell végezni.

Az utak, utcák burkolatának felújításával párhuzamosan a vízelvező rendszerek kiépítését, illetőleg rekonstrukcióját is meg kell oldani.

A csatornával el nem látott területeken különös fontossággal kell kezelni a belvízrendezés kérdését.

A kiépült átvezetéseket és a zárt csatornához tartozó víznyelőket az Önkormányzatnak rendszeresen karbantartania szükséges. Ezenkívül fontos, hogy önkormányzati rendelet szabályozza az udvarokról kivezethető és a csapadékvízgyűjtő csatornába bevezethető vizek minőségét, visszaszorítva ezáltal a trágyaleveknek és a csapadékvízzel hígult szennyvizeknek, illetve egyéb szennyezéseknek a közcsatornába történő bevezetését.

A külterületen keletkező káros vizek hatékony elvezetését csak komplex rendszerben, a belvízöblözet jelentős területrészeire kiterjedten lehet megvalósítani. Ehhez a külterületi mezőgazdasági táblák tulajdonosainak, a szövetkezetek és a vállalkozások összefogása szükséges, hogy az elmúlt években beszántott, kezeletlenül hagyott csatornák ne maradjanak elhanyagoltan, karbantartásuk megoldott lehessen, amely mindannyiuk közös érdeke. A csatornák mellett a tulajdonos illetve a használó az ingatlant csak úgy hasznosíthatja, művelheti, hogy azáltal a víz természetes lefolyását nem akadályozza, állapotát, üzemeltetését és a víz minőségét nem veszélyezteti.

A vízrendezési létesítmények mellett a **fenntartósávot** szabadon kell hagyni a belvízvédkezési, fenntartási munkák zavartalan lebonyolítása végett.

Belvízcsatornába hígtrágya, szennyvíz vagy mezőgazdasági vegyszer nem önthető, nem vezethető bele!

Az EU szinten közös vízpolitika megteremtését célzó Víz Keretirányelv (2000/60/EK direktíva) a tagállamok számára előírja mindazon intézkedések megtételét, melyek a *vizek jó állapotának elérését, illetve fenntartását* biztosítják. Ehhez alkalmazkodva, a vízgyűjtő területen csak a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló **221/2004. (VII. 21.)** Korm. rendeletben foglaltak alapján tervezhetők tevékenységek.

A települési csapadékvíz tervezett fejlesztése során az alábbiak figyelembevételére szükséges:

- A települési csapadékvíz-gazdálkodás során a lehetőségek szerint törekedni kell a lehullott csapadékvíz károkozás nélkül helyben tartható részének visszatartására, mind települési, mind pedig ingatlan léptékben a tározási feltételek megteremtésével.
- Települési csapadékvíz fejlesztés során törekedni kell, hogy a település csapadékvíz elvezetése 100 %-ban megoldódjon, ne alakuljanak ki előntések a belterületen, a lehető legkisebb belterületi csapadékvíz károk forduljanak csak elő.
- A városi csapadékvíz gyűjtők tervezésekor fontos, hogy a mértékadó csapadékból lefolyó vízhozam elvezetésére alkalmas csatornaszelvény méret kerüljön kialakításra. A parkolók, burkolt útpályák csapadékvizeinek befogadóba történő vezetés előtt javasolt olaj- és homokfogó műtárgy beépítése.

A településrendezési terv készítése során az alábbi előírásokat be kell tartani:

- A mélyfekvésű lefolyástalan területet újonnan művelésbe nem lehet bevonni, ül. a meglévőket javasolt művelés alól kivonni és rét-legelőként hasznosítani, vagy tűrni a területeken a belvízi előntést és a termés kiesést.
- A belvizes területeket figyelembe kell venni a közigazgatási határok korrekciójánál, valamint a lakóterületek kialakításánál, elkerülve a későbbi belvízkárokat, ül. a jelentős költséggel történő belvízkár elhárítást.
- A belterületi csapadékvíz elvezetést rendszerszemléletben, a már kiépült csatornahálózathoz kapcsolódva, a belvízvédelmi tervvel összhangban kell kidolgozni. A felszíni vízelvezető rendszerek tervezésénél a könnyen, gazdaságosan karbantartható rendszereket kell előtérbe helyezni, azaz a nyílt gravitációs rendszereket kell preferálni (minél kevesebb átemelővel és zárt vezetékkel).
- A belterületi vízrendezés tervezésénél a KÖTIVIZIG állásfoglalása (befogadói nyilatkozata) kell a külterületi befogadók tekintetében, melyek elsősorban csapadékvízzel terhelhetőek a Víz Keretirányelvben foglaltak teljesítése érdekében.
- A Víz Keretirányelvben a csapadékvíz-gazdálkodás megvalósítására vonatkozó általános célkitűzéseket és feladatokat kell figyelembe venni. A belterületen törekedni kell a tisztítást nem igénylő csapadékvizek visszatartására, illetve helyben tartására.
- Általánosan megfogalmazott célkitűzés:
 - a mértékadó csapadék 20 %-a az ingatlanon,
 - a csapadékvíz elvető rendszeren levezetett csapadékvíz - mely a főbefogadóba kerül bevezetésre - további 20%-a oldaltározókban tartandó vissza.
- Amennyiben a csapadékvíz a befogadóba a magas vízállás miatt gravitációsan nem vezethető be, úgy az önkormányzatnak gondoskodni kell a szivattyús átemelésről.
- A csapadékvíz elvezetés műszaki lehetőségét mindenkor biztosítani kell, a belvízvédelmi tervben lévő üzemeltetési szabállyal összhangban.

- A mélyfekvésű lefolyástalan területet újonnan művelésbe nem lehet bevonni, ill. a meglévőket javasolt művelés alól kivonni és rét-legelőként hasznosítani, vagy tűrni e területeken a belvízi elöntést és a termés kiesést.
- A belvizes területeket figyelembe kell venni a közigazgatási határok korrekciójánál, valamint a lakóterületek kialakításánál, elkerülve a későbbi belvízkárokat, ill. a jelentős költséggel történő belvízkár elhárítást.
- A belterületi csapadékvíz elvezetést rendszerszemléletben, a már kiépült csatornahálózathoz kapcsolódva, a belvízvédelmi tervvel összhangban kell kidolgozni. A felszíni vízvezető rendszerek tervezésénél a könnyen, gazdaságosan karbantartható rendszereket kell előtérbe helyezni, azaz a nyílt gravitációs rendszereket kell előnyben részesíteni (minél kevesebb átemelővel és zárt vezetékkel).
- A belterületi vízrendezés tervezésénél a KÖTIVIZIG állásfoglalása (befogadói nyilatkozata) kell a külterületi befogadók tekintetében, melyek elsősorban csapadékvízzel terhelhetőek a Víz Keretirányelvben foglaltak teljesítése érdekében.
- A településrendezési tervnek illeszkednie kell a települést érintő vízrendezési- és belvízvédelmi fejlesztésekhez.
- A településnek rendelkeznie kell üzemeltetési szabályzattal, amely összhangban van a település veszély-elhárítási tervével, és tartalmazza a csapadék- és belvíz elvezető (mentesítő) rendszer üzemeltetési, karbantartási és fenntartási feladatait. Továbbá a minősített mértékadó helyzet (I., II., III. fok, rendkívüli) elrendelésére vonatkozó indikátorok mérését és a mentesítési feladatokat, és részletes üzemeltetési utasítást. (Ezen dokumentáció összeállítása jogosított tervezői feladat) Az üzemeltetési szabályzatot az infrastruktúrában létrehozott minden módosítás után aktualizálni szükséges, (az üzemeltetési engedély módosítási eljárásának keretében!)

A KÖTIVIZIG továbbá az alábbiak figyelembevételét kéri:

- **Új beépítésre szánt területek kijelölésénél, a belvízzel veszélyeztetett, rendszeresen elöntésre kerülő területeket figyelembe kell venni, elkerülve a későbbi belvízkárokat, illetve a jelentős költséggel történő vízkárelhárítást. A beépítésre szánt területek kialakításánál a belterületi csapadékvíz-elvezetést rendszerszemléletben, a már kiépült csatornahálózathoz kapcsolódva, a települési vízkárelhárítási tervvel összhangban kell kialakítani. A felszíni vízvezető rendszerek tervezésénél a könnyen, gazdaságosan karbantartható rendszereket kell előtérbe helyezni, azaz a nyílt gravitációs rendszereket kell preferálni (minél kevesebb átemelővel és zárt vezetékkel). A tervezés során a szabályozatlan lefolyás megszüntetésére, a belterületi vízvisszatartás elősegítésére kell törekedni, előtérbe helyezve a csapadékvízzel történő tudatos gazdálkodást.**
- **A csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztésénél, a rendszerekben lévő lehetséges tartalékokat kihasználva (mint pl. provizórikus tározás, időszakos árasztás, előürítés, átemelők kapcsolási szintjének összehangolása, beszivárgás növelése drénezéssel, szikkasztó árkos rendszerekkel) jó üzemrendű hálózatok kialakítására kell törekedni.**
- **A belterületi vízrendezés tervezésénél a KÖTIVIZIG állásfoglalását (befogadói nyilatkozatát) be kell szerezni azoknál a külterületi befogadóknál, melyek elsősorban csapadékvízzel terheltek, hogy a Víz Keretirányelvben megfogalmazott célok teljesíthetőek legyenek.**
- **A településrendezési tervnek illeszkednie kell a települést érintő vízhasznosítási, vízrendezési- és belvízvédelmi fejlesztésekhez, illetve a meglévő csapadékvíz elvezető hálózathoz.**

A KÖTIVIZIG felhívja az Önkormányzat figyelmét, hogy a település Igazgatóságunknál jóváhagyott települési vízkárelhárítási terve 2014-ben került utoljára aktualizálásra, kérjük a terv vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet szerinti felülvizsgálatát elvégezni és a módosításokat megküldeni 2021. szeptember 30-ig Igazgatóságunknak jóváhagyás céljából.

Az aktualizálás során kérjük figyelembe venni a Magyar Mérnöki Kamara által elkészített „Módszertani segédlet a települési vízkár-elhárítási tervek készítéséhez” (elérési útvonal: <http://www.ovf.hu/hu/segedlet>) című dokumentációt.

Településrendezési terveknel figyelembe veendő jogszabályok:

- **83/2014. (III. 14.)** Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról.
- A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében, a csapadékvíz szikkasztásánál a **219/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet előírásait, a felszíni vizek minőségének védelme érdekében, a felszíni vízbe történő bevezetésekor, pedig a **220/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet előírásait kell betartani.
- **120/1999. (VIII. 6.)** Korm. rendelet a vizek és a közcélú vízellátási létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról
- **1995. évi LVII.** törvény a Vízgazdálkodásról 4.-6.,8.-10.,12.§
- **10/1997. (VII. 17.)** KHVM rendelet az árvíz- és belvízvédekezésről
- **232/1996 (XII. 26.)** kormányrendelet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól 4.§(1)-(2). bek., 13. §
- **253/1997. (XII. 20.)** Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- **147/2010. (IV. 29.)** Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról

Az érintett területek fejlesztésével és az új épületek kialakításával egy időben javasoljuk a csapadékvíz-elvezetést biztosító csatornák kapacitásának vizsgálatát. A településrendezési terveknek és a beépítésre tervezett területek építési előírásainak összhangban kell lennie a csapadékvíz-elvezető hálózat létesítésével és kiépítésével. A településrendezési eszközök módosításánál figyelembe kell venni a település vízrendezési és vízkár-elhárítási tervében foglaltakat.

Vízgazdálkodási területként nyilvántartott területet (árok, vízfolyás, vízmosás, víztároló, vízállásos terület, vízelöntéses terület, stb.) egyéb célra hasznosítani csak vízjogi létesítési engedély alapján szabad.

A csapadékvíz (akár nyílt árokrendszerrel, akár zárt csapadékcatornával összegyűjtve) élővízbe történő bevezetése előtt hordalékfogó műtárgy elhelyezése kötelező. Csapadékvíz az elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózatba nem vezethető!

A belvízcsatornák mindkét oldalán, a partéltől számított 3-3 vagy 6-6 m széles fenntartási sávot karbantartási célból szabadon kell hagyni. Kizárólagos állami tulajdonú vízi létesítmények esetén a karbantartási sáv a partéltől mért 6-6 m széles területsáv. A közcélú vízi létesítmények esetében 3-3 m szélességű a karbantartási sáv.

Parti sávon belül építmény nem helyezhető el, valamint le nem keríthető!

Új út, utca létesítésekor a tervezett közművek egyidejű megépítéséről, a csapadékvizek elvezetéséről, beépítésre szánt területen a közvilágítás megépítéséről, út rekonstrukciónál a meglévő közművek szükséges egyidejű felújításáról és a még hiányzó közmű kiépítéséről is gondoskodni kell.

A közművezetékek átépítésekor és új vezetékek fektetésekor a racionális területgazdálkodás érdekében, az útburkolat alatt a közművek elrendezésénél mindig a távlati összes közmű elhelyezésére kell helyet biztosítani. Továbbá, a beépítésre szánt területeken a közművezetékek helyét úgy kell kijelölni, hogy azok 12 m szabályozási szélességet el nem érő utcákban legalább egyoldali, 12 m szabályozási szélességet meghaladó szélességű utcákban kétoldali fasor telepítését ne akadályozzák meg.

Kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület kijelölése során figyelembe kell venni az elmúlt időszakban előforduló belvízhelyzetben szerzett tapasztalatokat. Vízrendezési szempontból nem javasolt a mély fekvésű, belvízjárta területek beépítése.

A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében, a csapadékvíz szikkasztásánál a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait, a felszíni vizek minőségének védelme érdekében, a felszíni vízbe történő bevezetésekor, pedig a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait kell betartani.

A fejlesztésre javasolt területeken a belvíz- és csapadékvíz elvezetését ki kell építeni, illetve a meglévő létesítmények rekonstrukcióját szükség esetén el kell végezni.

Az utak, utcák burkolatának felújításával párhuzamosan a vízelvező rendszerek kiépítését, illetőleg rekonstrukcióját is meg kell oldani.

A belvízelvező csatornák egyéb (pl. csurgalékvíz stb.), nem csapadékvíz elvezetésből történő további terhelését kerülni kell.

A beépítéssel érintett területen javasoljuk zárt burkolatok helyett a beszivárogtatást lehetővé tevő, hézagos burkolt felületek kialakítását.

A felszíni vízelvező rendszerek fejlesztése kapcsán felhívjuk a figyelmet arra, hogy a vízrendezési létesítmények (pl. tározók, csatornák) építése, azokba történő vízbevezetés, rácsatlakozás vízjogi engedély köteles tevékenység. Az engedélyezési eljárás lefolytatása az illetékes Vízügyi Hatóság hatáskörébe tartozik, amelyhez az érintett csatorna kezelőjének hozzájárulása minden esetben szükséges.

A meglévő rendszerek folyamatos karbantartásáról, - a medrek kotrásáról, az átereszek és zárt csatornák tisztításáról, valamint az árokpartok kaszálásáról - gondoskodni kell. A csapadékvizek zavartalan lefolyását mindenkor biztosítani kell.

Az ingatlanok, intézmények, üzemek szennyvizét, egyéb szennyező anyagot (szemetet, trágyalevet, iszapot, vegyszermaradékot, stb.) tilos a nyílt felszínű, illetve a zárt csapadékvíz-elvezető csatornába, felszíni vizekbe, felszín alatti vizekbe, valamint a talajba, és ásott kutakba juttatni.

A csapadékvíz az egyes telkeken belül elszivárogtatható, ha ez a telek és a szomszédos telkek, továbbá az építmények állékonyságát és rendeltetésszerű használatát nem veszélyezteti. Az egyes ingatlanokról a csapadékvíz a közterületi nyílt csapadékvíz elvezető árokba, zárt szelvényű csapadékvíz csatornába vagy biztonságos közlekedést nem akadályozó, tisztítható ráccsal ellátott folyóka segítségével az utcai járdaszint alatt, illetve a járda szintjével megegyező síkban szabad kivezetni. Amennyiben a vízvezető árok a közút tartozéka, úgy abba a környezetéből - a telkekről - csapadékvíz bevezetése csak az út kezelőjének hozzájárulásával történhet.

A belterületi védekezési terv, illetve vízkár-elhárítási terv évenkénti rendszeres felülvizsgálatát és aktualizálását el kell végezni.

Rákóczi falva település Vízkár-elhárítási Terve 2014-ben készült el, ezért kérjük annak felülvizsgálatát, aktualizálását a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet szerint elvégezni és a KÖTIVIZIG részére legkésőbb 2021. szeptember 30-ig megküldeni.

A belterületi csapadékvíz-elvezető csatornák, valamint ezek műtárgyainak folyamatos karbantartásáról az önkormányzatnak gondoskodni kell.

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt kell figyelembe venni.

A rendszeresen víz alá került területek mentesítése csak jelentős meliorációs munkák elvégzése, a befogadó csatornák vízzállító-képességének felülvizsgálata és szükség szerinti növelése után lehetséges.

Vízgazdálkodási területként nyilvántartott területet (árok, vízfolyás, vízmosás, víztároló, vízállásos terület, vízelöntéses terület, stb.) egyéb célra hasznosítani csak vízjogi létesítési engedély alapján szabad.

A csapadékvíz elvezetését biztosító rendszer szállítóképességét egészen a végbefogadóig ellenőrizni kell minden nagyobb beruházás megvalósítási szándéka esetén. Amennyiben a csapadékvíz veszélyeztetés nélkül a végbefogadóig nem vezethető el, és a szűk keresztmetszetű szakasz kapacitás növelése nem valósítható meg, akkor helyben létesítendő záportározóval kell a víz-visszatartást megoldani.

20, illetve annál több gépkocsit befogadó parkolókat vízzáró burkolattal, vagy alépítménnyel és kiemelt szegéllyel kell kivitelezni azért, hogy a felületén összegyülekező a csapadékvíz ne szikkadjon a talajba, illetve ne folyjon közvetlen a zöldfelületre. Ezekről a nagyobb parkoló felületekről és a szennyzéssel veszélyeztetett gazdasági területek belső útjairól összegyűlő csapadékvíz csak hordalék és olajfogó műtárgyon keresztül vezethető a csatornahálózatba. "Zöld" parkoló létesítése nem megengedett.

A felszíni vízvezető rendszerek fejlesztése kapcsán felhívjuk a figyelmet arra, hogy a vízrendezési létesítmények (pl. tározók, csatornák) építése, azokba történő vízbevezetés, rácsatlakozás vízjogi engedély köteles tevékenység. Az engedélyezési eljárás lefolytatása az illetékes Katasztrófavédelmi Hatóság hatáskörébe tartozik, amelyhez az érintett csatorna kezelőjének hozzájárulása minden esetben szükséges.

*A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet szerint **Rákóczi falva Város** területe, valamint az itt található felszíni vizek **nem érzékeny** besorolásúak.*

A felszíni és felszín alatti víztestek állapotértékelésének eredményét, a kitűzött célok eléréséhez szükséges intézkedéseket a vízgyűjtő-gazdálkodási terv (VGT) foglalja össze.

A vízgyűjtő-gazdálkodási tervben a víztestekre meghatározott környezeti célkitűzések (jó állapot illetve jó potenciál) megadott határidőre történő eléréséhez és megőrzéséhez biztosítani kell a VM rendeletben rögzített vízszennyezettségi határértékek betartását.

A település közigazgatási területén lévő víztestekbe csak olyan szennyezettségű víz vezethető be, amely nem hátráltatja az adott víztest – VGT-ben megadott határidőre történő – jó ökológiai állapotának/potenciáljának elérését. A vízszennyezettségi határértékek elérését segítő intézkedések a VGT-ben kerültek megfogalmazásra, melyet be kell tartani.

A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 7.§-ában megfogalmazottaknak megfelelően a környezeti célkitűzéseket az országos és regionális környezetvédelmi, illetve társadalmi, gazdasági programok, tervek, a területfejlesztési, terület- és településrendezési tervek, és helyi építési szabályzatok kidolgozása során, valamint az önkormányzatok környezetvédelmi programjaiban, a gazdálkodó szervezetek terveiben és a műszaki tervezésben – vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló kormányrendeletben foglaltak szerint – érvényesíteni kell.

A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében, a csapadékvíz szikkasztásánál a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait, a felszíni vizek minőségének védelme érdekében, a felszíni vízbe történő bevezetéskor, pedig a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait kell betartani.

A kizárólagos állami tulajdonú csatornánál a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet parti sávokra vonatkozó 2§ 3. b) pontja alapján a partétől szabadon hagyandó sáv 6-6 m, míg a nem kizárólagosoknál a c) pont szerint 3-3 m.

A csatornák megközelítésével, keresztezésével kapcsolatban a kezelő, üzemeltető KÖTIVIZIG szakvéleménye a mértékadó.

A településrendezési tervnek illeszkednie kell a település vízrendezési-, belvízvédelmi, valamint vízkár-elhárítási terveire.

Az árkok és csapadékcatornák folyamatos karbantartásáról a kezelőnek gondoskodnia kell.

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvény előírásait kell figyelembe venni.

Fejlesztések Rákóczi falva, belterület

1. Zöldterület átsorolása, a megszűnt játszótér helyén kertvárosias lakóterület
1510/90 hrsz (Z→Lke)

Fejlesztési javaslat: *Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.*

Jogszábaály változás miatt

2.Sportpálya jogszábaály változás miatt átörólása 412 és 414 hrsz (Kksp→KbSp)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.*

3.Temető jogszábaály változás miatt átörólása 23/4 és 23/5 hrsz (Kkt→KbT)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.*

4.Zöldterület jogszábaály változás miatt átörólása Szabadság tér, közterület 610 hrsz egy része (Z→Zkp)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.*

Fejlesztések Rákóczifalva, külterület

1. Tervezett kertvárosias lakóterület a Jókai Mór út folytatásában 06/5 hrsz és a 06/69 hrsz terület egy része (Má→Lke)
Fejlesztési javaslat: *A tervezett lakóterületen a csapadékvizek, illetve a felszíni vizek elvezetését a közterületeken meg kell oldani. Az új csapadékvízvezetési létesítményeket meg kell tervezetni, majd meg kell szerezni a vízjogi létesítési engedélyt, amelyet a területileg illetékes Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi Hatósági Osztálya ad ki. Ennek birtokában el kell készíttetni a kiviteli tervet, a kiviteli terv alapján pedig el lehet végezni a kivitelezési munkálatokat. A kivitelezési munkák során javasolt az Önkormányzatnak Műszaki Ellenőrt alkalmaznia. A sikeres kivitelezést követően meg kell szerezni a megépült létesítmények vízjogi üzemeltetési engedélyét, amelyet szintén a Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi Hatósági Osztálya ad ki. A belterületi csapadékvízvezető rendszerek üzemeltetője (általában az Önkormányzat) a vízjogi üzemeltetési engedély birtokában tudja végezni a megépült létesítmények üzemeltetését.*
2. Az aktivitásérték pótlása miatt véderdő kijelölése a Jókai út folytatásában lévő külterületi 08/57 hrsz területen (Má→Ev)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.*
3. Tervezett gazdasági erdőterületek (az Országos Erdőállomány adattár szerint erdők), az aktivitásérték pótlása miatt külterület 022/64 Nyár utca folytatásában lévő dűlőút mellett, valamint a 026/7 hrsz külterületi földrészlet (Má→Eg)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

4. Tervezett különleges beépítésre nem szánt lovasturisztikai terület, 076/30 hrsz-ú terület (Má→KbLo)

Fejlesztési javaslat: A tervezett turisztikai területen a csapadékvizek, illetve a felszíni vizek elvezetését meg kell oldani. Az új csapadékvízvezetési létesítményeket meg kell tervezetni, majd meg kell szerezni a vízjogi létesítési engedélyt, amelyet a területileg illetékes Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi Hatósági Osztálya ad ki. Ennek birtokában el kell készíttetni a kiviteli tervet, a kiviteli terv alapján pedig el lehet végezni a kivitelezési munkálatokat. A kivitelezési munkák során javasolt az Építetőnek Műszaki Ellenőrt alkalmaznia. A sikeres kivitelezést követően meg kell szerezni a megépült létesítmények vízjogi üzemeltetési engedélyét, amelyet szintén a Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi Hatósági Osztálya ad ki. A belterületi csapadékvízvezető rendszerek üzemeltetője (általában az Önkormányzat) a vízjogi üzemeltetési engedély birtokában tudja végezni a megépült létesítmények üzemeltetését.

5. Tervezett közjóléti erdő (parkerdő) jelenlegi erdőterület átsorolásával a 076/31 hrsz-ú területen (Eg→Ek)

Fejlesztési javaslat: A tervezett parkerdő területen a csapadékvizek, illetve a felszíni vizek elvezetését meg kell oldani. Az új csapadékvízvezetési létesítményeket meg kell tervezetni, majd meg kell szerezni a vízjogi létesítési engedélyt, amelyet a területileg illetékes Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi Hatósági Osztálya ad ki. Ennek birtokában el kell készíttetni a kiviteli tervet, a kiviteli terv alapján pedig el lehet végezni a kivitelezési munkálatokat. A kivitelezési munkák során javasolt az Építetőnek Műszaki Ellenőrt alkalmaznia. A sikeres kivitelezést követően meg kell szerezni a megépült létesítmények vízjogi üzemeltetési engedélyét, amelyet szintén a Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vízügyi Hatósági Osztálya ad ki. A belterületi csapadékvízvezető rendszerek üzemeltetője (általában az Önkormányzat) a vízjogi üzemeltetési engedély birtokában tudja végezni a megépült létesítmények üzemeltetését.

Jogszabály változás miatt

6. Rekultivált hulladéklerakó hulladéklerakó területbe sorolása a 074/3 hrsz-ú területen (Ev – KbHu)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

7. A megszűnt töltés erdőterületbe sorolása, 0203/1 és 0203/14 hrsz (töltés→Eg)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

8. A töltés vízgazdálkodási területbe sorolása, 0203/4 és 0203/9 hrsz (töltés→V)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.*
9. Tervezett természetközeli terület (vízállásos terület jogszabályváltozás miatti átsorolása), a 0111 hrsz egyes alrészletei (V→Tk)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.*
10. Kertés mezőgazdasági terület (a gyümölcsös területek jogszabályváltozás miatti átsorolása) 06/20, 06/28, 08/40, 08/41, 08/42, 08/43, 024/3, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/9 hrsz (Mgyü→Mk)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.*
11. Általános mezőgazdasági terület (nem gyümölcsös terület tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása) 08/74, 030/5 hrsz (Mgyü→Má)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.*
12. Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0100 hrsz egy része, 093/1, 082/1, 082/2 és 082/3 hrsz (Ká→KMü)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.*
13. Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen bemutató állattartás funkcióval (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0103/20, 0103/16, 0103/14 hrsz (Ká→KMü)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.*
14. Tervezett vízgazdálkodási terület, halastó (jogszabályváltozás miatt a halastó terület átsorolása) 015/2, 015/3, 015/4, 030/3, 030/14 hrsz (Máh→Vh)
Fejlesztési javaslat: *Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.*

ÁRVÍZVÉDELEM

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT munkarésében.

Rákóczifalva város közigazgatási területe a Tisza folyó (314,45-324,45 fkm.) bal partján terül el, a folyóval a 63+254 - 72+440 tkm. szelvények közötti szakaszon érintkezik.

Árvízvédelmi szempontból a 2.84. számú Alcsiszigeti-Bivalytói ártéri öblözetbe, és a 10.06 Tiszaföldvár-Pityókai árvízvédelmi szakaszhoz tartozik.

A Tisza mértékadó árvízszintjét a **74/2014. (XII.23.)** BM rendelet „a folyók mértékadó árvízszintjeiről” tartalmazza:

Folyó	Folyamkilométer [fkm]	Mértékadó árvízszint, MÁSZ [mBf]
Tisza	315,000	89,17
	323,800	89,34

Eddig észlelt legmagasabb árvízszintje: Szolnoki elrendelő vízmércén mért 1041 cm (89,19 mBf.)

A város területéhez tartozó árvízvédelmi töltésszakasz jelenlegi töltésmagassága sehol sem éri el a tervezett kiépítési szintet (MÁSZ+1,0 m), ezért ezen szakasz jövőbeli fejlesztése szükséges.

A KÖTIVIZIG középtávú (2021-2030 között) és hosszú távú (2031-2040 között) fejlesztési tervében a Tisza bal part 63+254 - 72+440 tkm-ek közötti szakaszon az árvízvédelmi töltés tervezett kiépítési szintre történő fejlesztése szerepel.

Az árvízvédelmi helyzetet meghatározó módon befolyásolják a terület domborzati viszonyai, melyek a Tisza-völgyre jellemző nagy területű öblözetek között is különösen nagyokat jelölnek ki. Ezek közül két árvízvédelmi öblözet érinti Rákóczifalva területét:

- 2.84-es Bivalytói árvízi öblözet,
- 2.83-as Alcsiszigeti árvízi öblözet.

A település közigazgatási határai a Tisza bal parti töltés mentén:

63+640 tkm-től - 72+440 tkm-ig 10.06 árvízvédelmi szakasz

A település védelmét szolgáló kiépített gátrendszer a Közép-Tisza-Vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében van. A mértékadó árvízszint a szolnoki vízmércére vonatkoztatva:

- MÁSZ: 88,10 mBf.
- LNV: 1041 cm
- LKV: -277 cm
- „0” pont: 78,78 mBf. (Tisza 334,6 fkm. szelvényében)

Árvízvédelmi fokozatok elrendelése az alábbi vízállások elérése esetén várható:

- I. fok 650 cm
- II. fok 750 cm
- III. fok 800 cm

Jász-Nagykun-Szolnok megye árvízi veszélyeztetettség szempontjából az ország egyik legkedvezőtlenebb földrajzi és vízrajzi fekvésű helye. A megye területének 76%-a árvíz által veszélyeztetett, de kistérségi szempontból ez az arány (Rákóczifalva külterületét tekintve) még kedvezőtlenebb.

Az Alcsiszigeti öblözetbe tartozó település helyzete, a veszélyeztetettséget tekintve kettős. A lakott belterületi rész ugyanis a Tisza egykori magaspartjára települt, így kevésbé veszélyeztetett, külterületi részei (különösen a várostól D-DNY-i irányban található magas aranykorona értékű földterületek) azonban igen. Az egyik szűk mederszelvény ugyanis épp a Tisza rákóczifalvai-tiszavárkonyi szakaszán található. Ezt megszüntetendő, a meglévő árvédelmi töltés nyomvonalát 2007. évben jelentős szakaszon áthelyezték, csökkentve ezáltal a Rákóczifalva fölötti szakaszon fellépő visszaduzzasztások mértékét, árvizek idején. A Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése keretében, a nagyvízi meder vízszállító képességének javítása érdekében, a Tisza bal part 62+300 – 71+616 tkm. között 4825 fm. hosszban történt meg a töltésáthelyezés, melynek üzembehelyezése lezajlott.

A hullámtér részét képezi a 62+300 – 71+616 tkm. szelvények között kialakított LIFE mintaterület (lásd részletesebben a környezetvédelmi munkarészben).

Hullámtéri erdőgazdálkodás

Rákóczifalva határában a 2006-09. között megvalósult árvízvédelmi fejlesztés részeként az árvízvédelmi fővédvonal új helyszínén található, ezzel a nagyvízi meder mintegy 500 ha területtel nőtt a térségben.

A Rákóczifalvi hullámtérben a nagyvízi mederbeli beavatkozások, tájgazdálkodási koncepciók kipróbálásai, hullámtéri hasznosítási módok kidolgozásai, teszt üzemei történnek, melyeket a településfejlesztési koncepcióban is fel kell tüntetni.

A nagyvízi mederben - hullámtérben - a vízügyi igazgatóság az erdőállományok vagyongazdálkodója. Az Országos Erdőállományi Adattárban szereplő 222 hektár üzemtervezett erdeje található, amelyből 180 hektár természetvédelmi oltalom alatt áll. 188 hektár elsődleges rendeltetése árvízvédelmi, amely megerősíti ennek a területnek az árvizek levezetésére gyakorolt hatását. Jövőben is az itt található erdőállományok kezelési módját az árvízvédelmi érdekek kell, hogy meghatározzák.

A nagyvízi mederben található részen, már korábban megvalósult 6 km hosszú tanösvény, erdőállományokon keresztül haladó, a Tisza árterének élővilágát mutatja be, amelynek további fejlesztése is lehetséges a jövőben.

A tanösvények fenntartása és létesítményeinek fenntartása az erdészeti jogszabályok szerint is támogatandó törekvés.

Ezek az erdőterületek a gazdálkodás a 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról, valamint a 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló végrehajtási rendeletben foglaltak szerint történik.

A természetvédelmi oltalom alatt álló (védett) területeken az erdőtelepítés, erdőfelújítás őshonos fajokkal, természetkímélő módon a termőhely-típusra jellemző fafajokkal történik, szem előtt tartva a természetvédelmi kezelési elvárásokat, amellyel, hogy az árvizek gyorsabb levonulását is elősegítse a megfelelő ültetési rend kialakításával. A nem védett területeken az őshonos fajok mellett, idegen honos fafajokkal lehet erdőtelepítést végezni, de ezen esetben is az árvizek gyorsabb levonulását biztosítani kell.

A folyó partvonalát kísérő övzátonyok erdőállományainak természetvédelmi és vízkárelhárítási szempontoknak megfelelő felújítására tett kísérletet Rákócziújfalú határában a KÖTIVIZIG, mintegy 3 hektár térmértékű, 270 fm hosszúságú területen. Az ezzel a kis területű mintával az őshonos fafajú erdőfelújítások árvízi vízzállítást biztosító állománykialakítás gyakorlati tapasztalat szerzését kívánta megkezdeni, amely a későbbiekben, ebben a térségben is még nagyobb térmértékben alkalmazható lesz.

A nagyvízi meder jelenlegi gyep, rét hasznosítású részein az árvízi vízzállításban betöltött szereptől függően gyep és erdőállomány hasznosítás lehetséges a jövőben is.

A vízborításos egykori rekultivált anyagnyerőhelyen és kapcsolódó csatornák esetében olyan kombinált hasznosítási módot kérünk kialakítani, mely a folyó halállományának alkalmas ivóhely kialakításhoz kapcsolódó fejlesztések megvalósíthatóak legyenek.

A településrendezési terv készítése során az alábbiakat figyelembe kell venni:

A nagyvízi medrek, a parti sávok és vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatára és hasznosítására vonatkozóan 21/2006. (I.31.) Korm. rendelet előírásait be kell tartani.

A KÖTIVIZIG kezelésű területeken csak az Igazgatóság vagyongazdálkodói hozzájárulása mellett végezhető bármilyen, az eredeti állapotot megváltoztató beavatkozás.

A vizek és a közcélú vízellátási létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet előírásait a rendezési tervekben is figyelembe kell venni.

A 18/2003. (XII. 9.) számú, települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló KvVM-BM együttes rendelet Rákócziújfalú települést ár- belvízzel enyhén veszélyeztetett kategóriába sorolja.

Bármely, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő csatornát, létesítményt érintő beavatkozás esetén az Igazgatóság vagyongazdálkodói hozzájárulását meg kell kérni.

A területek beépítési előírásainak összhangban kell lenni a bel- és külterületi vízrendezési művek kiépítésével és üzemeltetési engedélyével.

Az árvízvédelmi töltés mentett oldali töltéslábtól számított 110 m-en belül és a vízdali töltés lábtól számított 60 m-en belül tervezett létesítményekre KÖTIVIZIG hozzájárulás szükséges.

Minden vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt kell figyelembe venni és az alábbi árvízvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat:

• Árvízvédelmi töltés környezetében végzett munkák esetén: 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról,„ előírásait kell figyelembe venni.

Különösen a 23. §-ban foglaltakat: Az árvízvédelmi földmű és fal mentén a hullámtéren a vízdoldali töltésláb vonalától mért 60 m-en, a mentett oldalon pedig 110 m-en belül anyagödröt, munkagödröt nyitni, szabadkifolyású kutat létesíteni, tavat kialakítani, illetve a fedőréteg tartós eltávolításával járó tevékenységet folytatni csak a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság hozzájárulásával, szükség esetén részletes talajfeltárás, állékonysági és szivárgási vizsgálat alapján lehet.

• Árvízvédelmi töltés létesítménnyel történő keresztezésénél: 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról” szóló rendelet vonatkozó előírásait be kell tartani.

• Árvízvédelmi töltés 10-10 m-es védősávjainak használatánál: 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet „a vizek és a közcélú vízilétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról” előírásait kell figyelembe venni.

Különös tekintettel a 7. § (1) -ban foglaltakra: „A fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltés lábvonaltól, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné.”

• Hullámtéri területek és a fakadóvíz által érintett területek használatánál: 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet „a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” előírásait kell figyelembe venni.

A 2. §. (3) pontjában foglaltak szerint: A parti sáv szélessége:

a. / a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mindkét partján a partvonalától számított 10 méterig,

b. / az a.) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonalától számított 6 méterig,

c) az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízilétesítmények partvonalától számított 3 méterig terjed.

Jelenleg a Tisza folyó Rákóczi-falva által érintett szakaszára nincs kihirdetett nagyvízi mederkezelési terv. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság által jóváhagyott „10. NMT 04. Szolnok 340,00 fkm-

Csongrád 253,8 fkm közötti Tisza folyószakasz” nagyvízi mederkezelési tervet megalapozó műszaki dokumentáció elkészült.

Az érintett területen a dokumentációban több beavatkozás is szerepel, amelyek különböző prioritást kaptak (P* = prioritás: 1. előkészítés alatt, 2. sürgős, 3. középtávú).

A beavatkozás száma	beavatkozás típusa	helye	bp.	fP.	p*	megjegyzés	Jellemző mennyiség	
							mért.e.	érték
NMT.04.K01_32	övezetny elbontása	313.8-314.6			• 2		fm	800
NMT.04.K01_33	övezetny elbontása	313.8-314.6	•			2	fm	801
NMT.04.K01_34	övezetny elbontása	321.850-322.950	•			2	fm	1075
NMT.04.K01_35	övezetny elbontása	322-323.1			• 2		fm	1097

Továbbá a Tisza/8062 vizikönyvi számon szerepel „A Bivalytói hullámtér rendezése fejlesztési projekt”, amely keretén belül a bivalytói hullámtérrendezés és az ehhez kapcsolódó lefolyási akadályok eltávolítása, vízkormányzó műtárgy építése szerepel. A tervezett vízimunkák vízjogi létesítési engedéllyel rendelkeznek.

Fejlesztési javaslat:

A tervezett fejlesztések megvalósításakor a kapcsolódó hatályos jogszabályok előírásait figyelembe kell venni!

A településrendezési eszközök módosításánál figyelembe kell venni a település vízrendezési és vízkár-elhárítási tervében foglaltakat.

A lakosság és az anyagi javak védelme kiemelkedően fontos, ezért minden érintett településnek rendelkeznie kell „Árvízvédelmi Terv”-vel. A terv tartalmazza a veszélyhelyzetek feltárását, a védelmi feladatok meghatározását, a védelemhez szükséges erők és eszközök számbavételét, az együttműködés megszervezését. A Tisza folyón a védekezési feladatokat a KÖTIVIZIG látja el. Az Önkormányzat közreműködik a szükséges közerő mozgósításában.

10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet az árvíz- és a belvízvédekezésről tartalmazza a védekezésre vonatkozó előírásokat.

A Tisza folyót és hullámtérét, valamint a Tisza árvízvédelmi töltését és annak védősávjait esetlegesen érintő munkák tervezési szakaszában a KÖTIVIZIG Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztályával egyeztetni kell. Az elkészült terveket meg kell küldeni az Igazgatóságnak, kérve a szakhatósági hozzájárulás kiadását.

A Tisza hullámtérének és parti sávjának hasznosítása csak a „VTT”-vel összhangban történhet.

A kikötők és más hajózási létesítmények létesítésére és üzemeltetésére az **510/2017. (XII.29.)** Korm. rendelet előírásai az irányadók.

Önkormányzati kezelésben lévő árvízi védmű nincs. A település közigazgatási területén lévő Tisza-folyó árvízvédelmi létesítményein a védekezést a Közép-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTIVIZIG) végzi.

A **18/2003. (XII. 9.)** számú, települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló KvVM-BM együttes rendelet **Rákóczi falva** települést ár- belvízzel **enyhén veszélyeztetett „B”** kategóriába sorolja.

A nagyvízi medrek, a parti sávok és vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatára és hasznosítására vonatkozóan 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet előírásait be kell tartani.

A KÖTIVIZIG kezelésű területeken csak az Igazgatóság vagyongazdálkodói hozzájárulása mellett végezhető bármilyen, az eredeti állapotot megváltoztató beavatkozás.

Az elsőrendű árvízvédelmi töltés védősávjait a töltéslábtól mért 10-10 m széles sávban szabadon kell hagyni. A védősávon belül semmilyen új létesítmény nem építhető, a védősávba eső meglévő épületek nem bővíthetők.

*A Tisza folyót, valamint az árvízvédelmi töltéseit, illetve a védősávokat keresztező, vagy megközelítő vonalas létesítmények kialakításánál, illetve árvízvédelmi létesítményeket és a folyókat érintő építési munkáknál be kell tartani a **147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet**, valamint a **30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet** előírásait.*

*A vizek és a közcélú vízellátási létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló **120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet** előírásait a rendezési tervekben is figyelembe kell venni, így különösen a 7. § rendelkezését, amely az alábbiakat tartalmazza:*

7. § (1) A fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltés lábvonaltól, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné.

*(2) Az árvízvédelmi töltésen és az (1) bekezdésben meghatározott védősávon belül a fenntartó hozzájárulása szükséges különösen a járműközlekedéshez, kivéve a kerékpárral való közlekedést, állatok legeltetéséhez, hajtásához - a természet védelméről szóló **1996. évi LIII. törvény 18. §-ának (4) bekezdésében** foglaltak figyelembevételével -, anyagok ideiglenes tárolásához.*

A Tisza folyót és hullámterét, illetve azok védősávjait érintő munkák tervezési szakaszában a KÖTIVIZIG Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztályával egyeztetni szükséges. A KÖTIVIZIG kezelésében lévő területeket érintő munkákat csak az Igazgatóság vagyongazdálkodói hozzájárulásának birtokában lehet végezni.

A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság elkészítette a működési területét érintő nagyvízi mederkezelési terveket. A tervek célkitűzése a kijelölt árvízvédelmi fővédvonalak között levonuló árvízszintek csökkentése a területhasználatok szabályozásával, illetve műszaki beavatkozásokkal. A jelenlegi alapállapot ismertetésén túl a tervezett állapotra vonatkozó előírásokat és intézkedéseket fogalmaz meg, melyek befolyásolhatják a nagyvízi mederben található ingatlanok, létesítmények használatát, fejlesztését, kezelését is. A nagyvízi mederkezelési terv a javasolt beavatkozásokat és azok árvízvédelmi szempontú hatását

tartalmazzák, figyelembe véve az egyéb használatokat is (természetvédelem, gazdálkodás, településrendezés, stb).

A nagyvízi mederkezelési tervek készítését a „Vízgazdálkodásról” szóló **1995. évi LVII.** törvény írja elő, melynek végrehajtását és a tervek tartalmi követelményeit „A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló **83/2014.** (III. 14.) Korm. rendelet tartalmazza.

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt kell figyelembe venni.

A mértékadó árvízszint vonatkozásában a 74/2014. (XII.23.) BM rendelet előírásait kell figyelembe venni.

Bármely, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő csatornát érintő beavatkozás esetén az Igazgatóság vagyongazdálkodási igazgatójának hozzájárulását meg kell kérni.

A területek beépítési előírásainak összhangban kell lenni a bel- és külterületi vízrendezési művek kiépítésével és üzemeltetési engedélyével.

Az első- és másodrendű védtöltések és szivárgó csatornák mellett védő- ill. fenntartó sávot szükséges tartani, amelyen semmilyen építési tevékenység nem végezhető és a fenntartó sáv mezőgazdasági hasznosítása csak gyep művelési ágban történhet.

Az árvízvédelmi töltés és szivárgócsatorna közötti területre csak ideiglenes jellegű, a terület elsődleges árvízvédelmi célját figyelembe vevő hasznosítás tervezhető.

A töltéslábtól számított 10-10 m, a szivárgó partléletől számított 6-6 m védősávot kell tartani. Az árvízvédelmi töltésen közforgalmú út nem vezethető.

- A megvalósítandó fejlesztésekkel kapcsolatban szigorúan be kell tartani a vizek és a közcélú vízellátási létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendeletben foglaltakat, a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról szóló 30/2008. (XII. 31.) Korm. rendeletben foglaltakat, továbbá a nagyvízi medrek, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendeletben foglaltakat.

Minden vízgazdálkodást érintő tervezésnél, fejlesztésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt, továbbá az alábbi árvízvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat kell figyelembe venni:

- Árvízvédelmi töltés környezetében végzett munkák esetén: 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról,„ előírásait kell figyelembe venni.*

Különösen a 23. §-ban foglaltakat: Az árvízvédelmi földmű és fal mentén a hullámtéren a vízoldali töltésláb vonalától mért 60 m-en, a mentett oldalon pedig 110 m-en belül anyagödröt, munkagödröt nyitni, szabadkifolyású kutat létesíteni, tavat kialakítani, illetve a fedőréteg tartós eltávolításával járó tevékenységet folytatni csak a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) hozzájárulásával, szükség esetén részletes talajfeltárás, állékonysági és szivárgási vizsgálat alapján lehet.

• Árvízvédelmi töltés létesítménnyel történő keresztezésénél: 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról” előírásait be kell tartani.

• Árvízvédelmi töltés védősávjainak (a töltés lábvonalaival számított 10-10 m) használatánál: 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet „a vizek és a közcélú vízilétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról” előírásait kell figyelembe venni. Különös tekintettel a 7. § (1) -ban foglaltakra: „A fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltés lábvonalaival, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné.”

• Hullámtéri területek és a fakadóvíz által érintett területek használatánál: 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet „a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” előírásait kell figyelembe venni.

A 2. §. (3) pontjában foglaltak szerint:

A parti sáv szélessége:

a. / a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mindkét partján a partvonalától számított 10 méterig,

b. / az a.) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonalától számított 6 méterig,

c) az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízilétesítmények partvonalától számított 3 méterig terjed.

A 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. §-a meghatározza a **Vízminőség-védelmi terület övezetét.**

Az Országos Vízügyi Igazgatóságra vonatkozó korlátozásokat, illetve előírásokat be kell tartani.

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. mellékletére hivatkozva jelezzük, hogy Rákócziújfalva Város közigazgatási területe érinti az országos vízminőség-védelmi terület övezetét (lásd a Településrendezési Terv Vizsgálati munkarészének VK-04. rajzszámú tervlapját).

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő fejlesztésnél, beavatkozásnál, tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt kell figyelembe venni.

Fejlesztések Rákóczifalva, belterület

1. Zöldterület átsorolása, a megszűnt játszótér helyén kertvárosias lakóterület 1510/90 hrsz (Z→Lke)
Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

Jogszábaály változás miatt

2. Sportpálya jogszábaály változás miatti átsorolása 412 és 414 hrsz (Kksp→KbSp)
Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.
3. Temető jogszábaály változás miatti átsorolása 23/4 és 23/5 hrsz (Kkt→KbT)
Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.
4. Zöldterület jogszábaály változás miatti átsorolása Szabadság tér, közterület 610 hrsz egy része (Z→Zkp)
Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

Fejlesztések Rákóczifalva, külterület

1. Tervezett kertvárosias lakóterület a Jókai Mór út folytatásában 06/5 hrsz és a 06/69 hrsz terület egy része (Má→Lke)
Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.
2. Az aktivitásérték pótlása miatt véderdő kijelölése a Jókai út folytatásában lévő külterületi 08/57 hrsz területen (Má→Ev)
Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.
3. Tervezett gazdasági erdőterületek (az Országos Erdőállomány adattár szerint erdők), az aktivitásérték pótlása miatt külterület 022/64 Nyár utca folytatásában lévő dűlőút mellett, valamint a 026/7 hrsz külterületi földrészlet (Má→Eg)
Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.
4. Tervezett különleges beépítésre nem szánt lovasturisztikai terület, 076/30 hrsz- ú terület (Má→KbLo)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

5. Tervezett közjóléti erdő (parkerdő) jelenlegi erdőterület átsorolásával a 076/31 hrsz-ú területen (Eg→Ek)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

Jogszabály változás miatt

6. Rekultivált hulladéklerakó hulladéklerakó területbe sorolása a 074/3 hrsz-ú területen (Ev – KbHu)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

7. A megszűnt töltés erdőterületbe sorolása, 0203/1 és 0203/14 hrsz (töltés→Eg)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

8. A töltés vízgazdálkodási területbe sorolása, 0203/4 és 0203/9 hrsz (töltés→V)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

9. Tervezett természetközeli terület (vízállásos terület jogszabályváltozás miatti átsorolása), a 0111 hrsz egyes alrészletei (V→Tk)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

10. Kertes mezőgazdasági terület (a gyümölcsös területek jogszabályváltozás miatti átsorolása) 06/20, 06/28, 08/40, 08/41, 08/42, 08/43, 024/3, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/9 hrsz (Mgyü→Mk)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

11. Általános mezőgazdasági terület (nem gyümölcsös terület tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása) 08/74, 030/5 hrsz (Mgyü→Má)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

12. Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0100 hrsz egy része, 093/1, 082/1, 082/2 és 082/3 hrsz (Ká→KMü)

Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

13. Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen bemutató állattartás funkcióval (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0103/20, 0103/16, 0103/14 hrsz (Ká→KMü)
Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.
14. Tervezett vízgazdálkodási terület, halastó (jogszabályváltozás miatt a halastó terület átsorolása) 015/2, 015/3, 015/4, 030/3, 030/14 hrsz (Máh→Vh)
Fejlesztési javaslat: Víziközművek, belvízvédelem, árvízvédelem szempontjából nem igényel fejlesztést.

6.2. Energia ellátás

A TRT tervezési területének villamos energiaellátását az E-ON TITÁSZ Zrt biztosítja a saját tulajdonában lévő 22kV-os elosztó hálózaton keresztül. A területet a Martfűi 120/22kV-os transzformátor állomásról induló 22kV-os gerinchálózatról kapja a villamos energiaellátást.

A területen 22kV-os szabadvezetékes illetve egy helyen 22kV-os kábelhálózaton keresztül üzemelnek a fogyasztói transzformátorok állomások. A fogyasztói transzformátorok állomásokról a villamos energiaelosztás kiefeszültségű szabadvezetékes elosztóhálózaton keresztül jut el a fogyasztókhoz. Jelenleg már több fogyasztó kap földkábeles csatlakozást a szabadvezeték hálózatról, illetve a transzformátor állomásokról közvetlenül.

A transzformátorállomások szabadvezetékes hálózat esetén oszlop állomások, földkábeles ellátás esetén pedig épített házas transzformátor, biztosítják az energiaellátást. A településen mindenütt biztosítható a villamos energiaellátás, ezért ilyen szempontból zárolt terület nincs.

Külterület energiaellátása:

- a villamos energiát az áramszolgáltató saját tulajdonú, üzembiztos hálózatról biztosítja a külterületi fogyasztók részére. A karbantartásuk, korszerűsítésük folyamatos.

A belterület közvilágítása már korábban került korszerűsítésre (nátrium és kompakt fénycsöves), viszont jelenleg már a még energiahatékonyabb LED-es közvilágítás még nem valósult meg a településen.

Fejlesztések:

Idegen tulajdonú hálózatról ellátott területek nincsenek.

Ellátatlan területek vizsgálata:

Az ellátatlan területen jelenleg nincs a településen. A jelentkező fogyasztói energiaigények műszaki-gazdasági feltételeit az áramszolgáltató határozza meg. A villamos energiaellátás jelentős költségei miatt csak a ténylegesen jelentkező igények kiszolgálását kell biztosítani. A fejlesztéseknél jelentkező költségek egy részét az áramszolgáltató fedezi az érvényben lévő rendelkezések alapján.

A jelenlegi belterület energiaellátása biztosított.

Közmű szolgáltató fejlesztései.

Az E-ON TITÁSZ Zrt folyamatos fejlesztésekkel biztosítja a villamos energiaellátás minőségének javítását, az üzembiztonság fokozását, a hálózatok átviteli kapacitásának bővítését .

A jelenlegi 22kV-os közép feszültségű hálózaton az E-ON TITÁSZ Zrt nem tervez jelentősebb beavatkozást, mert azok állapota és kapacitása megfelelő, a később jelentkező energiaigényeket is ki tudja elégíteni.

A fejlesztési területen az alábbi védőtávolságokat kell betartani a létesítés során a **2/2013. (I. 22.) NGM** rendelet alapján:

villamosmű	elhelyezkedés	biztonsági övezet
22kV-os szabadvezeték	külterület	5m
22kV-os szabadvezeték	belterület	2.5m
22kV-os földkábel	kül-és belterület	1m
22/0,4 kV-os transzformátor állomás	külterület	5m
22/0,4 kV-os transzformátor állomás	belterület	2.5m
0,4 kV-os csupasz szabadvezeték	kül- és belterület	1m
0,4 kV-os szigetelt szabadvezeték	kül- és belterület	0,5m
0,4 kV-os földkábel	kül- és belterület	1m

Tilalmak a biztonsági övezetben:

a) a villamosműhöz nem tartozó

a1) oszlop, torony, önálló tartószerkezet, daru, állványzat,

a2) A-C tűzvesélyességi osztályba tartozó - külön jogszabály rendelkezései szerint - robbanás- és tűzvesélyes anyag (pl. gáz, benzin, olaj) tárolására alkalmas tartály,

a3) üzemanyag töltőállomás,

a4) gémeskút, nyitott állapotban föld felszínétől mért 4 m-nél magasabb sorompó,

c) anyag tárolása és felhalmozása

c1) oly módon, hogy az oszlop járművel való megközelítését akadályozza,

c2) nem éghető anyagok 2 métert meghaladó magasságú tárolása (pl. siló, víztartály, építőanyag), amelynél a mértékadó magasság a depónia-ember-eszköz-mozgástér együttes mérete,

c3) az oszlopszerkezetben és az alapozásban agresszivitásuk miatt kárt okozó vegyi anyagok tárolása és felhalmozása,

c4) A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó - külön jogszabály rendelkezései szerint - robbanás- és tűzveszélyes anyagok (pl. nád, fa, gumi, hulladék, szilárd, folyékony, gáznemű tüzelő- és üzemanyag, lőszer) tárolása és felhalmozása, a mezőgazdasági termelésben szükségszerűen, ideiglenesen a táblán maradó szalmabála, valamint nem kazlazott széna kivételével;

d) munkavégzés

d1) a c) pontban felsorolt A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó - külön jogszabály rendelkezései szerint - robbanás- és tűzveszélyes anyagokkal, kivéve a mezőgazdasági termeléssel együtt járó szokványos munkaműveleteket,

d2) a jármű (gépjármű, mezőgazdasági vontató, munkagép stb.) üzemanyaggal való feltöltése,

d3) a c) pontban említett A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó - külön jogszabály rendelkezései szerint - robbanás- és tűzveszélyes anyagok elégetése, kivéve a mezőgazdasági munkák végzése során szükségszerűen a táblán maradó szármaradványt, valamint a tarló égetését. A tarló, illetőleg a szármaradvány égetésnél be kell tartani az Országos Tűzvédelmi Szabályzat előírásait;

e) a föld felszínétől mért 3 méternél magasabb idegen létesítményhez tartozó fémhuzal,

12. § Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezetében tilos:

a) építeni, elhelyezni (pl. alapozás, oszlop), üzemeltetni bármilyen végleges épületet, építményt, berendezést - ide nem értve nyomvonalas létesítménynek jogszabály, illetőleg a szabvány előírásainak megfelelően kialakított keresztezését, illetőleg megközelítését - amely a földben elhelyezett vezeték

- hűlési viszonyait rontja,

- folyamatos és biztonságos üzemeltetését akadályozza,

- üzemzavar elhárítását, karbantartását akadályozza, veszélyezteti vagy lehetetlenné teszi;

b) bármilyen ideiglenes épületet, építményt, berendezést a földben elhelyezett vezeték üzemben tartójának előzetes hozzájárulása nélkül elhelyezni;

c) a vezeték üzemben tartójának előzetes hozzájárulása nélkül minden olyan, a föld felszíne alatti és feletti tevékenység végzése, amely az élet- és vagyonbiztonságot, illetőleg a föld alatti vezeték épségét, valamint folyamatos és biztonságos üzemét veszélyezteti, vagy veszélyeztetheti.

E rendelet alkalmazásában ilyennek minősül:

c1) korróziót előidéző erősen savas vagy lúgos folyadék talajra öntése,

- c2) fokozottan tűz- és robbanásveszélyes anyagok tárolása,
- c3) a robbantás,
- c4) éghető anyagoknak nagy tömegben való elégetése,
- c5) az útburkolat felbontása,
- c6) az árok- vagy gödörásás,
- c7) a szondázás (különböző vizsgálati céllal fémrudak leverése),
- c8) fúróberendezés, pneumatikus munkagépek, földgyaluk üzemeltetése,
- c9) a talajba beágyazott műtárgy, oszlop, vízóraakna gépalap stb. daruval, vontatóval vagy más géppel, eszközzel - a műtárgy kézi erővel végzett körüljárása nélküli - kiszakítása;
- d) a földben elhelyezett vezeték földművén (töltésén) a vezeték üzemben tartójának hozzájárulása nélkül mindennemű munkavégzés, ami a földmű megbontásával jár.

13. § Az erőmű és az állomás biztonsági övezetében a 11. § (1) bekezdésében és a 12. §-ban foglalt rendelkezéseke kell alkalmazni.

(2) A biztonsági övezetben

a) tábor, kemping, vásártér, sportpálya, játszótér, gyakorlótér, karám, kijelölt autóparkoló, tömegközlekedési járművek megállóhelye 100-500 kV-os névleges feszültségű vezeték esetén akkor létesíthető, ha a 7. §-ban meghatározott távolságokra vonatkozó és egyéb előírások megtarthatók (pl. a vezeték oszlopa körül a talajfelszín aszfaltozott vagy azzal villamos szigetelés szempontjából egyenértékű vagy más anyagú réteggel ellátott, vagy az oszlop körülkerített);

b) az épületre szerelt televízió- vagy egyéb antenna, villámhárító stb. úgy létesíthető, hogy üzemszerű helyzetben a szél által a szabvány szerint kilengett áramvezetőket, feldőlés esetén a nyugalomban levő áramvezetőket

b5) 1-35 kV névleges feszültségszint között 2,0 méternél,

b6) kiefeszültségénél 1,25 méternél

jobban ne közelítse meg;

d) közúton és saját használatú szilárd burkolatú úton (a továbbiakban együtt: szilárd burkolatú út) csak 4,5 méternél, illetőleg a magasságkorlátozó táblán feltüntetett magasságnál, ezen kívüli területen csak 4 méternél alacsonyabb építésű vagy ezzel azonos magasságig anyaggal rakott jármű közlekedhet, illetőleg dolgozhat; e magasságot a rakomány, a járművön szállított személy, illetőleg szerszám legmagasabbra nyúló része, valamint a jármű működés közben sem haladhatja meg.

A jármű legkiállóbb része az oszlopot, kikötését, illetőleg ezek alapozását úgy közelítheti meg, hogy abban károsodást ne okozzon, az áramvezetőket pedig sem vízszintesen, sem függőlegesen, a következőkben megadott távolságértékeknél jobban a legkedvezőtlenebb helyzetben és esetben sem közelítheti meg:

d5) 35-15 kV névleges feszültség szint között az 1,5 métert,

d6) 15 kV névleges feszültség szint alatt az 1,2 métert;

e) olyan fémtárgyat, amelyet hosszúsága vagy tömege miatt legalább két vagy több embernek kell szállítani, a távvezeték tartószerkezetétől mért 15 m távolságon belül csak akkor szabad vinni, illetőleg tartani, ha a munkavégzőket megfelelő anyagú, villamosan szigetelő, sérülésmentes védőlábbeli védi, amely a talajtól villamosan elszigeteli vagy maga a talajfelszín villamosan szigetelőanyaggal burkolt (pl. aszfaltozott);

f) a föld felett 3 méternél nem magasabb, összefüggő, 50 méternél hosszabb fémszerkezetek, fém szőlőkordon, fémkerítés, fém csővezeték (pl. öntözőberendezés csővezetéke) érintésvédelemmel ellátva létesíthető;

g) föld alatti csővezeték (pl. gázvezeték, öntözőberendezés csővezetéke) érintésvédelemmel ellátott fémcső, vagy szigetelőanyagú cső lehet;

(3) A villamosmű üzemben tartójának írásbeli hozzájárulása, kell a biztonsági övezetben:

a) épületnek, építménynek a létesítéséhez;

b) idegen létesítményhez tartozó, 0,2x0,3 méternél nem nagyobb jelzőtábla (pl. tűzcsapjel) a vezeték oszlopán, illetőleg alapozásán a föld felszínétől mért legfeljebb 2 méter magasságban történő elhelyezéséhez;

c) 4,5 méternél magasabb jármű vagy rakomány közlekedéséhez, illetőleg munkavégzéséhez. A villamosmű üzemben tartója a hozzájárulásában előírhatja, hogy a közlekedés, illetőleg a munkavégzés csak megbízottja jelenlétében történhet. A villamosmű megközelítésére ebben az esetben is alkalmazni kell a (2) bekezdés d) pontjában foglalt előírásokat;

d) nem éghető anyag (pl. építőanyag, föld, törmelék, ócskavas) tárolásához. Az anyagot a hozzájárulásban meghatározott módon és időtartamig, a földfelszíntől mért, legfeljebb 2 méter magasságig szabad tárolni, amelynél a mértékadó magasság a depónia-ember-eszköz-mozgástér együttes mérete;

e) a terepszint megemeléséhez (pl. tereprendezés, gátépítés, vízszintszabályozás, halastó vagy zagyter létesítése), amely munkákat a hozzájárulásban foglaltaknak megfelelően kell elvégezni;

f) nyílt árok vagy gödör létesítéséhez

f1) a fa, illetőleg betonoszlop 5 méteres körzetében,

f2) az acélszerkezetű oszlop, illetőleg kikötése alapozásának szélétől vízszintesen mért 8 méter távolságon belül vagy e távolságtól kezdődő 45°-os lejtőszögű sík alá nyúlóan. A 100

kV-os és ennél nagyobb feszültségű vezetéknél az árok vagy gödör az oszlop terepjáró gépjárművel való megközelítését nem akadályozhatja;

Jelen tilalmak és korlátozások csak a legfontosabb előírásokat tartalmazzák, azok részletes leírását **112/2014. (X.15.) NGM rendelet** tartalmazza.

Fejlesztések Rákóczi falva, külterület

- Tervezett kertvárosias lakóterület a Jókai Mór út folytatásában 06/5 hrsz és a 06/69 hrsz terület egy része (Má→Lke). A terület elektromos energia ellátása a meglévő hálózatról megoldható.
- Az aktivitásérték pótlása miatt véderdő kijelölése a Jókai út folytatásában lévő külterületi 08/57 hrsz területen (Má→Ev). Elektromos energia ellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Tervezett gazdasági erdőterületek (az Országos Erdőállomány adattár szerint erdők), az aktivitásérték pótlása miatt külterület 022/64 Nyár utca folytatásában lévő dűlőút mellett, valamint a 026/7 hrsz külterületi földrészlet (Má→Eg). Elektromos energia ellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Tervezett különleges beépítésre nem szánt lovasturisztikai terület, 076/30 hrsz-ú terület (Má→KbLo). A terület elektromos energia ellátása megoldott
- Tervezett közjóléti erdő (parkerdő) jelenlegi erdőterület átsorolásával a 076/31 hrsz-ú területen (Eg→Ek). Javasoljuk közvilágítás kiépítést a fejlesztés során.

Jogszabály változás miatt

- Rekultivált hulladéklerakó területbe sorolása a 074/3 hrsz-ú területen (Ev – KbHu). Elektromos energiaellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- A megszűnt töltés erdőterületbe sorolása, 0203/1 és 0203/14 hrsz (töltés→Eg) Elektromos energia ellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- A töltés vízgazdálkodási területbe sorolása, 0203/4 és 0203/9 hrsz (töltés→V) Elektromos energia ellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Tervezett természetközeli terület (vízállásos terület jogszabályváltozás miatti átsorolása), a 0111 hrsz egyes alrészletei (V→Tk) Elektromos energia ellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Kertes mezőgazdasági terület (a gyümölcsös területek jogszabályváltozás miatti átsorolása) 06/20, 06/28, 08/40, 08/41, 08/42, 08/43, 024/3, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/9 hrsz (Mgyü→Mk) Elektromos energia ellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Általános mezőgazdasági terület (nem gyümölcsös terület tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása) 08/74, 030/5 hrsz (Mgyü→Má) Elektromos energia ellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0100 hrsz

egy része, 093/1, 082/1, 082/2 és 082/3 hrsz (Ká→KMü) A terület elektromos energia ellátása az energia igények függvényében megoldható.

- Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen bemutató állattartás funkcióval (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0103/20, 0103/16, 0103/14 hrsz (Ká→KMü). A terület elektromos energia ellátása az energia igények függvényében megoldható.
- Tervezett vízgazdálkodási terület, halastó (jogszabályváltozás miatt a halastó terület átsorolása) 015/2, 015/3, 015/4, 030/3, 030/14 hrsz (Máh→Vh) Elektromos energia ellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.

Fejlesztések Rákóczifalva, belterület

- Zöldterület átsorolása, a megszűnt játszótér helyén kertvárosias lakóterület 1510/90 hrsz (Z→Lke). A terület elektromos energiaellátása megoldott.

Jogszabály változás miatt

- Sportpálya jogszabály változás miatti átsorolása 412 és 414 hrsz (Kksp→KbSp). A terület elektromos energiaellátása megoldott.
- Temető jogszabály változás miatti átsorolása 23/4 és 23/5 hrsz (Kkt→KbT). A terület elektromos energia ellátása megoldott.
- Zöldterület jogszabály változás miatti átsorolása Szabadság tér, közterület 610 hrsz egy része (Z→Zkp). A terület elektromos energia ellátása és közvilágítása megoldott.

Gázellátás

A település a Martfői MOL-os gázátadó állomástól kiépített, hat települést (Martfű, Mezőhék, Bagi major, Kengyel, Rákócziújfalva és Rákóczifalva), valamint a martfői ipari területet (Tisza Ipartelep, Növényolajgyár (Bunge) és a volt Sörgyár) ellátó gázszolgáltatói rendszer része, a Szolnok irányába eső szolgáltatói végpont.

Rákóczifalva déli irányból lett ellátva DN 160 dimenziójú nagyközepnyomású ($p_{max}=6$ bar) PE gázvezetékkel, mely a déli külterületen a Martfű, Rákócziújfalva felől vezető 442 sz. út mentén haladva éri el a belterületi határon, a FIORENTINI gyártmányú, RN802/MT100 típusú gáznyomás-szabályozó állomást ($P1/P2=6/3$ bar), ahonnan a községet ellátó vezeték hálózat kiindul.

A belterületi gázellátási hálózat kiépítése 1996-ban kezdődött, és épült ki PE80/G SDR11 minőségű műanyag vezetékből.

A település jelenlegi belterülete gázszolgáltatói szempontból teljesen lefedett, elláthatatlan telkek nincsenek.

A közigazgatási és a belterületen tervezett településfejlesztési célkitűzések megvalósításánál a létesítményektől az alábbi védőtávolságokat kell figyelembe venni :

Vezeték típusa	Létesítmény	Védőtávolság
Középnomású vezeték 4 bar	Lakóépülettől	4,0 m
	szennyvíz vezetéktől	1,0 m
	vízvezetéktől	0,7 m
	üreges földalatti műtárgytól	2,0 m
	telefon földkábelről	0,5 m
	elektromos földkábel	0,5 m

Külterületi gázellátás

A település külterületi fejlesztési koncepciója szerint gázellátást igénylő fejlesztések nem találhatók, amennyiben az igény mégis felmerülne, úgy a bekötésük a település külterületén déli irányban átmenő (Rákócziújfalva, Martfű) D 160 PE (6 bar-os) gerincvezetékéről egyszerűen megoldható.

A Rákóczifalvi Baromfitelep és Gabonaszárító ellátása D 110 PE (6 bar-os) leágazó vezetékkel megoldott és teljesítményük a meglévő saját szabályozó rendszerük és fogyasztói vezetékük eseti vizsgálatának figyelembevételével jelentősen bővíthető.

Új utcanyitás, telekkiosztás építési engedély kiadásánál illetve egyéb közmű létesítésénél figyelembe kell venni az MSZ 7048 / 3 – 83 illetve az azt módosító Szabványügyi Közlöny 2002. Augusztus 01. (SZ.K.8.) számában közzétetteket, továbbá az MSZ 7487 / 2 – 80 szabványokban foglaltakat.

CH ipari létesítmény:

Rákóczifalva Város közigazgatási területén az alábbi bányatelkek találhatók:

- Körös szénhidrogén kutatási terület
- Rákóczifalva I. szénhidrogén bányatelek
- Szolnok IV. szénhidrogén bányatelek

Új utcanyitás, telekkiosztás, építési engedély kiadásánál, ill. egyéb közmű létesítésénél figyelembe kell venni az MSZ 7048/3-83. ill. az azt módosító Szabványügyi Közlöny 2002. augusztus 01. (Sz. K.8.) számában közzétetteket, továbbá az MSZ 7487/2-80 szabványokban foglaltakat.

A település közigazgatási területén a tervezett fejlesztésekhez szükséges ásványi nyersanyagokat legálisan működő, nyilvántartott ásványi nyersanyag lelőhelyekről kell beszerezni.

Fejlesztések Rákóczifalva, külterület

- Tervezett kertvárosias lakóterület a Jókai Mór út folytatásában 06/5 hrsz és a 06/69 hrsz terület egy része (Má→Lke). A terület vezetékes gázellátása a meglévő hálózat továbbépítésével megoldható.
- Az aktivitásérték pótlása miatt véderdő kijelölése a Jókai út folytatásában lévő külterületi 08/57 hrsz területen (Má→Ev). Gázellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Tervezett gazdasági erdőterületek (az Országos Erdőállomány adattár szerint erdők), az aktivitásérték pótlása miatt külterület 022/64 Nyár utca folytatásában lévő dűlőút mellett, valamint a 026/7 hrsz külterületi földrészlet (Má→Eg). Gázellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Tervezett különleges beépítésre nem szánt lovasturisztikai terület, 076/30 hrsz- ú terület (Má→KbLo). A terület gázellátása igény függvényében tartályos gázzal biztosítható.
- Tervezett közjóléti erdő (parkerdő) jelenlegi erdőterület átsorolásával a 076/31 hrsz-ú területen (Eg→Ek). Gázellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.

Jogszabály változás miatt

- Rekultivált hulladéklerakó területbe sorolása a 074/3 hrsz-ú területen (Ev – KbHu). Gázellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- A megszűnt töltés erdőterületbe sorolása, 0203/1 és 0203/14 hrsz (töltés→Eg) Gázellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- A töltés vízgazdálkodási területbe sorolása, 0203/4 és 0203/9 hrsz (töltés→V) Gázellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Tervezett természetközeli terület (vízállásos terület jogszabályváltozás miatti átsorolása), a 0111 hrsz egyes alrészletei (V→Tk) Gázellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Kertes mezőgazdasági terület (a gyümölcsös területek jogszabályváltozás miatti átsorolása) 06/20, 06/28, 08/40, 08/41, 08/42, 08/43, 024/3, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/9 hrsz (Mgyü→Mk) Gázellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Általános mezőgazdasági terület (nem gyümölcsös terület tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása) 08/74, 030/5 hrsz (Mgyü→Má) Gázellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0100 hrsz egy része, 093/1, 082/1, 082/2 és 082/3 hrsz (Ká→KMü) A terület gázellátása igény alapján tartályos gázzal megoldható.
- Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen bemutató állattartás funkcióval (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0103/20, 0103/16, 0103/14 hrsz (Ká→KMü). A terület gázellátása az igények függvényében tartályos gázzal megoldható.
- Tervezett vízgazdálkodási terület, halastó (jogszabályváltozás miatt a halastó terület átsorolása) 015/2, 015/3, 015/4, 030/3, 030/14 hrsz (Máh→Vh) Gázellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.

Fejlesztések Rákóczi falva, belterület

- Zöldterület átsorolása, a megszűnt játszótér helyén kertvárosias lakóterület 1510/90 hrsz (Z→Lke). A terület gázellátása megoldott.

Jogszabály változás miatt

- Sportpálya jogszabály változás miatti átsorolása 412 és 414 hrsz (Kksp→KbSp). A terület gázellátása igény szerint megoldható.
- Temető jogszabály változás miatti átsorolása 23/4 és 23/5 hrsz (Kkt→KbT). Gázellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Zöldterület jogszabály változás miatti átsorolása Szabadság tér, közterület 610 hrsz egy része (Z→Zkp). Gázellátás szempontjából nem releváns fejlesztés.

6.3. Hírközlés

Telefonellátás:

a./ Helyközi hálózat:

A településen és közigazgatási területén helyközi optikai kábel található. Az optikai kábel keresztülhalad a településen Szolnokról Kunszentmártonra. Javasolt optikai leágazás a településen a T-Com postában lévő távközlési helységébe.

b./ Helyi hálózat :

A helyi hálózat központja a T-Com Rákóczifalvai telefonközpontja a Rákóczi Ferenc u. 95 szám alatt található. A helyi hálózat földkábel vezetékes rendszerű. A telefonközpont a helyi igényeket kielégíti és a bővíthető. A hálózat jelenlegi tulajdonosa a Magyar Telekom Nyrt.

A helyi hálózat bővítése a gazdasági területek fejlesztésének irányába várható.

Kábeltévé ellátás:

a./ Helyközi hálózat:

A településen és közigazgatási területén helyközi optikai kábel található. A ktv fejálmás Jászalsószentgyörgyön található az optikai gerinc a településen keresztülhalad Szolnokról Martfű irányában.

b./ Helyi hálózat :

A helyi ktv hálózat légkábel, földkábel vezetékes rendszerű. A kábeltévé hálózat a helyi igényeket kielégíti és a bővíthető. A hálózat jelenlegi tulajdonosa a PR Telecom. Hálózat bővítése konkrét igények esetén mini projekt jelleggel javasolt.

c./ Kábel nélküli telefonellátás:

A település közigazgatási területén belül adótorony a Hrsz:022/22 külterületen található. A TELENOR szolgáltató üzemelteti adóját. A jelentkező kábel nélküli telefonigények kielégíthetők.

d./ Mikrohullámú rendszer:

A településen mikrohullámú rendszer következtében az építési szabályozását megkövetelő védősáv nem található.

Védőtávolság:

Telefon földkábel kábeltelevízió földkábeltől 0,5 m

Telefon földkábel minden más létesítménytől általánosan 1,50 m

Az elektronikus hírközlési építmények vonatkozásában a 2003. évi C. törvény 94.§. (1) alapján: „a településtervezésénél, rendezésénél utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell az elektronikus hírközlési építmények elhelyezésének lehetőségét.”

A postai létesítmények vonatkozásában pedig a 2003. évi CI. törvény 40.§. (1) alapján: „a településtervezésénél, rendezésénél utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell a postai létesítmények elhelyezésének lehetőségét.

Az elhelyezés területét az OTÉK 26. § (1) bekezdése szabályozza, további műszaki iránymutatást az MSZ 7487 számú szabvány ad, míg az elhelyezés engedélyezésének feltételeit az elektronikus hírközlési építmények elhelyezéséről és az elektronikus hírközlési építményekkel kapcsolatos hatósági eljárásokról szóló 20/2021. (XII. 18.) NMHH rendelet (a továbbiakban: NMHH rendelet) határozza meg.

Önkormányzat Informatika hálózat:

A településen az Önkormányzat az üzemeltetésében lévő intézmények között informatikai hálózatot épített ki Intelligens hálózat néven. A hálózat földalatti alépítményként épült melyben informatikai kábeleken keresztül működik az összeköttetés

Fejlesztések Rákóczifalva, külterület

- Tervezett kertvárosias lakóterület a Jókai Mór út folytatásában 06/5 hrsz és a 06/69 hrsz terület egy része (Má→Lke). A terület telefonellátása a meglévő hálózatról megoldható.

- Az aktivitásérték pótlása miatt véderdő kijelölése a Jókai út folytatásában lévő külterületi 08/57 hrsz területen (Má→Ev). Hírközlés szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Tervezett gazdasági erdőterületek (az Országos Erdőállomány adattár szerint erdők), az aktivitásérték pótlása miatt külterület 022/64 Nyár utca folytatásában lévő dűlőt mellett, valamint a 026/7 hrsz külterületi földrészlet (Má→Eg). Hírközlés szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Tervezett különleges beépítésre nem szánt lovasturisztikai terület, 076/30 hrsz- ú terület (Má→KbLo). A terület vezeték nélküli ellátása megoldott, javasoljuk turisztikai célból a free wifi hálózat megvalósítását.
- Tervezett közjóléti erdő (parkerdő) jelenlegi erdőterület átsorolásával a 076/31 hrsz-ú területen (Eg→Ek). A terület vezeték nélküli ellátása megoldott, javasoljuk turisztikai célból a free wifi hálózat megvalósítását.

Jogszabály változás miatt

- Rekultivált hulladéklerakó hulladéklerakó területbe sorolása a 074/3 hrsz-ú területen (Ev – KbHu). Hírközlés szempontjából nem releváns fejlesztés.
- A megszűnt töltés erdőterületbe sorolása, 0203/1 és 0203/14 hrsz (töltés→Eg) Hírközlés szempontjából nem releváns fejlesztés.
- A töltés vízgazdálkodási területbe sorolása, 0203/4 és 0203/9 hrsz (töltés→V) Hírközlés szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Tervezett természetközeli terület (vízállásos terület jogszabályváltozás miatti átsorolása), a 0111 hrsz egyes alrészletei (V→Tk) Hírközlés szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Kertes mezőgazdasági terület (a gyümölcsös területek jogszabályváltozás miatti átsorolása) 06/20, 06/28, 08/40, 08/41, 08/42, 08/43, 024/3, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/9 hrsz (Mgyü→Mk) Hírközlés szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Általános mezőgazdasági terület (nem gyümölcsös terület tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása) 08/74, 030/5 hrsz (Mgyü→Má) Hírközlés szempontjából nem releváns fejlesztés.
- Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0100 hrsz egy része, 093/1, 082/1, 082/2 és 082/3 hrsz (Ká→KMü) A terület vezeték nélküli ellátása megoldható.
- Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen bemutató állattartás funkcióval (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0103/20, 0103/16, 0103/14 hrsz (Ká→KMü). A terület vezeték nélküli ellátása megoldható.
- Tervezett vízgazdálkodási terület, halastó (jogszabályváltozás miatt a halastó terület átsorolása) 015/2, 015/3, 015/4, 030/3, 030/14 hrsz (Máh→Vh) Hírközlés szempontjából nem releváns fejlesztés.

Fejlesztések Rákóczifalva, belterület

- Zöldterület átsorolása, a megszűnt játszótér helyén kertvárosias lakóterület 1510/90 hrsz (Z→Lke). A terület vezetékes telefonellátása megoldott.

Jogszály változás miatt

- Sportpálya jogszály változás miatti átsorolása 412 és 414 hrsz (Kksp→KbSp). A terület vezetékes telefon ellátása megoldható, a vezeték nélküli ellátás biztosított.
- Temető jogszály változás miatti átsorolása 23/4 és 23/5 hrsz (Kkt→KbT). A terület hírközlési ellátása biztosított.
- Zöldterület jogszály változás miatti átsorolása Szabadság tér, közterület 610 hrsz egy része (Z→Zkp). A terület vezeték nélküli ellátása megoldott, javasoljuk a free wifi hálózat kiépítését.

Előzmények:

Rákóczi falva Város településrendezési eszköz készítésének hírközlés szakági munkarész elkészítéséhez a 14/2013 (IX.25.). NMHH rendelet alapján az érintett elektronikus szolgáltatók nyilatkozatai és adatközlés beszerzése céljából az Önkormányzat megkereste az érintett elektronikus szolgáltatókat:

- Magyar Telekom Távközlési NyRt
- Telenor Magyarország Zrt.
- Vodafone Magyarország Zrt
- DIGI Kft
- Invitel Zrt
- Antenna Hungária Zrt.
- Externet Nyrt
- PR Telekom

A megkeresésre az Antenna Hungária Zrt válaszolt, mely szerint nincs bejegyzett magassági korlátozás, antennatornyot nem üzemeltet a településen. Üzleti célú szolgáltatásokat mikrohullámú berendezések segítségével biztosítanak. A GINPO összeköttetés a Szabadság tér 2-ben végződik. Távlati terveik között nem szerepel hálózatfejlesztés.

Összefoglaló:

A település vezetékes és vezeték nélküli elektronikus hírközlési hálózata kiépült. A településszerkezeti tervben vázolt fejlesztések a meglévő rendszerről az előzetes információk alapján hálózat bővítés nélkül megoldhatók.

6.4. Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energia gazdálkodás, egyedi közműpótlók

Az önkormányzati energia-költségek és károsanyag-kibocsátás csökkentésének csak az egyik lehetséges módja a megújuló energiaforrások alkalmazása. Ezen energiaforrások is csak akkor jelentenek igazán nagy megtakarítást, ha korszerű, kis energia-igényű épületekben vannak felhasználva. Ha a fűtés-korszerűsítés megelőzi az épületszerkezet hőszigetelését, az újonnan telepített rendszernek a régi hőszükségletnek megfelelő teljesítményűnek kell lennie, hogy elláthassa feladatát. Amikor a későbbiekben az épületszerkezet szigetelése elkészül, a beépített teljesítménynek csak egy részére lesz szükség, amely a kapacitás-kihasználatlanság miatt drágábban termel majd. Ebben az esetben nem fog hatékonyan működni a rendszer, hiába korszerű a fűtési rendszer és az épületszerkezet is.

Energiagazdálkodási szinten reálisan a megújuló energiahordozók közül a nap energiája hasznosítható. A város természeti adottsága a 2050 óra körüli napos órák száma évente, ennek aktív hasznosításával jelentős hagyományos energiahordozó megtakarítás érhető el. Az aktív hasznosítás a napkollektorok és a napelemek alkalmazásával érhető el, amelynek a nagy tetőfelületek adnak megfelelő területet. A napkollektorokkal a használati melegvíz termelésre és elő - utó fűtési szezonban temperáló fűtésre fordítandó közüzemi energiafelhasználás csökkenthető. A napelemekkel a villamosenergia felhasználás csökkenthető. A ma már elfogadott ad - vesz rendszer alkalmazásával a többlet termelt villamosenergia egyszerűen a közhálózatra terhelhető, hiány esetén ugyanazzal a hálózati rendszerrel a közhálózati vételezés megoldható. A napenergia aktív hasznosításának alkalmazásával kapcsolatban azonban meg kell említeni az időjárástól való függőséget. Így az igények kielégíthetőségét a hagyományos energiahordozókkal is ki kell tudni elégíteni. A napenergia hasznosítása csak az éves energiafelhasználás csökkentésében játszik jelentős szerepet, amely a fenntartási költségek csökkentését eredményezi.

Egyéb megújuló energiahordozók szél-, geotermikus (termásvíz és talajhő) hasznosítását akadályozza, hogy a hasznosítását szolgáló beruházás gazdaságossága vitatható, megtérülése a jelenlegi hagyományos energiahordozók árstruktúrája mellett távlatba nyúló, így hasznosítására legfeljebb egy-egy telektulajdonos vállalkozik.

Egyedi közműigénnyel a vízellátás is megjelenhet a területen, erre az altalaji vízkészlet ad lehetőséget.

A csapadékvíz hasznosítása

Csapadéknak tekintjük a légkörből bármilyen formában kicsapódó és a felszínre hulló vizet. (Stelcer 2000) A csapadék mennyisége és időbeli eloszlása alapvetően meghatározhatja egy térség vízgazdálkodását, hiszen a felszínre hulló víz jelentős befolyást gyakorol a felszíni- és felszín alatti vízkészletekre. A csapadékvíz települési hasznosítása terén alapvetően két irányról, a csapadékvíz két típusáról beszélhetünk. Az egyik a tetővizek hasznosítása, a másik a burkolt (és burkolatlan) felületekről lefolyó csapadékvizek összegyűjtése, felhasználása. (Dulovicsné, 2003) Az épületek tetejéről lefolyó víz hasznosítása elsősorban a háztartások vízgazdálkodásában bír szereppel, míg a nagy, burkolt felületekről lefolyó vizek kezelése már települési szintű tevékenység. Mindkét csapadékvíz-típusnak óriási jelentősége lehet az elkövetkező évtizedek hazai települési vízgazdálkodásában.

Magyarországon hagyományosan az eresz alá helyezett bádoghordók képezték a háztartási csapadékvíz-hasznosítás műszaki létesítményeit (Horváthné-Wisnyovszky 2003). Csak az utóbbi években váltak elérhetővé az előregyártott – beton, acél, műanyag – csapadékvíz-tároló tartályok/ciszternák.

A modern háztartási csapadékvíz-gazdálkodás számos előnnyel bír a települési szintű vízgazdálkodás szempontjából. A tetővíz-hasznosítás egyrészt költségcsökkentő (kevesebb ivóvizet kell előállítani), másrészt környezetkímélő tevékenység (mivel nincs a közcatornába csapadékvíz-betáplálás, kevesebb a szennyvíz mennyisége, illetve az öntözésre természetes állapotú vizet használnak). Ráadásul az eljárás mérsékeli a közterületekre kifolyó, és ott esetleg károkat okozó csapadékvizek mennyiségét is.

A települési csapadékvíz másik típusát, a burkolt felületekről lefolyó esővizet, általában egy befogadó természetes vízfolyásba vezetik, esetleg időszakosan tározzák. Ezeknek belterületekről (esetleg a külterületekről) lefolyó, és a település környezetében tározótóban összegyűjtött csapadékvizeknek a vízminőségi paraméterei rosszabbak a tetőkről származó vizeknél. Régebben nem is tudott a települési vízgazdálkodás mit kezdeni ezekkel a vizekkel, sokáig úgy tűnt a gyors levezetés a leghatékonyabb „kezelési” mód. E „csurgalékvizek” nálunk többnyire ma is csak a károkozásaik kapcsán merülnek fel a köztudatban, pedig sok indok szólhat tárolásuk, helyben tartásuk mellett is. Franciaország központi régiójában (Ile-de-France) több száz záportározó tavacska üzemel a települések közvetlen környezetében. (Gayer 2005) Ezek a tavak esztétikus tájképi elemek, miközben lehetővé teszik a vizek károkozásainak mérséklését. A záportározó tavak lefejezik a településeket keresztező kisvízfolyások árhullámain, összegyűjtik a felszínen megrekedő vizeket, vagy tárolják a befogadóba – áradás idején – lefolyni képtelen vízhozamokat; a távolabbi jövőben pedig e tavak vízkészlete is fontos lehet a vízgazdálkodás számára.

7. Környezeti hatások és feltételek

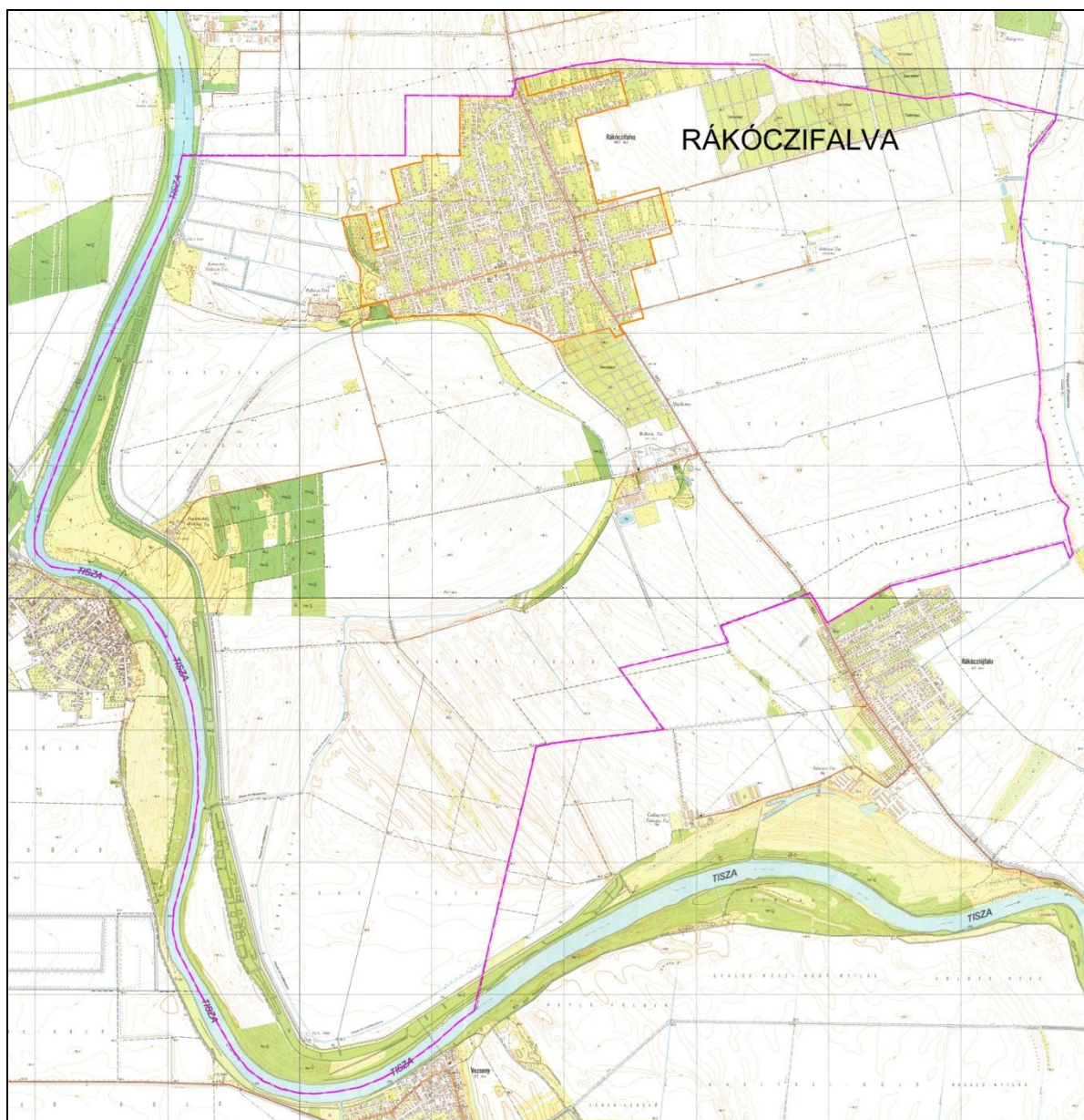
KÖRNYEZETVÉDELEM

7.1. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)

Rákóczi falva a Tisza bal partján Szolnoktól délre, a Tisza folyótól távolabb fekszik. A községen a 442. Sz. Szolnok-Kunszentmárton-Szentes műút halad át. A település határában az élő Tisza hullámtere 1978 óta a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet része.

A település igazgatási területe: 3594,4995 ha/m², ebből:

- belterület: 304,0968 km²
- külterület 3269,2843 km²
- zártkert 21,1184 km²

Rákóczifalva kül- és belterületi ábrázolása topográfiai térképen

7.1.1. Talaj

A következő táblázat a művelési ágakat szemlélteti:

Művelési ág	Területe ha/m ²
szántó	2036,2019
rét	298,0102
szőlő	0,2387
kert	9,0861

Művelési ág	Területe ha/m ²
gyümölcsös	81,2758
legelő	210,7851
nádas	2,0791
erdő	290,0945
kivett	650,5294
halastó	15,1441
fásított terület	1,0546
Összesen	3594,4995

7.2. Felszíni és felszín alatti vizek

Belterületi vízellátás

Rákóczifalva területén az ivóvíz szolgáltatást a Szolnoki Vízfutó és Csatornamű Koncessziós ZRT. végzi, szerződéses alapon.

A község vízhálózata, amely a Szolnoki Felszíni Vízmű által táplált regionális rendszer Rákócziújfaluig kiépített ágára csatlakozik. A regionális rendszer KM-PVC anyagú gerincvezetéke a községet a Szent László király út mentén szeli át.

Külterületi vízellátás

A település külterületén két helyen folyik olyan – elsősorban állattenyésztés jellegű – gazdasági tevékenység, melynek vízigénye jelentős. Mindkét telephely (a Rákóczi F. út végén lévő egykori TSZ tehenészeti telepe, valamint a Rákóczifalva és Rákócziújfalu között lévő Petőfi tanya) vízellátása független a belterületi hálózattól. Vízigényeiket saját kutakból, helyi vezetékrendszeren keresztül biztosítják.

A Petőfi tanyán a 310 m-es talpmélységű kút mellett hidroglobusz típusú magastározó üzemel. Az itt található pulyka-telep mellett a területen egyéb gazdasági tevékenység is folyik, melyekhez a vízellátást e belső hálózat biztosítja.

Szennyvízelhelyezés és tisztítás

A településen szennyvíztisztító telep nem működik, a gravitációsan összegyűjtött szennyvizet a Rákóczifalva-Szandaszőlős-Szolnok nyomvonalon futó DN 300 mm-es KM-PVC nyomócső szállítja Szolnok város szennyvíztisztító telepére. A nyomócső a belterület ÉK-i pontján (Tisza A. út) telepített végátemelőtől indul a külterület irányába. Ugyanide érkezik nyomócsövön Rákócziújfalu szennyvize is, D-i irányból.

A szennyvíztisztítást és a csatorna hálózat üzemeltetést a Szolnoki Vízfutó és Csatornamű Koncessziós ZRT. látja le.

A külterületi majorokban folyó állattartás, ill. tenyésztéssel kapcsolatos tevékenységek során keletkező szennyvizeknek a dolgozók szociális ellátásból származó része vízzáróan kiképzett, fedett gyűjtőaknába kerül, amit később tengelyen szállítanak el. Az állattenyésztés során felhasznált víz ugyanakkor beépül a termékbe, illetve a szervezetrágyával együtt elszállításra kerül.

Vízrendezés, vízhasznosítás

Belterületi vízrendezés

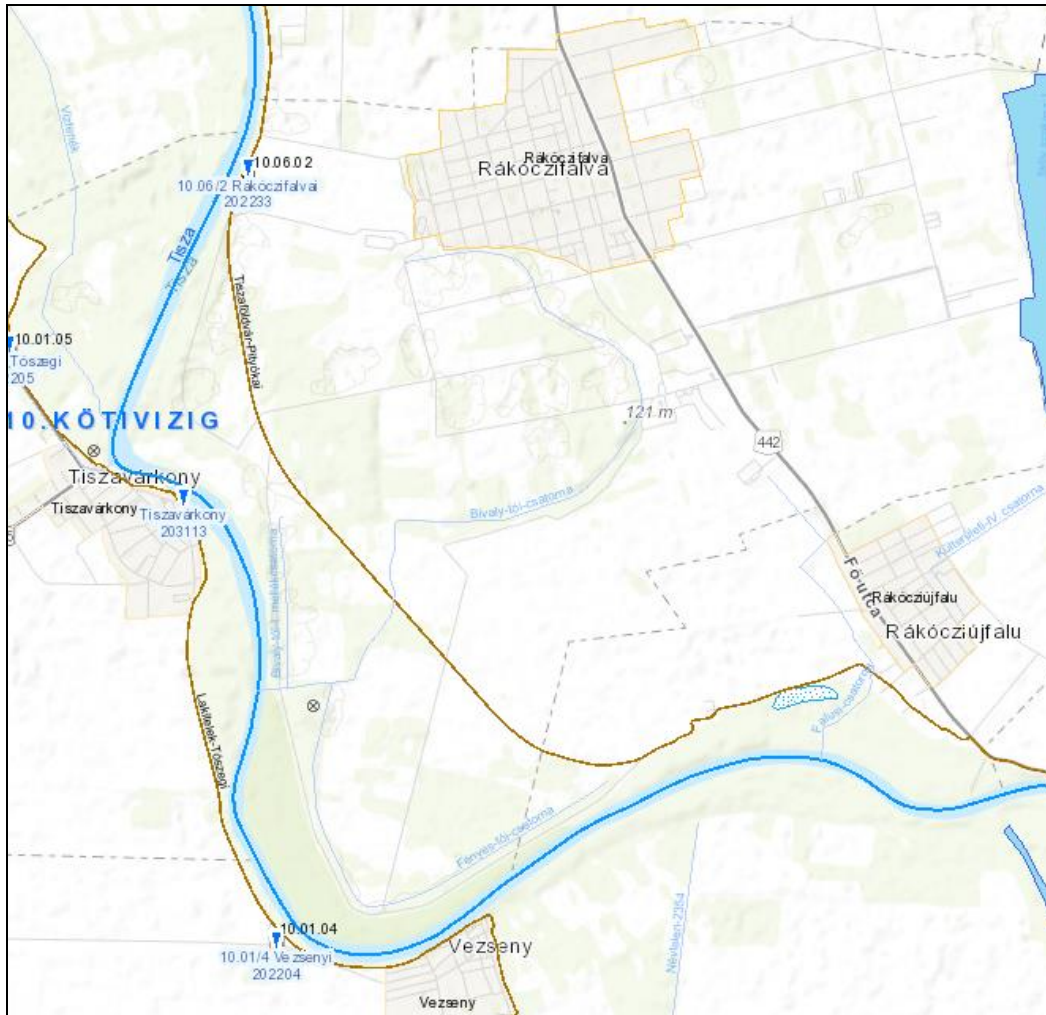
Rákóczifalva belterületének egy részén összefüggő, de szűk átérései miatt mindenképpen felújításra, bővítésre szoruló nyíltárkos csapadékvíz elvezető rendszer van kialakítva. A fennmaradó részeken árokrendszer nincs, vagy csupán szikkasztó jellegű. Egy viszonylag rövid zárt csatorna a település központjától épült ki korábban a befogadó Bivalytói-csatorna felé, amely a főtéri artézi kút fölös vizeit, valamint a központi burkolt szakaszokon összegyülekező csapadékvizeket juttatja a befogadóba. Ez a csatorna nem felel meg az elvárható követelményeknek, ezért a jövőben teljes rekonstrukciója indokolt.

Külterületi vízrendezés, vízhasznosítás

Rákóczifalva belvízvédelmi szempontból a KÖTIVIZIG 10. 09/A sz. Törökszentmiklósi belvízvédelmi szakaszához tartozik, ezen belül a 064. Fegyvernek-Szajoli belvízrendszer 64/d Acsi-Tenyő-Kengyeli belvízöblözetében helyezkedik el.

A terület jellegzetesen síkvidéki, több helyen mélyfekvésű, lefolyástalan területekkel, 10-20 cm/km-es átlagos terepeséssel. A belvízrendszer fő befogadója a Tisza.

Rákóczifalva külterületén öntözési lehetőség a Kengyeli-főcsatornából is fönnáll.

Rákócziújfalva külterületi részén húzódó csatornák

(<https://geoportal.vizugy.hu/portal/apps/webappviewer/index.html?id=5f07d2ce942b4ca6959d9a7671a58d54>)

27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról jogszabály szerint: **Rákócziújfalva az érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik.**

Rákócziújfalva teljes közigazgatási területe **vízminőségvédelmi területei övezetként** van nyilvántartva.

Rákócziújfalva és közvetlen külterülete a dr. Pálfai Imre által készített belvíz veszélyeztetettségi mutató alapján a **közepesen belvízveszélyeztetett kategóriába**, valamint Dr. Pálfai Imre féle Magyarország zonális aszályossági térképe alapján a **nagyon erősen aszályos kategóriába** tartozik.

Fontos a talaj és a felszín- és felszín alatti vizek védelmével kapcsolatos hatályos jogszabályok betartása ill. betartatása!

Élővíz folyásba, kutakba, csapadék csatornába hulladékot és szennyvizet bevezetni tilos!

Vízgyűjtő gazdálkodás

Magyarország Vízyűjtő-gazdálkodási Terve a 1042/2012. (II. 23.) Korm. határozat mellékleteként jelent meg. Ezen anyagban az ország négy vízgyűjtőre és 42 tervezési alegységre lett felosztva, melyen belül Rákóczi falva közigazgatási területe, az 2-18 számú Nagykunság vízgyűjtőgazdálkodási tervezési alegységre esik.

7.3. Levegőtisztaság és védelme

A településen imisszió (légszennyezettség) mérő állomás nem működik.

Rákóczi falva község Jász-Nagykun-Szolnok megye középső részén terül el. A környezettel lévő kapcsolatot a 442. jelű Szolnok - Cserkeszőlő másodrendű főút látja el.

A közúti hálózat hierarchiájában úgy az országos közutak, mint a helyi Önkormányzati kezelésben lévő utak szerepelnek a város közigazgatási területén.

Az állattartás káros hatással lehet a környezeti elemekre a nem megfelelő tartástechnológia illetve a keletkező híg- és almostrágya nem megfelelő tárolása és kezelése révén.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú rendelete alapján a légszennyezettség tekintetében **Rákóczi falva** az alábbi kategóriába tartozik:

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint						
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	
10. Az ország többi területe,	F	F	F	E	F	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)
	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	
	O-I	F	F	F	F	D

A települési környezetvédelmi és állattartási rendelet szabályozza a belterületi állattartást építési övezetenként, meghatározva a létszámkorlátokat és a védőtávolságokat.

A levegő védelmével kapcsolatos jogszabályok előírásait be kell tartani ill. tartatni!

7.4. Zaj- és rezgésterhelés

Települési zajforrások:

- Közlekedés,

- Ipar,
- Kereskedelem,
- Szórakozás,
- Építkezés,
- Háztartási tevékenység.

A településen jelentős zajkibocsátó ipari létesítmény nem üzemel. Eseti határérték túllépés jelentkezik vendéglátó létesítmények közelében, melyek szabályozása helyi rendelettel lehetséges a vonatkozó jogszabályok szerint. A legjelentősebb zaj a közlekedésből származik.

Az új gazdasági területeknél az építési engedélyezési eljárás során kell ügyelni arra, hogy a tevékenységekből származó zajterhelés mind a dolgozókat tekintve, mind pedig a szomszédos területek funkcióit figyelembe véve határérték alattiak maradjanak.

A szolnoki repülőtér (katonai) használatából adódó zajterhelés, annak ellenére határérték feletti a településen, hogy maga a repülőtér nem igazgatási területen belül található, ill. a le- és felszálló 1000 m-es sáv is kívül esik az igazgatási területen.

A zajhatástól védendő az emberi tartózkodásra szolgáló épületek, közterületek. A rendezési terv készítése során fontos szempont, a területi funkciók, telepítések olyan meghatározása, hogy a megengedett határérték feletti zajterhelés ne keletkezzen.

A zaj- és rezgés védelemmel kapcsolatos jogszabályok előírásait be kell tartani ill. tartatni!

7.5. Sugárzás védelem

Rákóczi falva város villamosenergia ellátását az E.ON Tiszántúli Áramhálózati ZRt. biztosítja. Egy független 20kV-os gerincvezeték halad keresztül a Martfű- Szolnok gerincvezeték.

A területen mindenütt szabadvezetékes hálózatról üzemelnek a fogyasztói transzformátorok állomások. A fogyasztói transzformátorok állomásokról a villamos energiaelosztás kifeszültségű szabadvezetékes elosztóhálózaton (szabadvezetékes ill. kötegelt szigetelt szabadvezetékes) keresztül jut el a fogyasztókhoz. A koncentrált fogyasztók földkábeles energiaellátást kapnak a transzformátor állomásokról.

A transzformátorállomások általában oszlop állomások. A településen mindenütt biztosítható a villamos energiaellátás, ezért ilyen szempontból zárolt terület nincs.

Kábel Televízió:

- A településen és közigazgatási területén helyközi optikai kábel található. A ktv fejállomás Jászalsószentgyörgyön található az optikai gerinc a településen keresztülhalad Szolnokról Martfű irányában.
- A helyi ktv hálózat légkábel, földkábel vezetékes rendszerű, 190 előfizetőt tartalmaz. A kábeltévé hálózat a helyi igényeket kielégíti és a bővíthető. A hálózat jelenlegi tulajdonosa a PR Telecom.

Telefonellátás:

- A településen és közigazgatási területén helyközi optikai kábel található. Az optikai kábel keresztülhalad a településen Szolnokról Kunszentmártonra.
- A helyi hálózat központja a T-Com Rákóczi falvi telefonközpontja a Rákóczi Ferenc u. 95 szám alatt található. A helyi hálózat földkábel vezetékes rendszerű. A hálózat jelenlegi tulajdonosa a Magyar Telekom Nyrt.
- A település közigazgatási területén belül adótorony 022/22 hrsz-ú külterületen található. A Pannon GSM szolgáltató üzemelteti adóját.

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének mérésére épült ki hazánkban az országos sugárzásfigyelő rendszer, melynek legfontosabb eleme a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a műszerek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzás, az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét. A dózisteljesítmény mértékegysége a nanosievert/óra (nSv/h). A természetes háttérsugárzás mértéke Magyarországon 50 - 180 nSv/óra körül ingadozik. A mérőállomásokról beérkező jeleket folyamatosan figyelik. **A figyelmeztető szint 250 nSv/óra.** Ez a szint a valós veszélyt jelentő szint töredéke, nem jelenti azt, hogy az állomás közelében lévők veszélyben lennének, csak a szakembereket figyelmezteti a kivizsgálás megkezdésére. A 250 nSv/óra alatti háttérsugárzás természetes és semmiféle veszélyt nem jelent.

Rákóczi falván nincs háttérsugárzást mérő berendezés, a legközelebbi és Szolnokon és Szolnok-Szandaszőlősen és Kunszentmártonban található.

A katasztrófavédelem honlapján az aktuális adatsorok mindenki számára elérhetőek és megtekinthetőek .

7.6. Hulladékkezelés

A hulladékgazdálkodás körébe tartozik a települési szilárd kommunális hulladék és a kommunális szennyvíz gyűjtése és elhelyezése.

A település hulladékgazdálkodására vonatkozó helyi rendelet száma 2/2006 (II.10).

A **kommunális hulladékok** gyűjtését és szállítását a szolnoki NHSZ Szolnok Zrt. végzi.

Veszélyes hulladékok tekintetében az általános iskolában a száraz elemek gyűjtés történik elszállításukról a Desgin Kft. gondoskodik. Az orvosi rendelőben és az idősek otthonában egészségügyi hulladékok gyűjtése történik.

A **szelektív hulladékgyűjtést** a lakosságnak kiosztott sárga fedelű gyűjtőedényzet papír, műanyag, fém és üveg frakció begyűjtésével és elszállításával végzik, a zöld hulladékot a lakosság komposztálja.

A gyűjtőszigetek elhelyezése a főbb csomópontokon történt, ahol a boltok és egyéb intézmények látogatottsága jelentős mértékű.

A települési kommunális hulladéklerakó a 074/3 hrsz.-ú területen található, melynek tulajdonosa Rákóczi falva Város Önkormányzata. A hulladéklerakó utógondozása folyamatban van a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és

Természetvédelmi Főosztálya által kiadott JN/59/01170-13./2020. számú határozat alapján. Az utógondozás időszaka 2030 november 30.-ig tart.

A rekultivált hulladéklerakó elhelyezkedése
(forrás: google earth pro)

Az **építési-bontási hulladékot**, a lakosság az építkezésnél használja fel.

A termelésből származó **veszélyes hulladékok** kezeléséről és ártalmatlanításáról a termelő köteles gondoskodni.

A helyi jogalkotásnál a közösségi hulladékgazdálkodási politikának a magyar jogi szabályozásba beépült alapelveit kell követni, melyek a következők:

- megelőzés elve,
- elővigyázatosság elve,
- megosztott felelősség elve,
- szennyező fizet elve,
- közelség elve,

valamint a közösségi környezetvédelmi szabályozásának megfelelően harmonizált hazai jogszabályok követelményeit szükséges figyelembe venni.

A hulladékokkal és a hulladékgazdálkodással összefüggő törvények és a hozzá kapcsolódó rendeletek betartása ill. betartatása fontos feladat!

7.7. Vizuális környezetterhelés

A vizuális környezetterhelés témakörében a fényszennyezettség, valamint az illegális hulladéklerakás kerül kifejtésre. Ma már egyre több információnk van arra vonatkozóan, hogy a fényszennyezés érzékenyen érinti a természeti környezetet, az élővilág jelentős részét, az éjszakai tájképet, ráadásul egészségügyi kockázatot is jelent.

A vizuális környezetterhelés Rákóczi falván nem jellemző, leginkább a különböző méretű és stílusú reklámtáblák okozzák. A település arculatát adó városmagban és a kaputérségben minél figyelemfelkeltőbb formában próbálják az érdeklődést elérni a reklámtábla kihelyezői, amely időnként komoly ellentmondásban van a település táji-, épített adottságaival. A tavalyi év folyamán Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) módosítása (211/2012. [VII. 30.] Korm. rendelet) definiálta a fényszennyezés fogalmát, valamint megalkotta a fényszennyezés kivédésére szolgáló építési szabályrendszert.

Az élhetőbb és egészségesebb környezet megteremtése érdekében a célszerű a fényszennyező források felmérése, és azok, az új szabályozásnak megfelelő, korszerűbb és hatékonyabb eszközökkel való kiváltása, egyúttal a fényszennyezés kiváltó okait is megszüntetve.

A vizuális környezetterhelés másik formája is sajnos jelen van a településen főként a szegregált területeken: a szemét megjelenik több helyen, sajnos hiába a szervezett hulladékgyűjtés.

További vizuális környezetterhelést okoznak az utak mentén, illetve az épületeken elhelyezett nagyméretű, különböző stílusú reklámfelületek, hirdetőtáblák.

Számos kertvárosias, falusias beépítésű lakóterületet hálóznak be elektromos és telefonos légvezetékek, melyek az utcaképet negatívan befolyásolják. A jövőbeni hálózatfejlesztések során esztétikai, sugárzás-és madárvédelmi szempontból is javasolt ezek földkábelrel való kiváltása.

7.8. Árvízvédelem

Az árvízvédelmi helyzetet meghatározó módon befolyásolják a terület domborzati viszonyai, melyek a Tisza-völgyre jellemző nagy területű öblözetek között is különösen nagyokat jelölnek ki. Ezek közül két árvízvédelmi öblözet érinti Rákóczi falva területét:

- 2.84-es Bivalytói árvízi öblözet,
- 2.83-as Alcsiszigeti árvízi öblözet.

A település közigazgatási határai a Tisza bal parti töltés mentén:

63+254 tkm-től - 72+440 tkm-ig 10.06 árvízvédelmi szakasz
Árvízvédelmi szempontból a 2.84. számú Alcsisziget-Bivalytói ártéri öblözetbe, a 10.06 Tiszaföldvár-Pityókai árvízvédelmi szakasz tartozik.

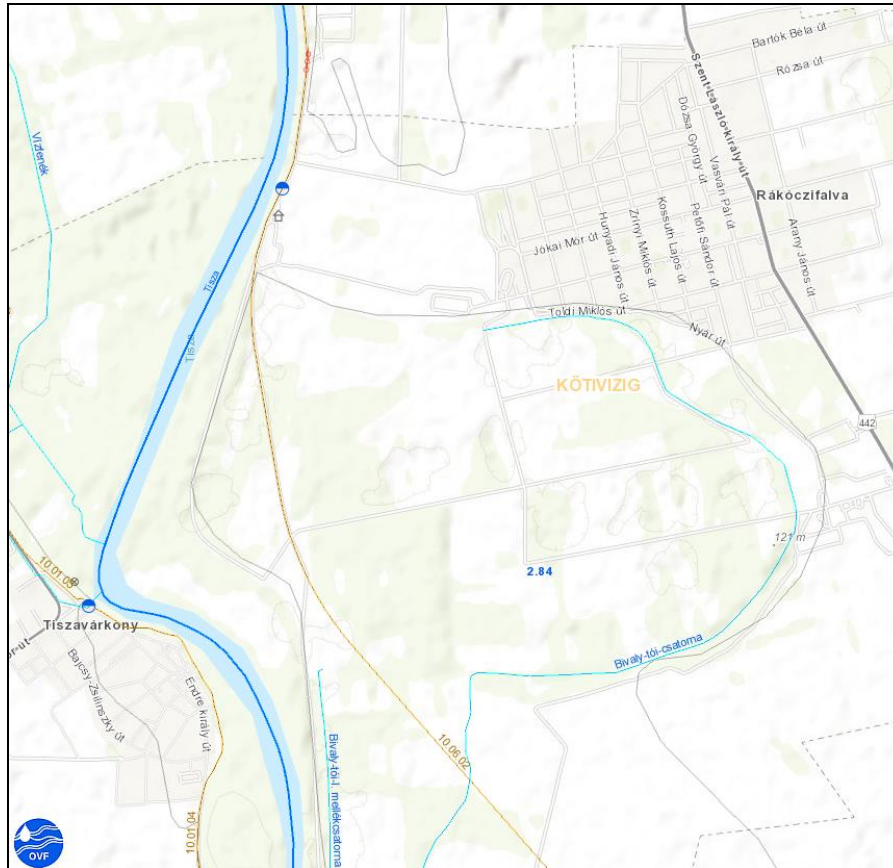
A település védelmét szolgáló kiépített gátrendszer a Közép-Tisza Vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében van. A mértékadó árvízszint a szolnoki vízmércére vonatkoztatva:

- MÁSZ: 88,10 mBf
- LNV: 1041 cm
- LKV: -277 cm

- „0” pont: 78,78 mBf (Tisza 334,6 fkm szelvényében)

Árvízvédelmi fokozatok elrendelése az alábbi vízállások elérése esetén várható:

I. fok	650 cm
II. fok	750 cm
III. fok	800 cm

(<http://geoportal.vizugy.hu/arviz/index.html>)

Árvízi veszélyeztettség megakadályozása érdekében a Bivalytói töltés áthelyezése valósult meg, mely biztosítja a település árvízi biztonságát.

7.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Rákóczifalván fennálló környezetvédelmi konfliktust a felhagyott hulladéklerakó okozott, de a rekultiváció megoldást nyújtott a problémára.

A település árvízvédelme okozott környezetvédelmi konfliktust egy magas és tartós árhullám kialakulásakor. Azonban a Bivalytói töltésáthelyezés megvalósításával ez a probléma megoldódott.

A parlagon hagyott mezőgazdasági területeken terjedő parlagfű miatt bizonyos időszakokban magas lehet az erősen allergén hatású parlagfű koncentrációja.

A művelt szántóföldeken és környezetükben a mezőgazdasági gépek mozgásából és tevékenységéből eredő porszennyezés jellemző talajmegtáplálás, a vetés és betakarítás idején, illetve a vegetációs időn kívül.

7.10. Természetvédelem

Rákóczifalva közigazgatási területén természetvédelmi terület a a Tisza mentén a Középtisza Tájvédelmi Körzet, amely Natura 2000-es terület, egyaránt kiemelt jelentőségű természetmegőrzési és madárvédelmi terület.

Rákóczifalva környezetében lévő Natura 2000-es területek és az ökológiai hálózat elhelyezkedése

(forrás: <https://natura2000.eea.europa.eu/>)

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található különleges madárvédelmi területek a Közép-Tisza (HUHN10004) Rákóczifalva 0203/1, 0203/2, 0203/3, 0204/1, 0204/3, 0205, 0206/1, 0206/2, 0206/3, 0206/4, 0207, 0209, 0210/1, 0210/2, 0210/3, 0210/4 hrsz.-ú területek, és a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek Közép-Tisza (HUHN20015) Rákóczifalva 0203/1, 0203/2, 0203/3, 0204/1, 0204/3, 0205, 0206/1, 0206/2, 0206/3, 0206/4, 0207, 0209, 0210/1, 0210/2, 0210/3, 0210/4 hrsz.-ok.

Madártani szempontból a legfontosabb értéket a növekvőfélben lévő rétisas- és a stabil barnakánya állomány jelenti a területen. Egyes holtágakban komoly mocsári növényzet található (lebegő hínárral, nádassal), ahol többek között nagy kócsag és cigányréce fészkel. A nemrégiben emelt töltések közötti árterek maradványai igen keskeny (legfeljebb 1 km-es)

sávban húzódnak a folyó mentén, de itt-ott zavartalanabb szélesebb ártéri területeket is találunk. Jelentős a települések és az azokat övező gyümölcsösök, szőlők aránya is.

A területhez kötődő legfontosabb európai közösségi jelentőségű madárfajok felsorolását az a megalapozó vizsgálat tartalmazza.

Természetvédelmi célkitűzések

Általános célkitűzések: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása, valamint a jelölő fajok állományainak és költőhelyeinek rendszeres monitorozása.

Specifikus célok és végrehajtandó intézkedések (prioritásuk sorrendjében, a főbb intézkedési módokat felsorolva): A fahasználatoknál általános elvárás, hogy költési időszakban március 15 – augusztus 1 között semmilyen fahasználat nem folyhat a zavartalan fészkelés és fiókanevelés érdekében. A Közép-Tisza különleges madárvédelmi terület jelenlegi klimatikus és állatföldrajzi viszonyaira jellemző, természetvédelmi szempontból kiemelt madárfajok védelme. A Közép-Tiszán emelkedő számban fészkelő és telelő rétisas állomány növekvő tendenciájának megőrzése az idős, őshonos állományú erdők megőrzésével, illetve azok természetes megújulásának elősegítésével, valamint a költés zavartalanságának biztosításával. A fekete gólya fészkelő- és vonuló állományának megőrzése az idős, őshonos állományú erdők fenntartásával, illetve azok természetes megújulásának elősegítésével, a fészkelőhelyek zavartalanságának biztosításával, továbbá a táplálkozási lehetőségek javításával, a kubikok, holtágak és más vizes élőhelyek vízmegtartó képességének javításával. A fekete harkály és balkáni fakopáncs költőállományának oltalma: a természetközeli állapotú erdőállományok fenntartásával és azok természetes megújulásának elősegítésével, valamint a jelenleg kiterjedt ipari faültetvények őshonos állományokra történő fokozatos cseréjével, a holtfa megfelelően magas arányának megtartásával. A Tisza szakadó partfalaiban fészkelő madárfajok állományának általános védelme, különös tekintettel a jégmadárra és a parti fecskére. Az árvízvédelmi szempontból indifferens folyószakaszokon a természetes mederalakulatok előtérbe helyezése a biztosított partokkal szemben. A barna kánya állományának oltalma a folyó parti galéria erdők őshonos szerkezetű faállományának védelmével. A tövisszúró gébics és karvaly poszáta védelme a hullámtéri erdők cserjés szegélyeinek és tisztásainak védelmével, valamint őshonos fajokból álló cserjések, bokorfüzesek fenntartásával és fejlesztésével, a nem őshonos fásszárúak folyamatos visszaszorításával. A hullámtéri kaszálórétek és legelők hosszú távú megőrzése a haris állomány védelmében, a kaszálások időbeli- és térbeli korlátozásával, a legeltetés szabályozásával, az élőhelyek becserjésedésének a megakadályozásával. A stabil, de lokalizáltságuk folytán rendkívül sérülékeny gémtelpek oltalma és a költőtelepeknek otthont adó erdőállományok védelme, valamint hosszú távú megőrzése. A Közép-Tiszán átvonuló- és telelő úszóréce-csapatok vonuló- és gyülekezőhelyeinek védelme a vízivad-vadászat tilalmának fenntartásával. A fehér gólya védelme elsősorban a településeken az áramszolgáltató cégekkel együttműködve biztonsági berendezések felszerelésével és fészektartók kihelyezésével, valamint a táplálkozóhelyek védelmével.

7.11. Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

A fejlesztések során lehetőség szerint törekedni kell a megújuló energiaforrások egyedi alkalmazására. A hálózati energia felhasználás csökkenthető napelemek v. napkollektorok beépítésével. Fűtés rásegítésre és a használati melegvíz előállítására napkollektorok alkalmazása célszerű.

A következő önkormányzati üzemeltetésű intézményeknél került **napelemes rendszer** (25 kW) beépítésre:

- Óvoda;
- Általános iskola.

Az önkormányzati energia-költségek és károsanyag-kibocsátás csökkentésének csak az egyik lehetséges módja a megújuló energiaforrások alkalmazása.

Egyéb megújuló energiaforrások szél-, geotermikus (termálvíz és talajhő) hasznosítását akadályozza, hogy a hasznosítását szolgáló beruházás gazdaságossága vitatható, megtérülése a jelenlegi hagyományos energiaforrások árstruktúrája mellett távlatba nyúló, így hasznosítására legfeljebb egy-egy telektulajdonos vállalkozik.

Egyedi közműigénnyel a vízellátás is megjelenhet a területen, erre az általaj vízkészlet ad lehetőséget.

A csapadékvíz hasznosítása

A csapadékvíz települési hasznosítása terén alapvetően két irányról, a csapadékvíz két típusáról beszélhetünk. Az egyik a tetővizek hasznosítása, a másik a burkolt (és burkolatlan) felületekről lefolyó csapadékvizek összegyűjtése, felhasználása. (Dulovicsné, 2003) Az épületek tetejéről lefolyó víz hasznosítása elsősorban a háztartások vízgazdálkodásában bír szereppel, míg a nagy, burkolt felületekről lefolyó vizek kezelése már települési szintű tevékenység. Mindkét csapadékvíz-típusnak óriási jelentősége lehet az elkövetkező évtizedek hazai települési vízgazdálkodásában.

A modern háztartási csapadékvíz-gazdálkodás számos előnnyel bír a települési szintű vízgazdálkodás szempontjából. A tetővíz-hasznosítás egyrészt költségcsökkentő (kevesebb ivóvizet kell előállítani), másrészt környezetkímélő tevékenység (mivel nincs a közcsatornába csapadékvíz-betáplálás, kevesebb a szennyvíz mennyisége, illetve az öntözésre természetes állapotú vizet használnak). Ráadásul az eljárás mérsékeli a közterületekre kifolyó, és ott esetleg károkat okozó csapadékvizek mennyiségét is.

A települési csapadékvíz másik típusát, a burkolt felületekről lefolyó esővizet, általában egy befogadó természetes vízfolyásba vezetik, esetleg időszakosan tározzák. Ezeknek belterületekről (esetleg a külterületekről) lefolyó, és a település környezetében tározótóban összegyűjtött csapadékvizeknek a vízminőségi paraméterei rosszabbak a tetőkről származó vizeknél. A záportározó tavak lefejezik a településeket keresztező kisvízfolyások árhullámain, összegyűjtik a felszínen megrekedő vizeket, vagy tárolják a befogadóba – áradás idején – lefolyni képtelen vízhozamokat; a távolabbi jövőben pedig e tavak vízkészlete is fontos lehet a vízgazdálkodás számára.

FEJLESZTÉSEK

Külterület

1. Tervezett kertvárosias lakóterület a Jókai Mór út folytatásában 06/5 hrsz és a 06/69 hrsz terület egy része (Má→Lke)

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladékszállítás lehetőségének biztosítása.

Levegőtisztaság-védelem

- A lakóingatlanok használata során a téli fűtési időszakban a tüzelésből ill. nyáron a szabadtéri főzésekből keletkezhetnek légszennyező anyagok. Ezek időszakos jellegűek és kis mértékűek.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A fejlesztési terület ivóvízzel való ellátásának lehetőségét biztosítani kell. A megfelelő nyomású ivóvíz ill. tüzvíz biztosítása, ha kell a gerincvezeték átépítésével.
- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása.

Természetvédelem

A fejlesztési terület környezete nem áll védelem alatt.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Napkollektorok beépítésével csökkenthető az energiafelhasználás.
- Egyedi közműpótló lehet az ivó v. öntöző víz biztosítását szolgáló helyi fűrt kút által a rétegvizekből történő vízkivétel. A megfelelő minőség biztosítható egyedi víztisztítók alkalmazásával.
- A szennyvízkezelésre is van már lehetőség egyedi kis szennyvíztisztító berendezések által.

2. Az aktivitásérték pótlása miatt véderdő kijelölése a Jókai út folytatásában lévő külterületi 08/57 hrsz területen (Má→Ev)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

3. Tervezett gazdasági erdőterületek (az Országos Erdőállomány adattár szerint erdők), az aktivitásérték pótlása miatt külterület 022/64 Nyár utca folytatásában lévő dűlőút mellett, valamint a 026/7 hrsz külterületi földrészlet (Má→Eg)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

4. Tervezett különleges beépítésre nem szánt lovasturisztikai terület, 076/30 hrsz- ú terület (Má→KbLo)

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladék gyűjtése és szállítása a terület tulajdonosának a feladata.

Levegőtisztaság-védelem

- A terület hasznosítása során nem keletkezik légszennyezés.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- Az ivóvízkút elhelyezésével az elfolyó "szennyvíz" elvezetéséről is gondoskodni kell.
- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása kötelező. Az esetleges kármentesítés esetén (szennyezett talaj- és/vagy talajvíztisztítás) az előbb említett jogszabályban leírtak betartását kell szemelőtt tartani!

Természetvédelem

- A fejlesztési terület környezete nem áll védelem alatt.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Egyedi közműpótló lehet az ivó vagy - öntöző víz biztosítását szolgáló helyi fűtő kút által a rétegvizekből történő vízkivétel. A megfelelő minőség biztosítható egyedi víztisztítók alkalmazásával.
- A szennyvízkezelésre is van már lehetőség egyedi kis szennyvíztisztító berendezések által.

5. Tervezett közjóléti erdő (parkerdő) jelenlegi erdőterület átsorolásával a 076/31 hrsz-ú területen (Eg→Ek)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

Jogszabály változás miatt

6. Rekultivált hulladéklerakó területbe sorolása a 074/3 hrsz-ú területen (Ev – KbHu)

7. A megszűnt töltés erdőterületbe sorolása, 0203/1 és 203/14 hrsz (töltés→Eg)

8. A töltés vízgazdálkodási területbe sorolása, 0203/4 és 203/9 hrsz (töltés→V)

9. Tervezett természetközeli terület (vízállásos terület jogszabályváltozás miatti átsorolása), a 0111 hrsz egyes alrészletei (V→Tk)
10. Kertes mezőgazdasági terület (a gyümölcsös területek jogszabályváltozás miatti átsorolása) 06/20, 06/28, 08/40, 08/41, 08/42, 08/43, 024/3, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/9 hrsz (Mgyü→Mk)
11. Általános mezőgazdasági terület (nem gyümölcsös terület tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása) 08/74, 030/5 hrsz (Mgyü→Má)
12. Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0100 hrsz egy része, 093/1, 082/1, 082/2 és 082/3 hrsz (Ká→KMü)
13. Tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület a Tisza töltése melletti területen bemutató állattartás funkcióval (jogszabály változás miatti átnevezés, eddig állattartó területbe volt sorolva) 0103/20, 0103/16, 0103/14 hrsz (Ká→KMü)
14. Tervezett vízgazdálkodási terület, halastó (jogszabályváltozás miatt a halastó terület átsorolása) 015/2, 015/3, 015/4, 030/3, 030/14 hrsz (Máh→Vh)

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

Belterület

1. Zöldterület átsorolása, a megszűnt játszótér helyén kertvárosias lakóterület 1510/90 hrsz (Z→Lke)

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladékszállítás lehetőségének biztosítása.

Levegőtisztaság-védelem

- A lakóingatlanok használata során a téli fűtési időszakban a tüzelésből ill. nyáron a szabadtéri főzésekből keletkezhetnek légszennyező anyagok. Ezek időszakos jellegűek és kis mértékűek.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A fejlesztési terület ivóvízzel való ellátásának lehetőségét biztosítani kell. A megfelelő nyomású ivóvíz ill. tüzivíz biztosítása, ha kell a gerincvezeték átépítésével.
- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.

- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása.

Természetvédelem

A fejlesztési terület környezete nem áll védelem alatt.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Napkollektorok beépítésével csökkenthető az energiafelhasználás.
- Egyedi közműpótló lehet az ivó v. öntöző víz biztosítását szolgáló helyi fűtő kút által a rétegvizekből történő vízkivétel. A megfelelő minőség biztosítható egyedi víz tisztítók alkalmazásával.
- A szennyvízkezelésre is van már lehetőség egyedi kis szennyvíztisztító berendezések által.

Jogszabály változás miatt

- 2. Sportpálya jogszabály változás miatti átsorolása 412 és 414 hrsz (Kksp→KbSp)**
- 3. Temető jogszabály változás miatti átsorolása 23/4 és 23/5 hrsz (Kkt→KbT)**
- 4. Zöldterület jogszabály változás miatti átsorolása Szabadság tér, közterület 610 hrsz egy része (Z→Zkp)**

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

8. Hatályos településszerkezeti tervvel való összhang bemutatása

Rákóczi falva Város jelenleg hatályos településszerkezeti terve figyelembe lett véve az új településrendezési eszköz készítésénél. A jelenleg hatályos terv digitális feldolgozása és az akkor hatályos állami alapadatokat tartalmazó térképre készült. A hatályos TSZT egybevetítésre került a készülő TSZT-vel, valamint egybevetítésre került az Országos Erdőállomány Adattár is. A valós, Adattárban szereplő és ténylegesen erdővel borított területek erdő területfelhasználásba kerültek.

A vízgazdálkodási területek azonos, vízgazdálkodási besorolást kapták a hatályos jogszabályoknak megfelelően.

A jogszabályi változások miatti elnevezésbeni változások jelölésre kerültek.

A meg nem valósult kijelölt fejlesztések, melyek továbbra is fejlesztési területek a tervezett területfelhasználási besorolást kapták (pl: szabadtéri színház területe, a Rózsa utcánál kijelölt lakóterület).

Olyan meg nem valósult fejlesztések, melyek az elmúlt időszak társadalmi- gazdasági változásai hatására mára elvesztették jelentőségüket nem volt a településrendezési eszközben.

A településszerkezeti terv a jelenleg hatályos településszerkezeti tervet alapul véve, ahhoz képest jelöli a változásokat.

9. Szabályozási koncepció

Rákóczi falva város új szabályozási tervének készítésénél kiemelt cél a településszerkezet megtartása. A szabályozásnál a jelenlegi szabályozási előírások figyelembevételével a jogszabályváltozások nyomán követése és annak megfelelő szabályozás elkészítése a cél.

Lakóterületen a meglévő szabályozást figyelembe kell venni, valamint a kialakult telekszerkezet és beépítés miatt a szabályozási paraméterek felülvizsgálata szükséges.

A helyi építési szabályzat készítésénél a jogszabályi keretnek megfelelő, de rugalmas, több tevékenységet megengedő szabályozás kialakítása a cél.

A különleges, beépítésre nem szánt honvédelmi területnél a Honvédelmi Minisztérium előírásait figyelembe kell venni.

Az új szabályozási tervnél a helyi sajátosságokat figyelembe vevő építési szabályozás megalkotására kell törekedni.

A külterület beépítésre szánt területeinél a tényleges területfelhasználásnak és tevékenységnek megfelelő szabályozás megalkotása szükséges.